Haber

SON HAVADİSLER

AKŞAM POSTASI

5 KURUŞ

Telefon: 23872 Sene: 8 — Sayı: 2634 14 HAZİRAN 1939 ÇARŞAMBA İlân işleri: Tel. 20335

İngiliz heyeti Sirkeci istasyonunda: X işaretli general Lund XX işaretli zat da sefaret ataşemiliteri kolonel Ross'dur.

İngiliz askerî heyeti geldi

Heyet reisi General Lund "Türkleri yakından tanır ve çok severim!„ diyor

İngiliz askerî heyeti bu akşam Ankaraya hareket edecek

Evvelce geleceğini haber verdiğimiz İngiliz askerî heyeti bu sabahki semplon ekspresile şehrimize gelmiştir.

(Devamı 4 üncüde)

General Franko Romaya gidecek

İspanya da askerî pakta girecek mi?

Roma 14 (A.A.) — Stefani ajansının Burgostaki salâhiyettar bir menbadan öğrendiğine göre general Franko, eylûl aymın sonuna doğru Romaya gidecektir.

Berlin, 14 A.A.) — Alman istihbarat bürosunun aldığı, malûmata göre, kont Ciano, 18 temmuz 1936 da İspanyada dahilî harbin patlamasının yıldönümünün tesidi için yapılacak merasim

(Devamı 5 incide)

Bugünkü sayımız 16 Sayfadır

Başvekil izahat verdi HATAY Pek yakında Anavatana iltihak ediyor

Türk - Fransız müzakereleri tam bir anlaşmayla neticelenmek üzere

Ankara, 13 (A.A.) — C.H.P. meclis grupu umumî heyeti bugün (13.6.939) saat 15 de reis vekili Hasan Sakanın başkanlığmda toplandı.

Başvekilimiz muhterem Dr. Refik Saydam, ilk sözü alarak kürsüye geldi. Hariciye vekili Şükrü Saracoğlunun, misafirimiz Romanya hariciye nazırı Gregu-var Gafenko ve arkadaşlarile beraber bulunduğundan bugünkü celseye iştirak ederek malûmat arzetmiyeceğini ve ona vekâleten netayicini muhterem heyetin sabırsızlıkla beklediği Hataya ait Türk - Fransız müzakeresinin vardığı neticeyi umumî heyete bizzat arzedeceğini bildirdi.

Bu müzakerelerin tam bir anlaşma ile nihayet bulmuş telâkki edileceğini ve pek yakın bir atide Hatayın anavatana katî olarak iltihakını tesit etmekle bahtiyar olacağını müjdeledi.

Umumî heyetin şiddetli ve sürekli alkışları arasında kürsüden indi. Bu münasebetle söz alan Kocaeli mebusu İbrahim Dıblan, Ebedî Şefimizin yüksek hatırasını hürmetle andıktan sonra bu muvaffakiyetlerden dolayı onun yegâne halefi muhterem Millî Şefimiz İnönüne ve bu işte büyük faaliyet ve gayretleri görülen cumhuriyet hükûmetine ve başvekilimize ve memleketin daimî ko-

(Devamı 5 incide)

Gafenko, Cümhurreisimiz tarafından kabul edildi

Bu sabah Pendikten Yalovaya geçen Rumen Hariciye Nazırı, şehrimize dönmeden Yunanistana gidiyor

Hükûmet merkezimizde 3 gün kalan büyük misafirimiz Rumen hariciye nazırı M. Gafenko ve refikası, refakatlerinde bulunan zevat ve hariciye vekilimiz Şükrü Saraçoğlu ile birlikte bu sabah 8 de Anakaradan hususî trenle gelmişler ve Pendikte trenden inmişlerdir.

Pendikte, vali muavini Hüdaî Karataban ve İstanbul komutanı general Halis Bıyıktay tarafından karşılanmışlar ve kendilerine tahsis edilen Denizbankın Ülev vapuru ile Yalovaya hareket etmişlerdir.

Muhterem misafirlerimiz cumhurreisimizin yaverleri ve dün akşam Yalovaya giden İstanbul Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdar tarafından Yalova iskelesinde karşılanmışlar ve oradan doğruca otel Termale gitmişlerdir.

M. Gafenko ve refikaları otelde kısa bir müddet istirahattan sonra, Cumhurreisi İsmet İnönü tarafından kabul edilmiş ve öğle yemeğine alakonulmuşlardır.

(Devamı 4 üncüde)

Başvekilimiz, madam Gafenko, hariciye vekilimiz ve Gafenko bir arada

Hariciye vekilimizle Gafenko görüşürlerken

Türk erkekleri gibi

Türk kızlarınında cesaret ve azim bakımından nasıl büyük bir varlık olduklarını isbat edeceğim

Bunu en genç kadın tayyarecimiz söylüyor

Beş kız tayyarecimiz yakında bir Avrupa turuna çıkacaktır

Türkkuşu tayyarecileri Yeşilköyde gösteriş uçuşları yaptılar

Dört kız tayyarecimiz sağdaki birinci Edibe Sayındır.

Memleket turuna çıkarak şehrimize gelmiş bulunan Türkkuşu filosuna mensup tayyarecilerimiz dün Yeşilköy tayyare meydanında gösteriş uçuşları yapmışlardır. Uçuşlarda kalabalık bir halk kütlesi bulunmuş ve gösterişler merak ve heyecanla seyredilmiştir.

İlk olarak Türkkuşu talebelerinden Mehmet Kaya ile Abdürrahman bir tayyare ile uçmuşlar ve 800 metreden paraşütle atlamışlardır. Halkın arzusu üzerine yere indikten sonra seyircilerin yanına gelen iki genç, paraşütle

(Devamı 4 üncüde)

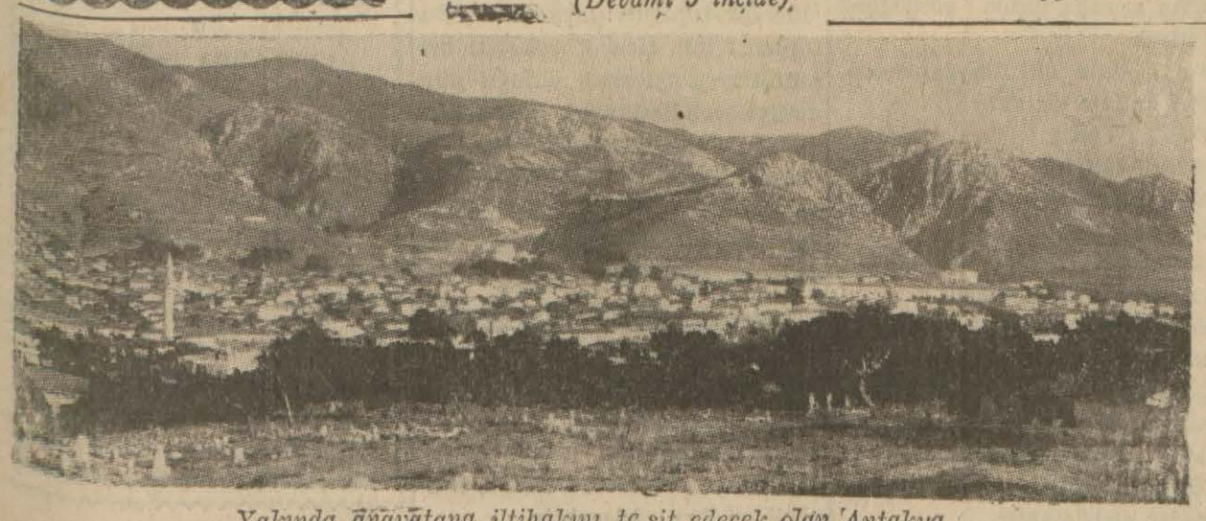

Yakında anavatana iltihakını tesit edecek olan Antakya

Fakir okuyucularımız

Meşhur doktorlarımızın bedava muayene günlerini öğrenmek istiyorlar

Etibba odası idare heyeti namına bir yazımıza cevap veren doktorun yazısı ve karşılığı

Yazısı 14 üncüde

ÇERÇEVE

Kültür işinde kök mesele

Kültür davalarımız yığın yığın. Mekteb, talebe, disiplin, ahlâk, terbiye, bilgi, kitab, usul, yabancı profesör, yerli muallim ve saire ve saire... Bu karmakarışık kesret ifadesi bence tam bir vahdet arzediyor. Mesele birçok değil, bir tane. Şu:

Kültür cihazımızda, kol kol şubelendirdiğimiz bütün bu meselelerin bağlı olduğu ve mihrak noktasında toplandığı bir kök telâkki var mı, varsa nedir?

Herhangi bir dalın yaprağında küçük bir baygınlık alâmeti sezilir sezilmez, hatıra derhal kök gelmeli. Bir ağacın köküyle en uzak yaprağı arasındaki sıkı münasebet kadar, binlerce kültür meselesinin de, onlara can, biçim, hız ve istikamet veren ana görüş manzumesile alâkası vardır.

Kök meselenin en mahrem şubeleri:

1 — Dünya ilim ve fikir cereyanları karşısında durumumuz ne?

2 — Kafamız iktibasçı mı, telifçi mi?

3 — Ahlâk ölçümüz nerede ve nasıl?

4 — Ne vasıflarda bir gençlik istiyoruz?

5 — Bu gençliği ne vasıfta muallimler yetiştirir ve onlar nasıl yetişir?

6 — Milletlerarası bir müessese olan ilim bu hassasına rağmen millî bir kaşeyle mühürlü değil midir?

7 — İlim tevzi işinde, onu en yukarda dağıtan en üst elden, en aşağıda toplıyan en küçük avuca kadar hâkim prensipler ve metodlar?

Kök telâkkiyi, bütün çizgilerin merkezde toplandığı bir mimarî motifi halinde meydana getirmedikçe kültür tatbik sahalarında zaaf, daima göze çarpacaktır.

Necib Fazıl KISAKÜREK

ANKARA HABERLERİ

Adliye tebligatı

940 Senesinin ilk gününde başlıyacak

Ankara, 14 — Adliye evrakının posta ve telgraf ile tebliğine 1940 senesinin ilk gününden itibaren başlanacaktır. Bu işe dair Adliye ve Münakale Vekâletleri müştereken bir tarife hazırlamışlardır. Buna göre şehir dahilindeki tebliğler için alınacak ücretler şöyle tesbit edilmiştir.

A) Üç kuruş adi posta ücreti (tebliğ edilecek evrakın her (20) gram veya kesrinden,

B) Altı kuruş tebliğ başına taahhüt maktu resmi,

C) Altı kuruş tevdi ilmühaberi ücreti,

D) Altı kuruş tevdi ilmühaberinin taahhüt maktu resmi,

E) Beş kuruş tebliğ başına maktuan munzam ücret.

Şehir harici tebliğlerden şu ücretler alınacaktır.

F) Altı kuruş adi posta ücreti (tebliğ edilecek evrakın her 20 gram veya kesrinden,

J) 23 kuruş yukarıda bildirilen B. C. D. E. işaretleri altında yazılı ücret ve resimlerin mecmuu tarifeye göre ceza işlerine mutazahereti adliyeye nail olanlara ait tebliğlerden bu ücretlerin üçte birisi istifa edilecektir.

Baremin

Madde madde müzakeresine başlanıyor

Ankara, 14 — Barem kanununun umumî müzakereleri bittiğinden bu günkü toplantıda kanunun madde madde görüşülmesine başlanacaktır. Bu müzakerelerde bir çok münakaşalar olacağı ve bilhassa müstakil mebusların bazı noktalar ve fikirler ileri sürecekleri zannedilmektedir.

Türkuşu tayyarecileri Yeşilköyde

Dün Yeşilköy tayyare istasyonunda, Türkkuşu gençleri propaganda uçuşları ve atlamaları yapmışlardır. Resimlerimiz bunlardan bir safhayı ve meydanı dolduran kalabalığı göstermektedir. Tafsilâtını diğer sütunlarımızda bulacaksınız.

Haber Şehirden ve Memleketten

Ekmek işi

Düzeleceği yerde gittikçe karışıyor mu?

Gittikçe karışık bir mesele haline gelen ekmek işi alâkadarları ehemmiyetle meşgul etmektedir.

Dün belediye iktısat müdürlüğünde, toprak mahsulleri ofisi müdür vekili Nuri, fırıncılar cemiyeti reisi Ahmet Riza ve birçok değirmencilerin iştirakiyle bir toplantı yapılmıştır. Fırıncılar toprak mahsulleri ofisinden şikâyetçidirler.

Bunlar ofisin yakın zamana kadar yalnız yumşak buğday satmakta olduğunu ve son günlerde de ancak üçte bir sert buğday vermeğe başladığını söylemekte, ayrıca alınacak sert buğdaylar için istenen 5,30 kuruşun fazla olduğunu ileri sürmektedirler.

Diğer taraftan fırıncılar bakkal ve tablakârlara ekmeği narh üzerinden vermekte devam etmektedirler.

Yapılan tetkiklerde belediyenin imaliye ücretlerine bu ondalıklar için zam yaptığı doğru çıkmamıştır. Evlerin kapılarına kadar ekmek götüren tablakâr ve bakkallar ise halktan fazla para alarak ekmeği narhtan yükseğe satmaktadırlar.

Belediye ise narhtan fazlaya satış yapılmasına razı değildir. Bu karışık meselenin ne suretle halledileceği henüz tesbit edilmiş değildir.

Mektep kitaplarını ucuzlatacak mühim bir karar

Hususî tabîlere gümrük resminde tenzilâtla kâğıt ithaline müsaade edilecek

Maarif vekâleti kitabcıların ötedenberi başlıca derdini teşkil eden ve memleketimizde mekteb kitaplarının pahalı olmasına en birinci âmil gösterilen mühim bir meseleyi nazarı dikkate alarak halleden bir karar vermiştir.

Bu kararla, marif vekilliğince 2259 sayılı kanun hükümlerine göre yazdırılmadıkları için hususî tâbiler tarafından bastırılmakta olan mekteb kitabları için tenzilâtlı gümrük tarifesine tâbi tutularak memlekete ithal edilmek üzere filigranlı kâğıda müsade verilecektir. Fakat bu kâğıtlarla basılarak önümüzdeki ders senesine yetiştirilecek olan mekteb kitablarının fiatları da bu esasa göre yeniden tesbit olunacaktır.

Bu nevi mekteb kitaplarını basanlar bu ayın yirmisine kadar maarif vekâletine müracaat ederek hangi sınıfların kimler tarafından yazılan hangi kitablarını ne nevi ve ne miktarda bastıracaklarını ve bu iş için ne miktar kâğıda ihtiyaçları bulunduğunu, bu kâğıdı hangi memleketten, nasıl bir vasıta ile ve hangi tarihte memlekete getirebileceklerini bir beyanname ile bildireceklerdir. Vekâlet buna göre filigranlı kâğıt müsaadesi verecektir.

Tâbiler vekâletin bu kararından çok memnun olmuşlardır.

Atatürk köprüsü inşaatı

Köprünün iki tarafında faaliyete geçiliyor

Belediye, inşaatı eylûle kadar ikmal edilmiş olması lâzımgelen Atatürk köprüsünün iki başında yapılması belediyeye ait olan kısımların yerine getirilmesi için faaliyete geçmiştir. Belediye, ilk iş olarak köprünün iki başında vücuda getirilecek olan iki betonarme köprüyü inşa ettirecektir. Bu iki betonarme köprü esas köprü ile meydanların seviyesini yekdiğerine raptedecektir. Köprü esas plânlarile birlikte bu köprülerin plânları da evvelce hazırlanmıştı.

Belediye fen heyeti bu beton köprülerin keşiflerini yapmış ve 30 bin liraya çıkacakları hesab edilmiştir. Bunların ihalesi bu ay sonunda yapılacak ve inşaata temmuz başında başlanarak büyük köprünün inşasına kadar ikmaline çalışılacaktır.

Bu beton köprülerin baş taraflarına zarif heykeller rekzedilecektir. Bu heykeller daha evvelden İtalyaya sipariş edilmişti.

Atatürk köprüsü herhalde cumhuriyet bayramında açılmış olacaktır. Müteahhid yeniden bazı vaziyetler ihdas etmiş olmasına rağmen belediye bunun temini için tedbirler almıştır.

Karaköy köprüsü

Halice doğru geri alınacak

Bu suretle limanın ve rıhtımın genişletilmesi düşünülüyor

İmar sahası dahilinde ne bina yapılmıya, ne de tadilâta müsaade edilmeyecek

İmar plânının beş senelik tatbik şekillerini gösteren program, Nafia vekâletine tasdik edilmek üzere dün Belediye imar müdürü Hüsnü ve harita müdürü Galib tarafından Ankaraya götürülmüştür.

Şehirin imarını kolaylaştırmak üzere bundan sonra imar programına giren sahalar içinde bina inşaatına ve tadilâtına katiyen müsaade edilmiyecektir. Şimdiye kadar plânın tatbiki sırasında yaptığı binayı yıkacağını tahhüd eden bazı kimselere bina inşası müsaadesi veriliyordu. Şimdi bu suretle de inşaata müsaade edilmemesi kararlaşmıştır. Liman meselesi üzerinde de esaslı tetkikler yapılmaktadır. Karaköy köprüsünün Halice doğru daha geri alınarak limanın ve rıhtımlarının büyümesine imkân verilmesi düşülmektedir.

Yerli mallar sergisi

Sergi dekorasyon heyeti seçildi

Galatasarayda açılacak olan 11 inci yerli mallar sergisi dekorasyon heyeti seçilmiştir. Heyet mıntaka ticaret müdürü Cemal Ziyanın reisliğinde ticaret odası umumî kâtibi Cevad Düzenli, mimar dekoratör Vedad ve mimar Gotyeden mürekkeptir.

Sergi komitesi dün de millî sanayi birliğinde toplanmış ve hazırlıklara devam etmiştir. Toplantıya sanayi birliği reisi Halil Sezer riyaset etmiştir. Sergide halkın eğlenmesi için bir köşe vücuda getirilecektir.

Sabahati kim yaraladı?

Dün polise bir ihbar yapılmış, Abanozda bulunan Sabahat isminde bir kadının Osmanbeydeki evinde yaralı olarak yattığı bildirilmiştir. Derhal eve giren memurlar, bazı kadınalrla karşılaşmışlar, bunlar Sabahatin merdivenden düşerek yaralandığını iddia etmişlerdir. Fakat bu sözlere inanmıyan memurlar, Sabahati muayene ettirmişler ve kadının muhtelif yerlerinden ağır surette yaralı olduğunu meydana çıkarmışlardır. Yapılan tahkikatta Sabahatin Gülizar, Kıvırcık Meryem ismindeki kadınlar ve küçük Ali, Kenan, Arab Halil ve çalgıcı Naci adındaki erkeklerle bir gece gezintisi yaptığı ve dönüşte küçük Ali tarafından yaralandığı anlaşılmıştır.

Suçlu görülen küçük Ali ve Kenan yakalanmış ve müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir

Süt fabrikası ikileşiyor

Şehrin altı yerinde toplama istasyonu yapılıyor

Pastörize süt fabrikasını kurmak üzere belediye tarafından teşkil edilen komisyonun, şehrimizin vaziyetini gözönünde tutarak iki fabrika açmağa lüzum gördüğünü yazmıştık.

Fabrikaların biri Haydarpaşada, diğeri Fatihte olacaktır.

Bundan başka fabrikalara gönderilecek sütler için şehrin altı yerinde toplama istasyonu yapılacaktır.

Sarfedilecek paranın 500 bin lirayı bulması muhtemeldir.

Bunun yarısını belediye temin edecek, üst tarafına iştirak hakkı süt müstahsil ve satıcılarına bırakılacaktır. Maamafih süt için kurulacak teşekkül bir anonim şirket olacağından halktan istiyenler de hissedar olabilecektir.

Türk emlâk şirketinin tasfiyesi

Tasfiye halinde bulunan İstanbul Türk Emlâk şirketinin tasfiye muameleleri nihayet bulmuştur. Bunun için şirket heyeti umumiyesi pazartesi günü fevkalâde bir toplantı yapacaktır. Bu toplantı için ticaret vekâleti bir müfettiş göndermiş olduğu gibi maliye vekâleti arkânından biri de şehrimize gelecektir. Malûm olduğu üzere Emlâk Şirketinin en büyük hissedarı hükûmettir. Bu şirketin emlâki meyanında Taksim stadı da vardır.

Pazartesi günü yapılacak fevkalâde toplantıda tasfiye memurları tarafından tasfiyenin nihayetini gösteren nihaî ve katî hesablar tetkik ve tasdik olunacak ve tasfiye memurlariyle mürakibler ibra edilecektir.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

TAN

M. Zekeriya "Baremde ana mesele nedir?„ başlıklı yazısında iktisadî devletçiliğin doğurduğu ücretle, eski baremin şimdilik yanyana yürümesi lâzımgeldiği fikrindedir. Aksi halde bürokrat devleti iktisadî devlet mefhumu ile ölçmek olur ki bu devlet mekanizmasını anarşiye, devlet bütçesini iflâsa sevketmek tehlikesi mevcuttur.

M. Zekeriya makalesi sonunda şunları söylemektedir:

"Bizce iki telâkkinin, hiç olmazsa şimdilik yan yana ve ayrı hükümlere tabi olarak yaşamasında zaruret vardır. Bu zaruretin doğurduğu ikilik bir nisbetsizlik değil, bir ileri hareketin ifadesidir.

Bizce barem kanununun müzakeresi esnasında en ziyade üzerinde durulması lâzımgelen ana mesele budur.„

CUMHURİYET

Yunus Nadi, yeni baremler adını verdiği yazısında yeni barem lâyihasının nasıl bir lâyiha olduğunu, şimdilik neyi istihdaf etmek istediğini anlatıyor. Yunus Nadiye göre memlekette hayat pahasını mümkün olduğu kadar ucuzlatmak ve mümkün olduğu kadar devamlı bir istikrara mazhar kılmak lâzımdır. Hakikî baremle hakikî bütçeyi ondan sonra daha büyük bir emniyet ve katiyetle tesbit etmeye imkân bulunur.

***

Peyami Safa yazısında baremden bahsediyor. Ve yeni kanun lâyihasının kusurlarını bir okuyucusuna atfen üç noktada topluyor:

1 — Şahadetnameye mutlak bir kıymet izafe etmesi,

2 — Asgarî maaş haddinin çok düşük olması;

3 — Terfihin münhasıran zamanla mukayyet bulunması.

YENİ SABAH

Hüseyin Cahit Yalçın "Günügününe yaşıyoruz„ başlıklı yazısında dünya vaziyetini, bu arada Almanya - Leh ihtilâfını gözden geçirdikten ve ihtilâfını patlak vermemesini İngiliz tedbirlerine yorduktan sonra şöyle diyor:

"Bugün için, yakın istikbale biraz daha emniyetle bakmak imkânı hasıl olmuştur. Almanyanın hırsı cahinden mütevellit endişe öyle sükûnet kesbeder gibi göründüğü sırada bir aralık birinci plânda bulunan İtalyan, Fransız ihtilâfı sanki fiilen ortadan kalkmış gibi bir hal aldı. İtalyanlar emellerinden vazgeçmediklerini ilân ediyorlar. Fransızlar kendilerine müracaat vaki olursa mahdut bir çerçeve içinde müzakereye hazır olduklarını söylüyorlar. Fakat ne müzakere var, ne anlaşma var, ne de kavga var.

Bize şimdilik bu kadar yetişir, yarının ne hazırlıyacağını bilmeyiz. Günügününe yaşamaya alıştık.

VAKIT

Asım Us bugünkü makalesinde Londradaki tetkik seyahatinden bahsediyor ve şöyle diyor:

'Dün sabah İstanbula gelince beni karşılıyan ilk sual şu oldu:

— İngilterede neler gördünüz? Türk - İngiliz dostluğunun kuvvetini orada nasıl buldunuz?„

Bu suale verdiğim kısa cevap şudur: Londrada Türk milletinin itibarını gördük. Orada Türk gazetecilerinin temas ettiği her İngiliz bu itibarın bir mücessem şekli olarak telâkki edilebilirdi.

Hakikat halde bir milletin manevî kıymet ve itibarını ölçmek için bir tek ölçü vardır. Bu ölçü de o milleti idare eden hükûmetin ve o millete mensup olan insanların yabancı memleketlerden gördüğü muameledir.„

Asım Us bundan sonra Türk gazetecilerinin Londraya davet edilmelerinin son anlaşmanın doğurduğu bir hâdise değil, bir sene evvel kararlaştırılmış bir mesele olduğunu yazıyor. Ve şöyle devam ediyor:

"Londrada muhtelif tabakada resmî ve gayri resmî birçok insanlar gördük, görüştük ve hepsinde derin bir nezaket ve muhabbet eseri ile karşılaştık.

Bunlar arasında umumî harpte Çanakkalede Türkler ile harp etmiş İngilizler vardı. Fakat bunların ağzından Türk milleti ve Türk askeri hakkında meth ve sitayişten başka bir şey işitilmiyordu.

Bunlar arasında mütareke zamanında İstanbulda işgal kuvvetlerini idare etmiş şahsiyetler vardı. Fakat bunların uzattıkalrı ellerde dostluktan ve samimiyetten başka bir şey hissedilmiyordu.

Hayatlarında hiçbir vakit İngiltereden ayrılmamış, hiçbir Türk ile konuşmamış İngilizler ile tanıştık. Bunların kalplerinde Türk milletine karşı sadece sevgi ve hürmet duygusu bulduk. Bu konuşmalar arasında İngilizlerin dilinde "Türk centilmendir.„ diye çok eski bir darbımesel bulunduğunu öğrendik.

Fakat Türkler gibi İngilizler de dostluklarını dil ile ifade etmekten ziyade fiil ile isbat eden insanlardır ve hiç şüphe yok ki, fertler ve milletler arasında hakiki kıymeti olan da ancak bu türlü dostluklardır. Onun için İngilizlerin gerek orduların mat ve emniyet Türk - İngiliz dostzetecilerine karşı gösterdikleri itimat ve emniyeti Türk - İngiliz dostluğunun samimiyeti derecesine bir delil sayılabilir.

Vakit başmuharriri, yazısının son kısımlarında, İngiliz donanmasını ve bir İngiliz askerî mevkiini gezerken yalnız buradaki kumandan ve askerlerin tolinlerini değil, İngilizlerin en modern harp silâhlarını da kendilerine göstermiş olduklarını yazıyor. Ve yazısını şöyle bitiriyor:

"İngiliz başvekili Çemberlayn tarafından kabul edildik. Bu kabul esnasındaki hasbihalde muhterem İngiltere hükûmet reisinin dünya vaziyeti hakkında en samimî hislerini ve fikirlerini dinledik.

Hülâsa Türk gazetecilerinin Londra muhitinde gördükleri misafirperverlik ancak bir şekilde tefsir edilebilir ki o da gerek resmî, gerek gayri resmî İngilterenin Türk dostluğuna verdiği büyük kıymettir; Türk milletinin karakterine gösterdiği kuvvetli itimattır. Bu müşahede Türk efkârı umumiyesi için bihakkın iftihara değer.„

Taksim bahçesinde havuz yapılacak

Belediye, Taksim bahçesinde bir büyük havuz inşa etirmeğe karar vermiştir. Zarif bir şekilde olacak olan bu havuzun projeleri hazırlanmıştır. Yakında inşasına başlanacaktır.

Siz! Bu satırları okuyabildiğiniz bir dakika içinde DÜNYADA NELER OLUYOR?..

NORVEÇ bir dakikada vasatî olarak üç yüz yirmi altı litre balina yağı istihsal ediyor.

*

AMERİKALILAR bir dakikada yüz on dört frank cenaze masrafı yapıyorlar.

*

KANADA on üç bin beş yüz litre petrol ithal ediyor.

*

FRANSA on yedi bin frank kıymetinde mevaddı iptidaiye ihraç ediyor.

*

IRLANDA ordusu için beş yüz yirmi beş frank sarfediyor.

*

ŞİMALÎ İrlandada ve Büyük Britanyada iki bin beş yüz kişi telefonla konuşuyor.

*

HİNDİSTANIN en bir mühim vilâyetinde sivil polis masrafı olarak beş yüz yetmiş frank harcediliyor.

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare " " : 24370
İlân " " : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 "	14.00 "
3 aylık	4.00 "	8.00 "
1 aylık	1.50 "	3.00 "

Hayata dair

Halkı arayan sanatkâr

RESSAM Abidin Dino, *Ses*'te çıkan "Fal,, isimli belki biraz karışık makalesinde çok cazip fikirlere temas ediyor. O da, zamanımızın dünden kalan hükümler, nazariyeler ile geçinmeğe tahammülü olmıyan birçok sanatkârları gibi, sanatin hayattan ayrılmış olmasından, cemiyet hayatında doğrudan doğruya bir tesiri olmamasından şikâyetçi. Diyor ki:

"Sanat yalnız bir kitap, bir resim, bir heykel olmaktan çıkmalı.. Türk sanati, şekli ile, hissi ile *millî*, özü ile, fikri ile *sosyal* olmalıdır. Sanatkârın vazifesi tekrar peygamberliktir.. Sanatin cihadı başladı.,,

Sanat için sanat, gayesiz sanat, artık hemen hiçbir kuvvetli sanatkârı cezbedemiyor. Bugünün genç şairine de, genç ressamına, genç heykeltraşına da - bittabi ancak iyilerinden bahsediyorum - XIX uncu asrın son yıllarında çıkıp umumî harbe kadar devam eden nazariyeler, içinde yaşanmasına imkân olmıyan bir hava gibi geliyor. Zaten doğrusu XIX uncu asır sonunun gerçekten büyük sanatkârları da, şiirin, resmin, heykelin ancak küçük bir zümre tarafından anlaşılan, büyük kütle ile hiçbir rabıtası olmıyan bir dil haline gelmesinden memnun değillerdi. Stéphane Mallarmé, evinin altındaki kahvede oturan işçi, fakir insanların kendi sanatine tamamile lâkayt olmasına üzülürmüş; Baudelaire, "hülya ile *action*'un kardeş olmadıkları bir âlem,,den şikâyetçidir; André Gide eski bir konferansında, sanat ile hayat arasındaki *talâk*'tan sanatin de, hayatın da zarar gördüğünü söyler. Sanat için sanat nazariyesi ancak Théophile Gautier, Oscar Wilde, Hérédia, Whistler gibi ikinci saftaki sanatkârları tatmin edebilmiştir.

Bugün hayata karışmak, tesir etmek istiyen sanatin hayranıyız. Onu arıyoruz. Fakat bulamıyoruz. Sanat hayattan o kadar ayrıldı, o kadar ferdileşti ki bugün asıl pınarına bir türlü inemiyor. "Sanatkârın vazifesi tekrar peygamberliktir.., İyi, doğru ama sanatkâr, neşredeceği dini içinde duyamıyor. Onu icat etmeğe çalışıyor; yahut mevcut dinlerden veya siyasî akidelerden birine iman etmek istiyor. Fakat ancak fikrî bir coşkunluk duyuyor; gerçekten iman edemiyor; o dinlerin veya akidelerin hakikatini sahiden, söyle saf bir surette sezemiyor. Doğrusu sanatkâr dini,imanı bugün bilhassa bedîî bir zaruret diye arıyor; bir imanı kurtarmağa değil, o iman sayesinde sanatı kurtarmağa çalışıyor.

İtiraf edelim ki bugünün sanatkârı *saf* değildir. Düşünüyor: "Ben halktan olmalı mıyım? olmamalı mıyım?,, Yani kendisinin halktan olmadığını biliyor; kendi hisleri ile halkın hisleri arasında ayrılıklar, hattâ zıttiyetler bulunduğunu seziyor; kendi halinden ayrılıp halkın haline geçmek istiyor. Abidin Dino: "Yunus Emre ve Yunus Emreciler,, diye ne güzel, ne beliğ bir karikatür çizmiş. "Halk ve halktan olmak istiyen sanatkârlar,, diye de öyle bir karikatür çizebilir.

Abidin Dino'nun makalesindeki fikirlerin samimî olmadığını iddia etmek istemiyorum. Biliyorum ki o endişeler tamamile samimîdir: sanat kaybettiği pınarını arıyor. Fakat aramak başka, bulmak başka şeylerdir. Bulmuş olsa aramaz. Gerçekten halktan olan sanatkâr, gerçekten peygamber olan sanatkâr hayata tesir etmenin, peygamberliğin, "sosyal,, olmanın lüzumundan bahsetmez. Bunlara çalışmaz; bunları tabiatile, saf, nazariyesiz bir surette oluverir.

İşte zamanımız sanatinin en büyük derdi budur: pınarın hayatta olduğunu biliyor, fakat bir türlü hayata giremiyor. İçtimaîleşmesi, şimdilik bedîî bir tasavvurdan başka bir şey değildir.

Nurullah ATAÇ

POLİTİKA

Mihver, Çemberle pek uğraşmasın!

Harpten sonra değil, harpten evvel sulh yapmalı! Aksi takdirde çember onu bir kere etrafından sardı mı, mihverden ortada bir şey kalmaz

Yazan: **Henry Berenger**
(Fransız hariciye encümeni reisi)

Mademki totaliter devletler bütün faaliyet vasıtalarını müşterek bir gaye; dünya haritasını kendi menfaatlerine uygun bir şekilde değiştirmek gayesi etrafında toplu - yorlar, diğer devletlerin de böyle bir tehlikeye karşı bir mukavemet birliği vücuda getirmeleri pek tabiîdir.

Son İtalyan - Alman ittifakı ile, İngiltere, Fransa, Rusya ve Türkiye arasındaki müzakere ve anlaşmaları böyle izah edebiliriz.

Bu suretle, muazzam kuvvetler, umumî bir harb ismini verebileceğimiz bir şekilde karşı karşıya geliyor ve dünya biri taarruz, biri müdafaa olmak üzere iki parçaya ayrılıyor ki böyle bir şey daha şimdiye kadar tarihte görülmemiştir.

Şüphesiz, büyük küçük bazı devletler henüz bitaraf kalmakla öğünüyorlar. Belki bu bitaraf kalış - tan fayda göreceklerini de ümid ediyorlar. Fakat bu, dünyadaki kuvvetler bir kere harekete geçti mi derhal kaybolacak bir hayaldir.

Dünyada bir tek devlet veya devletler grupu yok ki ya mahvolmayı, yahut demokrasiler birliğine girmeyi, yani köle olmayı veya birleşmeyi tercih zaruretinde bulunmasın.

Umumî bir harbe mâni olabilecek bir imkân varsa bu da şimdiden milletlerarası bir sed teşkil etmektir.

Taarruzcu devletlere karşı bir birlik kurulmasını Amerikan Cumhurreisi ile Katolik hristiyanların reisi teklif etti. Dünya milletleri - nin ekserisi de bu teklifi esas itibariyle kabul ettiler.

Şimdi bunun tatbikat sahasına konulması kalıyor ki, bu da harbe karşı bir sulh ittifakından başka bir şey olmıyacaktır.

Bu sulh ittifakını bütün millet - ler istiyor. Fakat bunu tahakkuk ettirmek için bir araya toplanacak şefler nerede?

MİHVERLE ÇEMBER

Kendisinin dediği gibi "sükûta dalmadan,, evvel Sinyor Musolini dünyaya ilân etti:

"Biz İtalyanlarla Almanlar 150 milyonluk bir kütle teşkil ediyoruz. Bu 150 milyon kişi sulh istemektedir. Fakat, karşı konulmaz yürüyüşümüzü durdurmak istiyenler olursa onlara bu sulhü zorla kabul ettirmeye de hazırız.,,

Onun bu sözlerine M. Bonnet, gayet sakinane, fakat gayet kat'î bir lisanla cevab verdi:

"Milletler arasındaki bütün meselelerin sulh yoluyla halledilebileceğine eskisi gibi yine kani bulunuyoruz. Fakat Fransa dünyaya şiddet ve hâkimiyet siyasetinin hükmetmesine müsaade etmiyecektir.,,

Ayni zamanda Mister Çemberlayn da, avam kamarasındaki nutkunda, Avrupadan geçerek Amerikadan Asyaya kadar bütün dünyayı çeviren çemberin teşkil ettiği "sulh cephesi,, nde İngilterenin Sovyetler Birliği ile yanyana olduğunu söyledi.

Demek oluyor ki, 150 milyonluk bir kütle teşkil etmiş olmakla öğünen mihvere mukabil Çember gayet kolaylıkla 170 milyonluk bir nüfus toplıyabiliyor.

Acaba mihver, harb uzun sürdüğü takdirde yiyecek gibi iptidaî maddelerden çemberden evvel ken

(Devamı 14 üncüde)

Not

Yabancı dil meselesinde evvelâ prensipler meselesi halolunmalıdır!

Yazan: **M. DALKILIÇ**

MERHUM Çkoslovakyada gençlik teşkilâtının bir bayramı münasebetile dünyanın meşhur sanayicilerinden milyarder Bata Çekoslovak gençliğine verdiği bir nutukta:

— Biz Çekler diyordu, ecnebi diller öğrenmeye, gençliği böyle yetiştirmeye mecburuz. Çünkü sanayici bir milletiz. Milletler arası ticaret pazarlarında müteşebbis, yabancı dilleri mükemmel konuşur bir gençlik yaratmak mecburiyetindeyiz!..

Son günlerde matbuatımızda bizim maarif sistemimizde de yabancı dil meselesi münakaşa olunurken Batanın bu sözlerini hatırladım.

Şüphesiz ki Bata'nın Çek gençliğine verdiği bu kumandada bir hakikat yatmaktadır: Çekler, yabancı dil öğrenmeye mecburdurlar, çünkü ekonomik varlıkları bunu icab ettirir.

Halbuki yalnız bizde değil, dünyanın hemen hiçbir memleketinde yabancı dil tedrisatı maarif programlarında prensip itibarile bu kadar canlı, açık, net ve şuurlu olarak ayarlanmış değildir. Hemen bütün dünyada, bütün mekteblerde yabancı dil okutulur. Hattâ Avrupa milletlerinin birçok mekteblerinde manasız bir şekilde ve sırf klâsik bir an'ane olarak lâtince ve yunanca dahi mecburidir. Fakat yüzde doksanında umumiyetle yabancı dil tedrisatı klâsik bir kültür cilâsından başka bir şey değildir. Zira gayeli ve ihtisasa ait yabancı dil mektebleri ayrılmışlardır.

Yani yabancı dil meselesinin bir bu umumi maarif sistemindeki alınacak prensipler cephesi, bir de tedrisattaki teknik cephesi vardır.

Maarif programlarındaki prensipler meselesi, söylediğimiz gibi, pek çok Avrupa milletlerinde de tam ve rasyonel bir şekilde hallolunmuş değildir. Fakat dil öğretmek tekniği hallolunmuştur. Bizde de, yabancı dil meselesinin rasyonel bir hale konulması istihdaf ediliyorsa evvelâ prensiplerin iyice tayini elzemdir. Biz ne Çekler gibi sanayiini dünyaya yaymakla yaşıyacak bir milletiz, ne de Museviler gibi pratik ticaretle hayatlarını kazanmaya mahkûmuz.

Hayat ve memleketimizin umumi şartları, maarifimizin istikametini tayin ettiği gibi, yabancı dilde alınacak prensiplerin de yegâne müeyyede ve müdiridir. Hayatta hiçbir müeyyedesi, zarureti ve ihtiyacı olmadıktan sonra yabancı dil öğretilmek gayretleri tamamiyle beyhudedir.

Biz istisnasız her mektebde okuyanın yabancı dil öğrenmesini istiyoruz? Niçin?

Yoksa memleketimizin sanayi veya ticaret hayatı mı böyle bir şey istemektedir?..

Yoksa, sırf, meslek adamlarımızı Avrupa kültürüne doğrudan doğruya bağlamak mecburiyetinde miyiz?..

Velhasıl bu işte de evvelâ prensipler alınmalıdır. Tedrisat tekniğine gelince bu tâlidir.

Türk talebenin zekâ melekeleriyle hayat icablarına göre herhangi bir teknik adapte edilebilir.

Bir mahkûm

İmralıdan elini kolunu sallıyarak Ankara hapishanesine gitti

Ankara, 14 — İmralı adasındaki katil mahkûmlarından Abdullah Ankara hapishanesinde iki ay kalarak matbaa kısımlarında çalışan işçilere matbaacılık öğretmek üzere İmralıdan şehrimize gönderilmiştir. Yalnız başına ve serbest bırakılan mahkûm Ankaraya gelince burada bulunan evine dahi uğramamış ve doğru Cebecideki hapishaneye giderek müdüre kendisini tanıtmış ve evrakını göstererek iki ay hapishanenin matbaacılık kısmında çalışacağını söylemiştir. Mahkûm Abdullah müdürün müsaadesi üzerine evine giderek bir müddet kalmış ve sonra hapishaneye dönmüştür.

Şehir içindeki ahırlar

Şehir dahilindeki ahırları kaldırmak için bir komisyon teşkil edildiğini yazmıştık. Komisyon ya rın toplanarak ahırların nerelere nakledileceğini kararlaştıracaktır.

Bu tedbirlerin tatbik kabiliyetini tetkik için yeni ahır mıntakaları komisyon azaları tarafından gözden geçirildikten sonra iş katile - şecek ve daimî encümenden geçirilerek tatbikata başlanacaktır.

Nafıa Vekili

Yüksek mühendis mektebinde

Şehrimizde bulunan Nafıa Vekili General Ali Fuat dün yanında bazı zevat olduğu halde yüksek mühendis mektebine gitmiş ve bazı tetkikler yaparak talebelerin imtihanlarında hazır bulunmuştur.

Düşündüğüm gibi:

Türkkuşu filosunun seyahati münasebetiyle

Yazan: SUAD DERVIŞ

Türkkuşu filosu Ankaradan kalktı. Henüz çok genç olan Türk sivil tayyareciliğinin kanatlarını güneş altında pırıldatarak, yurt göklerinde uçuyor...

Onları, Eskişehir olduğu kadar İstanbul, İstanbul olduğu gibi İzmir, Edirne, Konya velhasıl memleketin her köşesi sevgi ile karşılıyor...

On bir tayyare... On bir tayyarecik belki... Fakat biz biliyoruz ki, onun uğradığı her memleket köşesinde bu on biri, on bir bin yapmak için heves eden ve bu filoya iltihak etmek isteyen birçok gençler bulunuyor.

Ve işte sivil tayyareciliğin bu ilk gönüllüleri, her uğradıkları memleket köşelerinde kendi görünüşleri ile olduğu kadar verecekleri konferanslar ve bırakacakları güzel intibalarla Türk sivil tayyareciliğine, bu heveskârların büyük bir kısmını aza olarak kazanacaklardır.

Çünkü, Türkkuşu teşekkülü birlerin, binlerin değil memleket içinde yüz binlerin aza olmağı bir millî vazife bilmesi icap eden bir teşekküldür.

Hepimiz pek iyi biliyoruz ki, sivil tayyareciliğin bir memleket içinde inkişafı sulh devrinde o memleektin medeniyet seviyesini gösterir. Harp zamanında ise müdafaa kuvvetlerinin ihtiyatı olur.

Artık dünyanın her tarafında olduğu gibi, Türkiyede de bir memleketin en büyük bir kuvvetle müdafaa edilmesi icap eden hudutlarının, gökleri olduğunu müdrik olmayan bir fert kalmamıştır.

Biz Türkkuşu filosunun bu son seyahatinin memleket içinde sivil tayyareciliğe karşı alâkayı arttıracağını ve tek gittikleri yerlerden yüzlerle birlikte döneceklerini ümit etmekteyiz.

Bu nevi seyahatlerin ve sivil pilotlarımızın memleketin her tarafında görünüp tayyarecilik hakkında verecekleri konferansların sivil tayyareciliğin inkişafına çok yardım edeceğine ve bu seyahatlerin daha sık yapılmasının faydasına inanıyor ve bunun için Türkkuşunun memleket dahilinde daha sık olarak propaganda seyahatleri yapmasını temenni ediyoruz.

Suat DERVIŞ

Tapu ve kadastro umum müdürlüğü

Adliye Vekâletine devredilecek

Ankara, 14 — Tapu ve kadastro umum müdürlüğünün adliye vekâletine devri kat'ileşmiştir. Bu iş için hazırlanan kanun başvekâlete gönderilmiştir. Vekâlet memleketin en mühim yerlerinde kadastro yapılmasını lüzumlu görmüştür. Bu suretle mahkemeleri ve halkı boş yere meşgul eden kadastro işleri kat'i bir şekle sokulacaktır.

Geçen pazar günü Çubuk kazasına giden adliye vekili Fethi Okyar adliye vaziyeti etrafında tetkikler yapmış ve bu küçük kazada günde vasati 45 davaya bakıldığını görmüştür. Bunların ekserisi arazi davasıdır. Vekilin temas ettiği köylüler eğer kadastro olursa **hak**larına razı olup işleri güçleriyle rahatça meşgul olacaklarını söylemişlerdir.

Şimdi de mimar ithalâtı!

ORTADA hayret edilecek derecede bir ifrat mı var, yoksa bizim mi aklımız ermiyor:

Abidelerimiz ecnebi sanatkârlara yaptırıldı ve yaptırılıyor. Haydi pek büyük heykeltraşımız yok da ondan dedik, geçti.

İstanbuldan tutun da bütün şehirlerimizin plânlarını harice ısmarlıyoruz. Buna da haydi pek büyük şehir mütehassıslarımız belki yok da ondan dedik, geçtik.

Dolmabahçede yapılacak yeni stadyom da bir İtalyana ısmarlandı. Buna da haydi, pek büyük stadyom mütehassıslarımız belki de yok da ondan dedik, geçti. Fakat bu sefer gazetelerde çıkan bir havadisten hayretle öğreniyoruz ki, İstanbul vilâyeti namına yapılacak 400 yataklı yeni hastanenin plânı da bir Fransız mimarına verilmiş!..

Fesuphanallah!... Bizde hastane yapacak mimar da mı yok?..

Bizim mimarlar ne gibi iş yaparlar, kuzum, sorabilir miyiz?..

Rasgele

Yoksa Türk mimarına iş vermek lüzumunu rapor edecek bir ecnebî mütehassısı bulunamadı mı?!..

* * *

Şimdi ırzlı erkekler gece sokağa çıkmasınlar

EVVELKİ gece galiba kadınların hürriyeti için çalışan süfrajetlerin günü idi. Baksanıza: zabıta Leman isminde bir kadını yakalamış: sarhoşluk tesirile evinin merdivenini çıkarken düşüp ağır surette yaralanmış!..

Ayni gece Çemberlitaşta da Stanik isminde diğer bir kadını tutmuşlar. Ağır sarhoş bir haldeymiş. Çemberlitaşta nara atarken yakalamışlar!..

Galiba bizim haberimiz yok:

Şu derecesi hafif rakı likörü piyasaya çıktı!...

Görünmez motosikletler

BAKSANIZA, evvelki gün Osmanbeyle Şişli arasında yolun bir tarafından diğer tarafa geçmekte olan Ali Çakır isminde biri meçhul bir motosiklet çarpmasile yaralanmış!..

Meçhul motosiklet!... Olur şey değil! Bizim bildiğimize göre meşhur (Görünmiyen adam) motosikletli değildir!..

Sakın bu adamcağıza o sırada kısa dalga radyolarla naklolunan bir geçit resmindeki motosiklet çarpmış olmasın?!..

* * *

Kolayı var!

GENÇ bir İngiliz bayanı yeni ve çok garib bir mezheb tesis etmiş. Bu mezhebe göre esnemek sıhhate gayet faydalıymış, bunlar esnemeyi öğrenenler çoğalınca dünyada şimdikinden daha mes'ut insanların artacağına iman ediyorlarmış!.. O halde açıp bizim radyoyu dinlesinler!..

Mim

Gafenko Cumhur reisimiz tarafından kabul edildi

(Baştarafı 1 incide)

Cumhurreisimizin, M. Gafenko ile görüşmelerinde hariciye vekilimiz Şükrü Saraçoğlu da hazır bulunmuştur.

M. Gafenko ile yapılan resmî tebliğ bugün neşredilecektir.

Romanya hariciye nazırının seyahatlerine tahsis olunan Daçya vapuru bu sabah saat on birde doğruca limanımızdan Yalovaya gitmiştir.

Misafirlerimiz ve maiyetleri oradan saat on dörtte merasimle uğurlanarak Daçya vapuruna binecekler ve doğruca Pireye hareket edeceklerdir.

M. Gafenko ile yapılan temaslar hakkındaki resmî tebliğ bugün neşredilecektir.

başvekili ve hariciye nazırı M. Metaksas ile de görüşerek noktai nazar teatisinde bulunmak suretiyle Balkan seyahatini tamamladıktan sonra yeniden şehrimize gelecek ve burada üç gün kaldıktan sonra Bükreşe dönecektir.

Rumen hariciye nazırının Ankara temasları ve oradan hareketi hakkındaki haberleri aşağıya kaydediyoruz:

Ankara;13—Rumen hariciye nazırı ve refikası refakat ve maiyetlermindeki zevat bu akşam saat 19.30 da hususî trenle istanbula hareket etmişlerdir. Hariciye Vekilimiz Saracoğlu Şükrü de büyük misafirlerimize refakat eylemektedir. Rumen Hariciye Nazırı istasyonda Hariciye Vekâleti umumî kâtibi Numan Menemencioğlu ile Ankara mevki kumandanı General Kemal Gökçe, Hariciye Vekâleti erkânı, İngiliz, Polonya ve Almanya büyük elçileriyle Balkan devletleri elçileri ve elçilikler erkânı, Ankara merkez kumandanı tarafından uğurlanmışlardır.

Trene binmek üzere istasyona gelişlerinde gar peronunda B. Gafenko başta mızıka olduğu halde bir kıta asker tarafından selâmlanmış ve mızıka Rumen ve Türk millî marşlarını çalmıştır. B. Gafenko, ihtiram kıtasını teftiş ettikten sonra askerlere merhaba asker diye selâmlamış ve askerler kendisine sağol mukabelesinde bulunmuşlar. Gafenko mevki kumandanı General Kemal Gökçeye teşekkür ettikten sonra kendisini uğurlamaya gelmiş bulunan zevat ile ayrı ayrı vedalaşmıştır. Bu esnada Bayan Gafenkoya müteaddit buketler verilmiştir. Trenin hareketi esnasında gelişlerinde olduğu gibi peronda toplanmış olan kalabalık bir halk kütlesi misafirlerimize içten gelen dostluk tezahüratında bulunmuşlardır. Rumen Hariciye Nazırı ile birlikte gelmiş bulunan Romanyalı meslektaşlarımız da aynı trende İstanbula hareket eylemişler ve şehrimizde bulunmakta olan yerli ve ecnebi matbuat mümessilleri tarafından uğurlanmışlardır.

RADYODAKİ HİTABE

Ankara (A. A.) — Dost ve müttefik Romanya Hariciye Nazırı Ekselans Gafenko, dün Ankara radyosunda Türk milletine aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

"Türk dinleyicilerime, Rumen milletinin samimî selâmını bildirmekle bahtiyarım. Beni dinleyen herkese de, Ankaradaki ikametimi ne derece sevdiğimi söylemek isterim. Ben şimdiye kadar yalnız, bütün komşu milletlerin sıkı bir surette merbut bulunduğu muhteşem bir mazinin parlak hatıralarını taşıyan Boğaziçinin incisi İstanbulu tanıyordum.

Başvekilimiz madam Gafenko ile konuşurken

Şimdi Anadolu yaylasının vakur dekoru içinde, cüretkâr bir gayretin, ateşli bir azmin, yeniden doğmuş büyük bir kuvvetin yaşayan sembolü olan yeni hükûmet merkezini keşfettim.

Sizlere, Kemal Atatürk gibi büyük bir inkılâpçının hatırasına karşı duyduğunuz taabbütkâr hürmeti ne kadar iyi anladığımı ve bu hürmete ne derece iştirâk eylediğimi söylemek isterim. Türkün millî kurtuluşu, modern tarihin en ziyade ders ve ibret alınacak fasılalarından birisi olarak kalacaktır. Bu kurtuluş, yeni nesillere şuurlu bir vatanperverliğin ve millî şeref asîl hissinin kuvvetini öğretecektir.

Aranızda gördüğüm kardeşçe hüsnü kabulden dolayı sizlere derin surette meydunu şükranım. Bu hüsnü kabulü, siyasî yaklaşma eserimiz üzerine ibtina ettirdiğimiz temellerin ne derece derin ve sağlam olduğunu bana isbat etmiştir. Devletlerimizi biribirine bağlıyan rabıtalar, ancak, milletlerimizi biribirine bağlıyan bu derece canlı dostluğu temhir eylemektedir.

Beş asırdan fazla bir zaman bizi biribirimize yaklaştırmış olan mazimizden, cesaretimize karşı hürmet, ahlâkımızın düstlüğü bahsinde karşılıklı bir itimat ve aynı şeref ve namus telâkkisi almış ve muhafaza etmiş bulunuyoruz.

Bu hisler, uzlaşma zihniyeti ile dolu fakat her türlü zâftan da arî bir tarzda, sulh siyasetimizi müşterek surette idame bahsinde bize yardım etmektedir. Milletler arasında bir ittihat ve iş birliği aleti olan Balkan Antantı eserine ve aynı zamanda hüsnüniyet sahibi bütün milletler arasında yaklaşma büyük eserine yani büyük sulh eserine hikmet ve cesaretle çalışacağız.

Yarın Yalovadaki ikametgâhlarında Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek yüksek şerefine nail olcağım. Bu kabulün büyük kıymetini tamamile takdir ediyorum. Kendilerinin nezdinde, bu derece otorite ile devam etmekte oldukları eserin büyüklüğü karşısında bütün Rumen milletinin hürmet ve hayranlık hislerine tercüman olacağım.

Rumen milletinin sadık dostu Türk milletinin şan, şeref ve refahı için en hararetli temennilerimi bildiririm.

NAZIRIN GAZETECİLERE BEYANATI

Ankara, 13 (A.A.) — Ankara radyosunda Türk milletine yaptığı hitabeden sonra matbuat mümessillerini kabul eden Rumen hariciye nazırı Bay Gafenko demiştir ki:

Gazeteci meslekdaşlarımla temasetmedenAnkaradan ayrılmak istemiyorum. Müttefik Romanyaya, gazeteci meslektaşlara ve nihayet mütevazi şahsıma karşı gösterilen fevkalâde samimî kabulden dolayı çok mütehassisim.

Geçen günkü ziyafette teati olunan çok vâzıh nutuklardan sonra söylenecek pek az bir şey kalmıştır. Ancak, Türk devlet adamlarile derhal tahakkuk eden anlaşmayı teyit eylemek isterim. Yarın Yalovada Reisicumhur İsmet İnönün tarafından kabul edilmek şerefine nail olacağım. Resmî tebliğ ondan sonra neşredilecektir.

Mabuat, müzakerelerimizi hulâsa edeceğim. Bu müzakereler bir çok noktalara taallûk etmiştir:

1 — Türk — Rumen münasebatı: Bu baptaki konuşmaları mız iki memleket arasındaki müşterek duygularm ve menfaatlerin müşahedesine imkân vermiş ve Türkiye ile Romanyanın birbirlerine güvenebileceklerini isbat etmiştir.

2 — Daimî konseyin şimdiki reisi bulunduğum Balkan Antantı: Şunu beyan edeyim ki, hepimiz Balkan Antantının sulhu istihdaf eden siyasetinin birlik ve istiklaline itina göstermek azmindeyiz ve Balkan Antantının bütün mümessillerinin daimî kaygusu budur. Türkiye Hariciye Vekili ile tam bir mutabakat halinde bulunduğumu gördüm.

3 — Balkan Antantı bütün Balkan devletlerini ihtiva etmiyor. Fakat Antantımız hiç kimseyi hariç tutmuyor ve hiç kimse aleyhine müteveccih değildir. Balkan Antantını ona iltihak etmek istiyenlere açık bulundurmak siyasetini takip ediyoruz. Bu siyasete tevfikan her girmek istiyeni kabul etmeye âmadeyiz. Bu siyaseti tereddütsüz ve fakat zaaf göstermeksizin takip ediyoruz. Çünkü müttehit dört milletin teşkil ettiği kütleyi kuvvetlendirmek emelindeyiz.

4 — Balkan Antantının birlik davasına hâdim olmak üzere merkezi İstanbulda bulunacak bir araştırma ve tetkik enstitüsü tesisini derpiş eyledik. Bu fikri Yunan hükûmetine arzedeceğim. Mezkûr enstitü, Balkan memleketlerinin devamlı münasebetleri hususunda iktisadî, harsî, coğrafı, ve siyasî menfaatleri tetkik eyliyecektir.

Tamamiyle mutabıkız ve Balkanların emniyet ve istiklâline müteallik bütün meseleleri enternasyonal siyaset çerçevesi içinde tetkik eyledik.

Rumen Hariciye Nazırı, yarın Türkiye Reisicumhuru İsmet İnönü tarafından kabul edileceğinden dolayı duyduğu sevinci kaydederek sözlerini bitirmiştir.

HARİCİYE VEKİLİMİZIN RADOR AJANSINA BEYANATI

Bükreş, 13 (A.A.) — Türkiye Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu, Rador Ajansının Ankaraya gönderdiği hususî muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Cumhuriyet hükûmetinin ve Türk milletinin, dost ve müttefik Romanyanın muhterem Hariciye Nazırı tarafından yapılan ziyaretten duyduğu derin memnuniyetini Rumen milletine iblâğ için Rador Ajansının bana verdiği bu fırsattan dolayı bahtiyarım. Balkan Antantı ruhu dahilinde fikir iştirâkimizi bir kere daha teyide ve iki memleketin yüksek menfaatinin aynı olduğunu bir kere daha müşahede ve tesbite imkân vermiş olan bu ziyaretin, barış hizmetindeki teşriki mesaimizin devamı için mesut neticelerle velût olacağına kani bulunuyorum.

Bükreş elçiliğimiz büyük elçilik oldu

Ankara; 13 (A. A.) — Romanyadaki Türkiye orta elçiliği büyük elçiliğe çıkarılmış ve orta elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver büyük elçi unvaniyle Bükreşte ipka edilmiştir.

Bükreş; 12 (A. A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Türkiye orta elçiliğinin büyük elçiliğe çıkarılması ve bilhassa Hamdullah Suphi Tanrıöverin büyük elçi olarak Bükreşte dost ve müttefik Türkiyeyi temsilde devam edeceği haberi Bükreş mahafilinde derin bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bükreşe tayin edildiğindenberi gerek resmî mahafilde, gerek temas ettiği bütün muhitlerde büyük dostluklar tesis etmiş ve büyük sempatiler uyandırmış olan Hamdullah Suphi Tanrıöverin büyük elçi olarak Bükreşte ipkasını Rumen matbuatı müttefikan ve hararetle selâmlamaktadır.

Fecî bir kaza

Bir genç kadın pencereden düşerek öldü

Bu sabah saat dörde doğru Beyoğlunda Abanoz sokağında ölümle neticelenen fecî bir kaza olmuştur. Aksarayda Kemalpaşa caddesinde 32 numaralı evde oturan Sake adlı 19 yaşlarında bir Ermeni kadını, dün geceyi geçirdiği Abanozda dokuz numaralı evin dördüncü katında pencereden bakarken ayağı kayarak muvazenesini kaybetmiş ve sokağa düşmüştür.

Her tarafı parçalanarak hurdahaş olmuş bir halde hastaneye kaldırılan genç kadın yapılan tedavilere rağmen kendine gelmeden ölmüştür.

Motosiklet

Altı yaşında bir çocuğa çarptı

Dün Beyoğlunda bir çocuğun ağır yaralanmasile neticelenen bir motosiklet kazası olmuştur.

Kuledibinde 14 numaralı Muslukçu dükkânında çalışan Martar oğlu Toros saat 14,30 da 288 numaralı motosikletle Galatasaraydan tünele doğru giderken Kumbaracı yokuşundan çıkan ve caddenin karşı tarafına geçmek üzere koşan 6 yaşlarında Kirkor isminde bir çocuğa çarpmış, vücudunun muhtelif yerlerinden ve bilhassa başından ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur. Kirkor derhal Şişli çocuk hastanesine kaldırılmış, Toros yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Şirketihayriye

Ucuz abonman biletleri çıkardı

Şirketihayriye, yaz mevsimini Boğaziçinde geçirmek istiyen halka bir kolaylık olmak üzere 1 temmuzdan eylûl sonuna kadar devam edecek üç aylık tenzilâtlı abonmanları yarından itibaren satılığa çıkaracaktır.

Bu abonman kartları Çubuklu ve İstinyeye kadar yüzde 40, Kavaklara kadar yüzde 50 tenzilâtlıdır. Yüzde elli tenzilâtlı kart hâmilleri, ayni günde müteaddid defalar seyahat edebilecekler, pazarları mıntaka farkı aranmaksızın Boğazlara her iskelesine gidebileceklerdir.

Bundan başka Boğazın iki sahili arasında araba vapuruyla yük nakliyatı da ucuzlatılmıştır.

20 yapraklı abonman kartı ihdas edilmiştir.

Eski fiata nazaran yarı yarıya tenzilât yapılmıştır. Böylece bir sahilden diğer tarafa otomobil geçirilmesi kolaylaştırılmıştır.

Ingiliz askerî heyeti

Tuğ General Lund'un riyasetinde

Bu sabah şehrimize geldi, akşam Ankaraya gidiyor

General "Türkleri yakından tanır ve çok severim,, diyor

(Baştarafı 1 incide)

Heyet, Tuğgeneral Lund'un riyaseti altında emir subayı Kapiten Sprunt, İngliiz sefareti ateşemiliteri Kolonel Koss, hava ateşesi Kapiten Georg, deniz ataşesi Kapiten Pakerden mürekkeptir.

Heyet, Sirkeci garında, ordumuz namına İstanbul Merkez Kumandanı Albay Cemal Akan ve maiyeti ile İngiliz generalin mihmandarı olarak Ankaradan gönderilen yüzbaşı Orhan Türkkan tarafından karşılanmıştır.

İngiliz generali, emir subayı ve mihmandarile beraber doğruca Perapalas otelinde kendilerine tahsis edilen daireye gitmiş ve bir müddet istirahatten sonra, İstanbul Kumandanile Valiyi makamlarında ziyaret etmiştir.

General Lund, refakatlerindeki zevatla birlikte bu akşam Ankaraya hareket edecektir.

İngiliz generali, istasyonda kendisini karşılayan bir muharririmize şu sözleri söylemiştir:

— Türkiyeye bu, ikinci gelişimdir. İlk seyahatimi altı sene evvel yapmıştım. Türkiyeyi ve Türkleri yakından tanır ve çok severim. Bu defa ne kadar kalacağımı henüz katî olarak bilmiyorum. On beş gün kadar kalmaklığım muhtemeldir. Bunu müteakip doğruca Londraya döneceğim. Bu seyahat münasebetile Türk ordusu erkânını ziyaret etmek ve kendilerile görüşmek fırsatını bulacağım için son derece memnunum.,,

İngiliz heyetinden aldığımız malûmata göre, Heyetle hükûmetimiz arasında askerî görüşmeler yapılacaktır.

Diğer taraftan Londrada bulunan General Kâzım Orbayın riyasetindeki askerî heyetimiz temaslarına devam etmektedir.

Çürük ipekli çoraplar

Beyoğlu kaymakamı birçok dükkânlarda yaptığı teftişlerde çürük ipekli kadın çorapları satıldığını görmüştür.

Belediye iktısat müdürlüğü bu şekildeki hâdiselerde çorapların üzerinde çürük olduklarına dair kayıt bulunmazsa zabıt tutularak dükkân sahiplerinin mahkemeye verilmesini alâkadarlara bildirmiştir.

Türkkuşu gençleri propaganda uçuşları yaptılar

(Baştarafı 1 incide)

atlamanın çok kolay olduğunu ve herkesin gerek tayyareciliği ve gerekse bu şekilde atlamağı pek çabuk öğreneceğini söylemişlerdir.

Bu sırada bütün filo hep birden kalkarak şehir üzerinde muntazam sıralar halinde uçmuş ve bu şekilde üçer üçer gayet intizamlı bir şekilde meydana inmiştir.

Bundan sonra plânör uçuşları yapılmıştır. Talât Subaşı ve Cemal Uygunun bindiği iki plânör iki tayyarenin arkasına bağlanmış ve üç bin metreye kadar yükseldikten sonra tayyarelerden ayrılarak takla ata ata ve birçok heyecanlı hareketler yaparak yere inmişlerdir. Mehmet Arabacı, Şinasi Kavlak ve Kemal Karapars tarafından yapılan akrobasi hareketleri de çok takdir ve heyecan uyandırmıştır.

Uçuş ve gösterişlerde genç kızların cesaret ve kabiliyetleri büyük hayranlık ve takdirle karşılanmıştır.

Meydanda bulunan bir İngiliz kadın gazetecisi genç kızlarımızın resimlerini almıştır. Kız tayyarecilerimiz arasında en genci Adanalı olan Edibe Sayındır. Henüz 18 yaşında olan bu Türk kızı Türkkuşunda muallim muavini olarak vazife görmektedir. Bu kahraman ve cesur Türk kızı kendisile görüşenlere nasıl tayyareci olduğunu şöyle anlatmıştır:

"— Tayyareciliğe pek küçükken merak sarmıştım. İki sene evvel, Türkkuşuna talebe kaydedildiğini ve buraya genç kızların da kabul edileceğini duydum. Ben de müracaat etmek istedim. Annem le babam razı olmadılar.

Bunun üzerine onların haberleri olmadan gizlice kaydolundum.

O sırada, Adana muallim mektebinin dokuzuncu sınıfında bulunuyordum. Türkkuşuna girmek için tahsil vaziyetim müsaitti. Tıbbî muayeneler de yapıldı. İki gün sonra, her şey bitmişti. Fakat kursa alınmam için babamdan muvafakat senedi istiyorlardı. Babam bu senedi vermediği için onun namına kendim yazdım ve babamın imzasını attım.

Birkaç gün sonra bizi İnönü Türkkuşu kampına gönderdiler. Ve işte bundan sonra yıllardır hasretini çektiğim mavi semalara kavuştum. Şimdiye kadar birçok uçuşlar yaptım. 17 defa paraşütle atladım.

İleride beynelmilel rökorlar kıracağım ve Türk erkekleri gibi kızlarımın da cesaret ve azim bakımından nasıl büyük bir varlık olduklarını isbat edeceğim.,,

Memleket turuna çıkan Türkkuşu filosuna nezaret eden başöğretmen Sabiha Gökçen de dün kendisile görüşen gazetecilere şunları söylemiştir.

"— Yarın buradan Bursaya müteveccihen hareket ediyoruz. Seyahatimiz daha on gün kadar devam edecektir. Bursadan sonra İzmir, Konya ve Adanaya kadar gideceğiz. Buralarda da İstanbulda olduğu gibi propaganda uçuşları yapacağız. Son günlerde Türkkuşuna rağbet pek çoğaldı. Gün geçtikçe müracaat edenlerin adetleri artmaktadırt. Bu sene vakıt bulabilirsem yetiştirdiğimiz 5 bayanla beraber uzunca bir Avrupa seyahatine çıkmak istiyoruz, demiştir.,,

Kongre

Türkiye Pratik farmakoloğlarına:

Birliğimizin senelik umumî toplantısı 25-6-939 pazar günü sabah saat 10 da Eminönü halkevinde yapılacaktır. Herhalde iştirakinizi dileriz.

Ruzname:

1 — İdare ve murakabe heyetlerinin raporları

2 — Cemiyetler kanununa uygun nizamnamenin tadili,

3 — Cemiyet reisi Nurinin umumî heyetten dilekleri ve bazı teklifleri. (bilhassa meslek kurslarının açılması)

4 — İdare ve mürakabe heyetlerinin seçimi

5 — Serbes görüşmeler ve meslekî münakaşalar.

ANADOLU ve TRAKYA

Havzanın şifalı kaplıcaları ne zaman ıslah edilecek?

Büyük kurnanın üstünde biriken tuzlu su, efsaneye göre, hamamda baskına uğrayıp taş olan prensesin gözyaşlarıdır

Havza, (Hususî) — Havza, kaplıcalarile şöhret bulmuştur. Her sene çok uzaklardan, civar vilâyet ve kazalardan bu kaplıcalara binlerce halk akın eder.

Havza sıhhî suları, temiz havası, şifalı kaplıcalarile bir sıhhat yurdu, bir afiyet ocağıdır.

Burada "Büyük,, "Maarif,, ve "Küçük,, ismiyle anılan üç hamam vardır. Büyük hamam hakkında bazı Rum tarihlerinin verdiği malûmat burasının eski Romalılar tarafından inşa edildiğini göstermektedir. Bu hamamın Sadi Paşa tarafından vakfedildiği görülmekte ise de bu zatın kim olduğuna ve hangi devrin ricalinden bulunduğuna dair tarihî bir kayıt yoktur.

Halk diğer hamamlardan ziyade büyük hamama ehemmiyet verir. Büyük hamam haricî manzara itibarile diğerleri kadar zarif ve cazip değildir. Dahilî taksimatı altı köşeli bir büyük, dört köşeli bir küçük havuz ile bir banyo dairesi bir halvet, altı kurnadan ibaret tir. Bu hamamın dikkate değer cihetini de burada kaydetmek isterim.

Hamamın arslanağzı denilen büyük kurnasının sağında, ehram şeklinde bir sütuncuk vardır ki: adı (Kızgözü) dür. Güya eskiden burada hükümdarlık eden birinin kızı bir gün bu hamamda yıkanırken düşman askerleri tarafından basılmış, kız bir köşeye saklanarak; "Yarabbi, demiş, beni ya taş yap yahut da kuş yap!,, bu dua üzerine taş olmuş!. Kızgözü denilen taşın tepesindeki ufak bir oyuğa tuzlu bulanık bir su birikir. Yapılan tecrübelere göre biriken su hamamın buharından hasıl olma değildir. Nereden ve hangi vasıta ile geldiği anlaşılamıyan bu suyun ince ve muntazam tertibatlı bir mecradan sızdığı zannedilmektedir. Bir fizik, bir tabiat hâdisesi bu efsaneye ve hikâyeye sebep olmuş!.. ve efsane ilerlemiş.

Kızın taş olduğuna inananlar, bu suyun sultanın o zamandanberi dinmiyen gözyaşlarından birikme olduğunu uydurmuşlar!

Her sene bu kaplıcalara akın etmekte olan 30.000 e yakın halk içerisinde böbrek hastalıklarından rahatsız olanlar, ağrı sızıdan kurtulamıyanlar ve ellerinde koltuk değnekleriile gelen birtakım romatizma ve siyatikliler bu şifalı sular sayesinde iyileşirler.

lar sayesinde iyileşirler. Geçen yaz merkezden gönderilen mühendis ve fen memurları tarafından kaplıcalar civarında tetkikler yapılarak daha modern bir şekle konulması muvafık görülmüştür. Havza halkı kaplıcalarının bir an evvel ıslâhını dört gözle beklemektedirler.

Zeytin bu yıl çok bol olacak

Zeytinciler şimdiden bazırlıklara başladılar

Ayvalık, (Hususî) — Bu yıl zeytin mahsulü diğer senelere nazaran çok verimlidir. Bu yüzden zeytinciler şimdiden sevinçle hazırlıklara başlamış tır.

Zeytin yağları son haftalar içinde Almanyaya fazla ihraç edildiğinden fiyatlarda yükseliş görülmektedir.

Kırşehirde zelzele

Kırşehir, 13 (A.A.) — Dün gece saat 20,18 de Kırşehir merkezinde orta kuvvette ve Tosunburnu, Akpınar, Sofular köylerinde de şiddetli olmak üzere 3 - 4 saniye süren bir zelzele olmuştur.

Mekteplerin askerî kampları

Maarif vekâleti mektebliler için açılacak askerî kamplar hakkında alâkadarlara bir tamim göndermiştir.

Yüksek ehliyetnameyi haiz olan üniversite ve yüksek mekteb talebeleri Ankara ve İstanbuldaki talim taburlarında, tam ehliyetnameyi haiz olan lise ve muallim mekteblerinin talebeleri de mahallî garnizon kumandanlarınca gösterilecek esaslara göre kamp kuracaklardır.

Lise, muallim ve meslek mektepleri kampları 3 temmuzdan 22 temmuza kadar sürecektir.

Tuzlaya tren seferleri

Devlet Demiryolları idaresi Haydarpaşa ile Tuzla içmeleri arasında seferler ihdasına karar vermiştir. Perşembe gününden itibaren her gün Tuzla ile Haydarpaşa arasında mütekabil yedi katar sefer yapacağı gibi ana hattın beş katarı da Tuzla istasyonunda birer dakika duracaklardır.

Diploma merasimi

Arnavutköyündeki Amerikan kız kollejinde orta kısmı bitirenlere dün merasimle diplomaları verilmiştir. Bu münasebetle tertip edilen merasime istiklâl marşile başlanmış arkasından talebeler tarafından "Sevgili vatan,, şarkısı söylenmiştir. Bundan sonra mezunlara diplomaları verilerek davetliler bahçedeki büfede izaz edilmişlerdir.

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Strang bugün Moskovaya varıyor

Ingiltere tarafından elçiye verilen talimat nedir?

Fransız Hariciye Nazırı, Fransız - İngiliz - Sovyet görüşmeleri hakkında izahat verdi

Varşova; 13 (A. A.) — Strang saat 9.12 de hareket etmiştir. Yarın saat 11.20 de Moskovaya muvasalat edecektir.

Varşovadaki kısa ikameti esnasında mumaileyh İngiltere sefiri Villinsk Kennard ile uzun bir mülâkat yepmıştır.

Paris, 13 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Nazırlar meclisi, bu sabah reisicumhur B. Lebrun'ün başkanlığında toplanmıştır.

B. Guy Lachambre, hava ordusu yüksek kumandanlığı arasında bazı tayinleri reisicumhurun tasdikine arzetmiş ve bunu müteakip B. Bone, haricî siyaset hakkında beyanatta bulunmuştur.

Bone, bilhassa, Fransız — İngiliz — Sovyet görüşmeleri üzerinde durmuş ve İngiltere hükûmeti tarafından Strang'a verilen talimatı bildirmiş, bu talimatın İngiltere, Fransa arasında müştereken hazırlandığını söylemiş ve demiştir ki:

Strang'ın vazifesi Moskova nın sarih ve katî fikirlerini öğrenmek ve hükûmetinin vaziyetini ve bunu icap ettiren sebepleri bütün teferrüatile bildirmektir. Müteakiben Strag meselenin esasına girişecektir. Üçler anlaşması projesi için de Moskovanın yapılmasını istediği tadilâta dair İngiliz hükûmetinin mütalealarını anlatacak ve sonra muallâkta bulunan muhtelif noktalar hususnda Paris ve Londraca müştereken hazırlanan formülleri Sovyet erkânına tevdi eyliyecektir.

Bone, Fransız — Sovyet münasebatından da bahsetmiş ve iki meleket arasında ekonomik münasebetlere dair Polonya büyük elçisile yaptığı son konuşmayı izah etmiştir.

Bone, merkezî Avrupanın ve bilhassa Romanya, Yugoslavyanın vaziyetini, Fransız — İspanyol münasebetlerini de tetkik eylemiş ve Türkiye ile cereyan etmekt olan müzakleri ve kabine toplantısından evvel Türkiye büyük elçisi Suat Davaz ile yaptığı mülâkatı anlatmıştır.

Anlaşmanın esaslı noktaları neler olacakmış

Paris; 13 (A. A.) — Gazeteler, Strangın Moskovaya hareketi münasebeiyle efsirlerde bulunuyorlar.

Pobers, Londradan le Jour gazetesine bildiriyor:

"Sovyeler son dakikada yepyeni iddialarda bulunmadıkları takdirde müstakbel Fransız-İngiliz-Sovyet muahedesi başlıca şu noktaları ihtiva edecektir:

1—Sovyetler Birliği Fransa ve İngilterenin bütünlük veya istiklâllerine karşı doğrudan doğruya bir tecavüz vukuunda bu memleketlere yardım etmeği taahhüt eder. Sovyetler Birliği, Fransa ve İngiltere ile birlikte olarak, Belçika, Yunanistan, Türkiye ve Romanyaya da yardım etmeği taahhüd eder.

2—Fransa ile İngiltere, Sovyetler Birliğinin topraklarına karşı doğrudan doğruya bir taarruz halinde bu memlekete yardım etmeği ve doğrudan doğruya vaki olmamakla beraber Sovyetler Birliğinin istiklâl ve bütünlüğünü tehlikeye düşürebilecek bir taarruz halinde de onunla teşriki mesai eylemeği taahhüd ederler.

3—Üç devlet Avrupada her türlü taarruz hareketini tenkil için istişarede bulunmağı tahhüd ederler.

4—Üç devlet bir kerre harbe girince ayrı olarak barış müzakerelerine girişmemeği tahhüd eder anlaşmanın mukaddemesinde muahedenin tamamen tedafüi bir mahiyette ve Milletler Cemiyeti paktının ülküsüne uyğun bulunduğu tasrih edilecektir.

Muahedenin on sene için mutebar olduğu, pratik bir teşriki mesai için derhal teknik görüşmelere başlanacağı bildirilecektir.

Baltık devletleri tasrihen zikre dilmiyecekse de, askerî mütehassıslar tedkikleri sırasında bilvasıta bir taarruzun bütün ihtimalleri göz önünde tutulacaktır.

Bazı gazetelere göre, son günlerde İngiliz hariciye nezaretine gelen raporlar, İngiltere ile Sovyetler Birliği arasında bir görüş ihtilâfi halinde Almanyanın mutad usullerle bundan istifade ederek yeni hareketlere geçeceğini göstermektedir."

Ordre gazetesinden:

"İngilterenin Berlindeki büyük elçisi Henderson Moskova ile biran önce bir anlaşmaya varılmasındaki faydayı bildirmiş ve Almanyanın hazırlamakta olduğu vahim hareketlerin tatbikine an cak bunun mani olabileceğini söylemiştir.

Oeuvre gazetesinde bayan Tabouis de ayni haberi vermektedir.

Hatay Anavatana iltihak ediyor

☛ *Baştarafı 1 incide*

ruyucusu muazzez Türk ordusuna Hatay namına minnet ve şükranlar ifade eden ve hararetle alkışlanan bir nutuk irat etti.

Bundan sonra ruznameye dahil takrirlerden Satye binasına ait olan suale Münakale ve Muhaberat vekilimiz Ali Çetinkaya kürsüye gelerek cevap verdi.

Yeni teşkil edilmiş olan bu vekâlete evvelki vekâletten müdevver Satye işine ait dosyanın tetkikatı ikmal olunmuş ve bu mesele de suçları görülenler hakkında icap eden adlî takibatın icrası için tahkikat evrakının adliye vekâletine tevdi edilmiş bulunduğunu bildirdi.

Ruznamede bundan başka müzakere edilecek bir mevzu kalmadığından gelecek hafta içtima edilmek üzere celseye nihayet verildi.

Franko

(Baştarafı 1 incide)

de hazır bulunmak üzere önümüzdeki 18 temmuzda Madride gidecektir.

İspanya askerî pakta girecek mi ?

Paris, 13 (A.A.) — Madridden bildiriliyor:

Romada cereyan eden son İtalyan — İspanyol görüşmeleri esnasında bir İtalyan — İspanyol — Alman askerî paktının imzası mevzuu bahsolduğu bildirilmektedir. Bununla beraber İspanyol liderlerinin büyük bir kısmının böyle bir pakta taraftar olmadıkları söylenmektedir.

İspanyol askerî ve bahrî heyetinin dün İtalyan askerî şefleriyle müzakerelerde bulunduğu ve Serrano Suner ile Kont Ciano'nun bu toplantıda hazır bulunduğu İspanyol telgraf Ajansı tarafından bildirilmektedir. Bununla beraber, İspanyol matbuatı henüz bu haberi neşretmediği için Madritin askerî bir pakt imzasına şiddetle muhalefet ettiği zannı hasıl olmaktadır.

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

21 - 30 Kitaplık üçüncü seri

Numara		Kuruş
21	Hükümdar millet	50
22	Yeni ilmî zihniyet	75
23	Mevcudu kalmadı	. .
24	Günün iktısadî işleri	60
25	Cumhuriyet	50
26	Tercümenin rolü	100
27	Değişişler	75
28	Laokon	30
29	Kapitalizm buhranı	50
30	Slambo	125
		615

Bu serinin fiatı 6.15 kuruştur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. Kalan 4.92 kuruşun 1.92 kuruşu peşin almarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Küçük Haberler

* Dolmabahçe ile Bebek arasındaki yolun genişletilmesi için yapılan tetkikler bitmiştir. Yolun mümkün olduğu kadar sahilden geçirilmesi kararlaştırılmıştır.

* Yedikule ile Bakırköy arasında yapılacak asfalt yol 25 metre genişliğinde olacaktır.

* İş Bankası umum müdürü Salâhaddin Çam kömür havzasında tetkikler yapmak üzere Zonguldağa gitmiştir.

* Belediyenin menba suları fiyatını indirmek hususunda tetkikleri üzerine Evkaf idaresi 50 kuruşa sattığı damacanaları daha ucuza veremiyeceğini bildirmiştir.

* İktisat vekâleti Sömikok fiyatlarını ton başına 225 kuruş ucuzlatmıştır. Büyük şehir belediyeleri katî bir satış fiyatı tesbit edeceklerdir.

* Müfettiş Cemal Ve Sabri belediyedeki teftişlerinin bir kısmını bitirmişlerdir. Bütün teftişler bu ay sonuna kadar bitmiş olacaktır.

* Hasköyde büyük bir değirmen sahibi belediyeye müracaatle 500 bin lira kıymeti olan değirmenini 200 bin liraya satabileceğini söylemiştir. Bu değirmen İstanbulun un ihtiyacının yarısını temin etmektedir.

* Belediyenin belediyeler bankasından aldığı 5 milyon liralık istikraz mukavelesi dahiliye vekâleti tarafından tasdik edilmiştir.

* Menisrafat kanununun tatbiki yolunda itirazlarda bulunan otelcilerin bu dilekleri reddedilmiştir. Çiçek çiler ile daha birçok kimseler de bu şekilde itirazlarda bulunmuşlardır.

* Belediye dahiliye vekâletine müracaat ederek et nakliyatının kendisine verilmesini istemiştir. Bu suret le şirketin 100 bin liralık senelik kazancı belediyenin olacaktır.

* İstifa eden Erenköy kız lisesi müdürü Mahirin yerine eski İzmir kız muallim mektebi müdürü Sabiha Gökçil tayin edilmiştir.

* Eski vali ve belediye reisi Muhiddin Üstündağ dün vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmek maksadile belediyeye gelmiş fakat kendisini bulamamıştır.

* Köprü ile Haydarpaşa - Kadıköy arasındaki yeni tarifeler yarın sabahtan itibaren tatbika başlanacaktır.

* 1 temmuz denizciler bayramında Ortaköydeki deniz ticaret mektebi önünde deniz yarışları yapılacaktır.

İÇERDE: 5

Yeni tefrikalarımız

MASAL ÇOCUKLARI

Bir askeri tıp talebesinin derin aşkını anlatan bu roman, yılın en hissî, en sürükleyici eseridir. Perşembe günü Haber'de okumağa başlıyacaksınız.

Nakleden :

Muzaffer Esen

*

Kaplan

1938 Nobel edebiyat mükâfatını kazanan Amerikalı kadın romancı Pörl Bak'ın mevzuu Çinde geçen heyecanlı bir eseri...

İngilizceden çeviren :

VAHDET GÜLTEKİN

Perşembe günü neşrine başlıyoruz.

KADINLAR İÇİN

Yine tatile dair !

Kendisinin bir genç kız olduğunu söyliyen ve Haberde çıkan bütün kadın yazılarını dikkatle okuduğunu bildiren bir okuyucumuzdan mektub aldım. "Kadınlar için, sütununda tatil kıyafetleri ve elbiseleri hakkında çıkan bir yazıdan bahsediyor ve:

"Bu yazımız, diyor, tatil mevsimini daha ziyade seyahatlerle geçirecek kadınlar için Avrupa mil - letlerinin zevki düşünülerek hazırlanmış. Gerek sıhhî öğüdleriniz - de, gerekse tuvalet tavsiyelerinde uzun bir yolculuğa çıkacak kadınların hazırlıklarına dair fikirler var. Halbuki biz tatil günlerini uzun ve tatlı seyahatler içersinde memleketin tabiî güzelliklerini görerek geçirmek kudretine malik değiliz. Tatil meysiminin yalnız iki ayını Boğaziçinde Anadolu sahili - nin sakin ve sessiz bir yerinde geçireceğiz. Bizim ve bizim gibi o - lanlar için yazılacak bir şeyleriniz yok mu?,,

Okuyucumuzun samimî arzusunu yerine getirmek istiyoruz. Bu satırlar, bu okuyucumuzun ve ayni vaziyette olanların sualine cevab teşkil etmeğe çalışacaktır.

Tatil, ister memleket memleket dolaşarak geçirilsin, isterse güzel bir yurd köşesinde açık havada ve su kenarında geçirilsin, hayatın gamdan uzak devridir. Sayfiyede insan kedersiz yaşar, fakat bu faaliyetsiz yaşar demek değildir. Gündüzleri gölge bir yerde, geceleri serin rüzgârlar esen yatak odasında uyumak, açık hava ve güzel tabiatin vücut ve ruh üzerine yapacağı şifalı tesirler için kâfi değildir. Tatilde ve sayfiyede bil - hassa hareket şarttır.

Vücudunuzu güzelleştirecek, ruhunuzu temizliyecek hareketlerin ne olacağı hakkında uzun uzadıya yazmıyacağım. Gençsiniz, damarlarınızda kaynıyan kan herhalde sizi hareketsiz bırakmıyacaktır. Bir genç kızın cildi güneşten kat - iyyen korkmaz. Vücudunuzu tabiatin mucizeli tesirlerine kapamayınız. Eğer yüksek taranmış saçlar modasına uymak için saçlarınızı biraz uzatmışsanız tekrar kestiriniz, denizden köpüre köpüre gelen rüzgâr saçlarınızın telleri arasında bol bol dolaşsın, iyodlu rüzgâr saç köklerinizi kuvvetlendirecek, ve bu suretle hayatınızın kemal devrinde saç hastalıklarından uzak kalacaksınız. Şehirde giydiğiniz elbiseleri çıkarıp atınız. Hafif bol elbiseler giyiniz. İsterseniz bu

Devamı 13 üncüde

TERZİ
Azize Aşar
Yazlık son modelleri gelmiştir. 134 Galatasaray lisesi karşısı. Kat: 2.

ŞAKA

İngiliz fıkrası

Genç kız kütüphaneye girdi ve kitapçıya:

— Güzel bir roman istiyorum, dedi.

— Nasıl bir roman olsun? Tabiî bir sonla mı, yoksa hissî bir sonla mı, bitsin?

— Farkı nedir?

— Hissî bir romanda vakalar evlenmeden öncedir. Tabiî bir roman - daysa kahramanlar evvelâ evlenir, vakalar ondan sonra başlar.

AŞIK OPERATÖR

— Öyle ne yapıyorsun? ama evvelâ hissini ibtal için bir en -

— Ağaca isimlerimizi yazacağım jeksyon yapıyorum.

— İtalyan karikatürü —

AFRİKADA SABAH KAHVALTISI

— Bu yumurta bozukmuş ayol!

— Bak, benimki ne hediye verdi.

— Hakikaten güzel şey! Kaça almış?

— Canım bedava! kendisine üç sene yedi aya mal oldu!

— İtalyan karikatürü —

Tehdit

Dişçinin koltuğuna oturan hasta:

— Dikkat edin, dedi, sizi tehdid etmek gibi olmasın ama berberiniz olduğumu unutmıyarak beni ona göre tedavi edin.

Yaşlı kadın (gencine) — Dün kocamı bir öpücükle uyandırdım.

— O ne yaptı?

— Kendisini uyandıracak bir çalar saat aldı.

— Demek evlenmeğe karar verdin kızım?

— Evet. çamaşır yıkamayı, ütü yapmayı, yemek pişirmeyi, dikiş ve biçkiyi öğrendikten sonra derhal evleneceğim. Geri kalanını biliyorum!

— İtalyan karikatürü —

Sarhoş

Ali gene sarhoştu. Mehmet onu bu halde görünce:

— Bu ne hal! dedi. Gene sarhoşsun.

— Sarhoş değilim ayol. İçtim sayılmaz ki!

— Bu hale süt içip bal yiyerek gelmedin ya?

— Evet ama şunu da bil ki ben bütün bir sene sütten başka ağzıma hiçbir şey koymadım.

— Yok canım! Sen böyle şey ya par mısın hiç?

— Yaptım vallahi, henüz memeden kesilmemiştim.

Tedbir

Yeni taşındığı apartımanın kapıcısına sıkı sıkı tenbih etti:

— Bana gelen mektupları karıma belli etmeden bana verirsen sana ayda bir lira bahşiş veririm. Karıma gelen moda mecmualarını ona vermezsen bu hizmetin için de ayrıca ayda beş lira veririm.

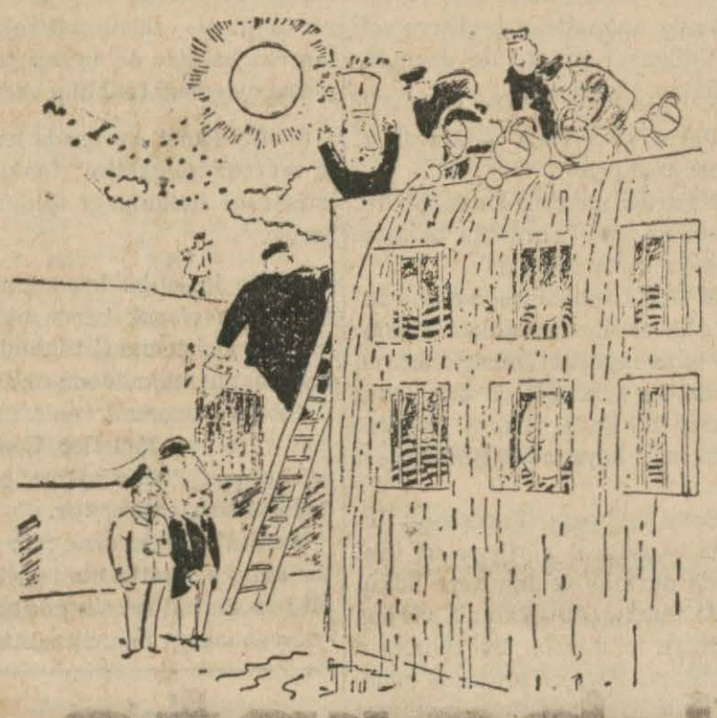

Hapishane müdürü — Böyle yaparsak mahkûmlar dışarda yağmur yağdığını zannederek uslu akıllı otururlar.

— İtalyan karikatürü —

Fransız fıkrası

Aktör, yeni rolünde halkın alayına maruz kalmıştı. Hiddetlendi ve seyircilere hitaben bağırdı:

— Budalalar!

Tiyatroda bir kıyamettir koptu. Halk aktörün tarziye vermesini istedi. Aktör sahneye geldi:

— Size budala dedim, doğru. Özür diliyorum, hata ettim.

Halk aktörü alkışladı. O, intikamını almış, gene de özür dilemeğe - miştı.

YANGIN NASIL ÇIKMIŞ?

— Ötedenberiden konuşurken söz yangın söndürme aletlerine gelmişti. "Şimdi sana bu âletlerin ne ne fayda verdiklerini göstereyim.,, dedi.

— Fransız karikatürü —

Felâket

Geceyarısı Beyoğlu caddesinde arkadaşını pek kederli görünce:

— Hayrola yahu, dedi, nen var? Pek kederli görünüyorsun?

— Evet, derdim var.

— Nedir derdin?

— Akşam üstü karıma telefon edip makul bir sebeb göstererek eve geç döneceğimi söylemiştim.

— Bunda üzülecek ne var?

— Yok olur mu? Şimdi eve döneceğim ve karıma söylediğim makul sebebi unuttum.

Seyahatten dönüş!

— İtalyan karikatürü —

Otelde

Otelde ancak iki kişilik bir odada yer kalmştı. Çarnaçar razı oldu ve diğer müşteri ile beraber odaya girdiler. İkinci müşteri:

— Ben, dedi, geceleri müthiş horlarımê Şimdiden özür dilerim.

Yatak komşusu cevab verdi:

— Üzülmeyin. Benim de geceleri uykuda dolaşmak illetim vardır.

Yattılar. Horladığını söyliyen müşteri ertesi sabah:

— Uykuda dolaşırım. Demiştiniz. Halbuki bu gece hiç gözümü kırpmadım, yataktan hiç kalkmadınız..

Diğer yolcu güldü:

— Benim öyle bir illetim yoktur. Yalnız horıyan bir adamın yanında hiç uyuyamadığım için sizi meraktan uyutmamak maksadile böyle bir yalan savurdum.

Tedavi ücreti

Kasaba doktoruna sordular:

— Hastalarınızdan tedavi ücretlerini kolayca alabiliyor musunuz?

Doktor nüktedan bir adamdı:

— İyileşenlerin çoğu vermek istemiyorlar. Dedi. Fakat ölenlerin varislerine başvuruyorum. Onlar derhal ve sevinerek paramı veriyorlar.

Kayısı da çıkmış...

Yazan : Dr. G. A.

Her yemiş çıkınca insana bir sevinç verir. Çünkü her biri güzel mevsimden - o mevsim bu seneki gibi bulutlu ve yağmurlu olsa da - bir haber getirir. Fakat evde çocuklar kayısının da çıktığını haber verince insanı bir düşünce alır. Bunun sebebi, kayısının bizim memlekette her yemişten pahalı olmasıdır. Onun çıktığını çocukların haber vermesi, tabii kayısı yemek istediklerini anlatmak içindir. Hakları da var. Her yemişte olduğu gibi kayısıdan da bol bol yemek istemelerine bir şey denilemez. Fakat kayısıyı bol bol yemek ve yedirmek maalesef - her kesenin harcı olamaz.

Kayısının kendini böyle kibar tutması belki pek uzaktan gelmiş olmasındandır. Manavların bize sattıkları yemişinin değil, ilk ağacının... Rivayete göre kayısı ağacı ilk defa Çinde yetişmiş. Bu rivayeti kuvvetlendirmek için de şimdiki takvimimizin başlangıcından 2205 yıl önce Çin imparatoru Yu'nun yazmış olduğu Şang Kay King kitabında kayısıdan bahis geçtiğini ileri sürerler. Fakat bence kayısının aslı Çinden olduğuna en iyi delil onun aslı gene Çinden olan ipekten dokunmuş kumaşlar ve Çin vazoları gibi pahalıya satılmasıdır.

Bizim Bergamalı meşhur Calinos da kibarların hekimi olduğu için, yemişlerin hepsini çekiştirdiği halde yalnız kayısıyı sena etmiştir. Onun anlattığına göre, kayısı ile ayni cinsten olan şeftali - ucuzluğundan olsa gerek - midede ekşidiği halde kayısı ekşimez ve çabuk hazmedilirmiş..

Fakat, Calinosdan sonra gelen hekimler onun kadar kibar olmadıklarından kayısıyı bir türlü beğenememişlerdir. Bağdadlı meşhur Razî hekim kayısıya türlü türlü fenalıklar atfetmiş ve dayanamıyarak kayısı yeyenlere de, hiç olmazsa sonradan kanlarını temizlemek üzere, çokça terlemeği tavsiye etmişti. Onun sözü Bergamalı meşhur hekimin senasından daha üstün çıktığı için kayısı eski hekimlikte hiçbir vakit rağbet bulmamış, hattâ on yedinci asrın sonunda meşhur Alman hekimi Ledelius kayısıyı kızıl hastalığının asıl sebebi olmakla itham etmişti.

Doğrusunu isterseniz, kayısı ne göklere çıkarılacak, ne de o kadar kötü bir hastalığa sebep sayılacak bir şey değildir. Bir kere - ne ham halinde, ne de pek olgunu değil de - tam kıvamında bulunan kayısı yemiş olarak yenildiği vakit lezzeti ve güzel kokusu insana keyif verir. Reçeli de, şüphesiz, nefis olur. Fakat bu güzel koku, bazılarının yaptıkları gibi, lavanta için kullanılınca lavantaların da aşağısı olur.

Terkibinde bulunan yüzde 12 kadar şeker ve şeker olacak maddaler hatırı sayılacak derecedeyse de albümini yüzde yarımdan aşağı, yağı da devede kulak kabilinden daha az olduğundan ondan beslemek hassası pek te beklenilemez. Yalnız, yüzde 5 nisbetinde sellüloz maddesi bulunduğundan çokça kayısı yemek kudreti olursa inkıbazı gidermeğe hizmet edeceği şüphesizdir.

Madenleri de Manganez ile iyottan başka hepsi tamamdır. Fakat çelik nisbeti, yüzde ancak 0.4 miligram olduğu için bir portakal yüz gram kayısının yerini tutar.

Vitaminler hakkında, bakınız, kayısı haylice zengindir. Yüz gramında A vitamininden 4000 den 7000 ölçüye kadar bulunur. Halbuki şeftalinin yüz gramında bu vitaminden ancak 2000 ölçü bulunur. Kayısıda B 1 vitaminden 9, B2 vitamininden 24 ölçü, C vitamininden de 10 miligram bulunması ona bir çok yemişlere nisbetle bir üstünlük verir.

Keseleri geniş olanların kayısı yiyerek kendilerini mikroplu hastalıklara karşı korumaları pek iyi olur. Kayısı yemeğe kudreti yetmiyenler de iki misli kiraz yeyince A vitamininden daha fazla şey bulurlar. Üst tarafını da erik yeyerek tamamlamak pek kolay olur.

SEYYAH KADINLAR

Tercüman — Eğer kayalar biraz susarlarsa şimdi meşhur Niyagara şelâlesinin gürültüsünü işidebiliriz.

— İtalyan karikatürü —

İtalya, Tehlikeyi Göze Alabilir mi ?

İtalyanın garp devletlerile ve Balkanlardaki hükûmetlerle bir harbe girmesi uçuruma sürüklenmesi demektir

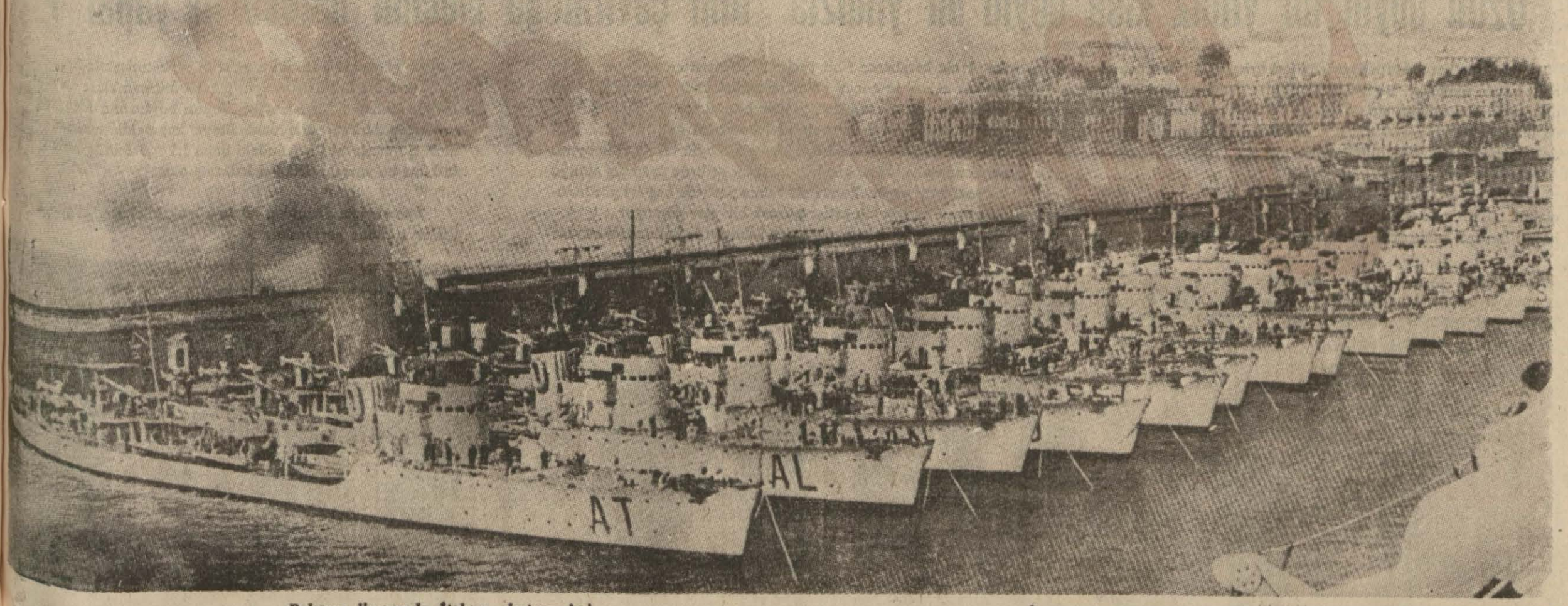

Palermo limanında İtalyan destroyerleri

Müstakbel harpte Hava taarruzu ve müdafaası bakımından İtalyanın tabiye vaziyeti

İtalya bugün Şarka doğru uzanan Trablusgarp sahilleri ve On ada ile, Akdenizin merkezini nihayetsiz bir sedle keserek çok ehemmiyetli bir tabiye faikiyetini haiz bulunuyor. Bu faikiyet ona bu havzadaki bütün deniz nakliyatını tehdit etmek imkânlarını verdiği gibi, hava hücumları sayesinde İtalyaya düşman vaziyetinde bulunacak devletlerin içerilerine kadar tarruz etmek kolaylığını temin ediyor. Bugünkü tayyarelerin haiz olduğu müthiş sür'ate göre, Nis, Cenevre, Lyon, Marsilya, Paris, Belgrad, Atina, Tunus, Cezayir; İtalya yahut Sardonya adalarındaki hava üslerinden ancak ikişer saatlik bir mesafededirler. Süveyş, Kahire de Radosa nazaran ayni uzaklıktadır.

İtalyan hava filosu, İtalyan erkânı harbiyesinin arzusuna göre, taarruzları Akdeniz havzasının şarkında veya garbında teksif edebilir. Bu suretle Ingilizlerin ve Fransızların Tolon, Malta, Cezayir, Tunus ve Adalar denizindeki adalarda bulunan üslerinden efektif surette istifade etmelerine mâni olur. Fransa, Cezayir, Tunus, Malta ve Balkan hükûmetleri topraklarını hava hücumlariyle hırpalayarak maneviyatını bozabilir.

Eğer İtalya, tarihi ve akıl ve mantığı inkâr ederek bir harbe girecek olursa bu merkezî vaziyetinden istifade ederek ilk hamlede rakiplerini biraz fazla hırpalayabilir. Fakat İtalyaya ilk anda büyük bir faikiyet temin eder gibi görünen bu merkezî vaziyetin tehlikeleri de yok değildir. İtalya merkezdedir. Dört tarafını karadan ve denizden tehdit edebilecek olan düşman kuvvetleri, kendi makasları, varlıkları uğrunda daima bir tehdit makinesi halinde görülecekleri İtalyayı hiç olmazsa korkulmaz bir hale getirmek için daha harbin ilk günlerinde bütün hücumlarını Italya üzerine tevcih edecekler, bu kuvvetli merkezi ortadan kaldırmağa veya çalışamaz bir hale getirmeğe uğraşacaklardır. İtalyaya indirilecek ilk darbe müstemleke üslerinin ana vatan rabıtasını kesmek ve merkezi müstemlekelerin iptidaî maddeleriyle ihtiyat kuvvetlerinden, müstemlekeleri de ana vatanın teknik cihazlarından mahrum bırakmak olacaktır .

Asıl İtalya hücumlara hedef olmak bakımından çok garip bir vaziyet arzeder. Toprakları Akdenize doğru uzanmış ince bir şerid şeklindedir. Bu arazinin genişliği hiç yok gibidir; 400 kilometrelik bir uzunluğa malik olan Po vadisinin genişliği en geniş noktada 250 kilometreyi tecavüz etmez. İtalyanın bütün yiyecek ihtiyatı bu dar sahada toplanmıştır. Arazinin fazla arızalı olması da İtalyan topraklarının için tehlikeyi arttıran bir sebeptir. Memleketin mühim bir kısmını kapayan Apenin dağları memleket sanayiinin de Po vadisine tıkılıp kalmasına sebep olmuştur. Halbuki Po vadisi tayyareler için çok mükemmel bir hedef teşkil etmektedir.

Burada bulunan bütün fabrikalar bir kaç saat içerisinde bir daha tamir kabul etmez bir şekilde harap olup giderler. Diğer taraftan İtalyayı ortasından kat'eden Apenin dağlarının vaziyeti yüzünden İtalyan yarım adasının şimaliyle cenubu biribirine bağlayan demiryolu deniz kıyısını takip etmek zaruretinde kalmıştır. Binaenaleyh bu demiryolu açık denizlerden gelecek hücumlara maruzdur ve müdafaası imkânsızdır. Düşman filoları bu demiryoluyla yapılacak nakliyatı derhal felce uğratacak ve bu yüzden İtalyan askerî harekâtı ve memleketin umumî faaliyeti feci bir halde kalacaktır.

Buna benzer bir tehlike de İtalyan limanlarını tehdit etmektedir. İtalyanın Akdeniz kıyıları tamamiyle açıktadır. Bu kıyıdaki limanları himaye eden hiç bir körfez yoktur. Eğer İtalyan limanlarına karşı yapılacak deniz taarruzları hava filolarının mukavemeti ile karşılanmıyacak olursa bu limanlar bombrdımn edilmek ve tamamiyle harap olmak tehlikesiyle karşı karşıyadırlar. Treniyen denizinin methaline hâkim olan Sardonya ve Sicilya adaları üslerile himaye edilen ve ufak bir körfezin içerisinde bulunmak gibi tabiî bir hususiyeti olan Napoli limanı bile hava hücumlarına karşı tamamiyle açık ve müdafaasızdır.

Deniz üzerinde Palermo ile Kagliyeri limanları arasındaki 160 kilometrelik İtalyan sahillerinin müdafaası belki Ityan filolarının mütemadî nezaretiyle temin edilebilir. Fakat hava hücumlarına karşı açıklarda bir sed teşkil etmek imkânsızdır. Bombardıman tayyareleri, İtalyan hava kuvvetlerinin mümanaat ve mukabelesine maruz kalmadan evvel İtalyan sahillerine yetişecekler ve bu sahilleri istedikleri gibi bombardıman edeceklerdir.

Trablusgarp sahillerinde de coğrafî vaziyet daha müsait bir halde değildir. Bütün ehemmiyetli tesisat ve merkezler deniz kıyısındadır. Bu merkezlerin bir harp zühurunda memleket içlerine taşınması da imkânsızdır. Çünkü bu sahillerin gerisinde kuş uçmaz kervan geçmez geniş ve kumları her gün yer değiştiren bir çölden başka bir şey yoktur. Bu tesisatın çöller ortasına çekildiği farzolunsa bile bu geniş çölde bu tesisatı hava hücumlarından saklayabilecek en ufak bir tabiî arıza bulmak imkânsızdır. İmparatorluğun bu eyaletindeki bütün faaliyeti idare eden Tebrük, Bingazi, Trablusgarp merkezleri esaslı bir hava hücumiyle harap olacak vaziyettedir .

Şu halde bir Avrupa harbi zühurunda, harp sahasının merkezinde bulunması yüzünden İtalyanın bütün müdafaa unsurları hava ve deniz tarruzlarına karşı apaçık kalacaktır. Limanları, tayyare meydanları, harp fabrikalrı, gıda hangarları, nakil vasıtaları herhangi bir hücuma karşı müdafaasızdır.

Müstakbel bir harpte İtalyaya karşı düşman vaziyetinde bulunacak olan memleketlerin vaziyeti ise bunun tamamiyle aksine dir. İngiltere olsun, Fransa olsun, Balkan devletleri olsun sahillerinin gerisinde geniş arazisi olan, müdafaa ve harbe devam vasıtalarını mahdut sahil kısımlarından değil, bütün bir memleketten alan devletlerdir.

Bu devletler bir taraftan İtalyaya taarruz ederlerken, diğer taraftan da üslerini tahkim edebilirler ve buralarını her türlü hücumlara karşı korunulabilir bir hale ifrağ ederler.

Fransanın hava üsleri Fransanın garbında ve yahut Cezairde daha kapalı yerlere naklolunabilir. Harp sanayii için çalışan Fransız fabrikalarının mühim bir kısmının Fransız Fasına ve yahut İngiltereye nakli mümkündür. Fransa asıl Fransız topraklarındaki müesseselerini ciddî bir tehlikeye maruz görse ve bunları taarruzdan masun topraklara nakledemese bile harp için kendisine lâzım olan malzemeyi Amerikadan kolaylıkla tedarik edebilir. Balkan ve Yakın Şark devletleri de ayni kolaylığa maiktirler: Tuna vadileri, Rusya ovaları, Anadolu ve Mısır her türlü taarruzlardan masun üsler ve fabrika merkezleri kurmak için çok müsaid yerlerdir.

Yukarıdaki mütalealardan anlaşılıyor ki İtalya merkeî vaziyetinin ilk anlarda kendisine temin ettiği faikiyeti uzun zaman devam ettirmiyecek, ve muhasım devletler hava hususunda daha hâkim bir mevkie geçeceklerdir.

İtalya müstakbel bir harpte yalnız coğrafyanın değil, iktısadın da ihanetine uğrayacaktır. İtalyanın maddei iptidaiye ve gıda membaları çok mahduttur. Deniz nakliyatının müşkülâtı ve nakil vasıtalarının mahdudiyeti yüzünden lâzım olan şeyleri bol bol ha-

(Devamı 13 üncüde)

Aktüalite

İngiltere 20 « denizaltı » avlıyacak torpido yaptırıyor!

Yeni gemilerin plânları çok gizli tutuluyor

İngiltere hükûmeti, denizaltı gemilerini yakalıyacak yirmi torpito yaptırmağa karar vermiştir. Bu gemiler tamamiyle yeni bir sistemde olacaktır. Plânalrı çok sıkı bir surette gizli tutulmaktadır. 900 er tonluk olan bu gemilerin çok süratli ve manevra kabiliyetinin son derece kolay olduğu söyleniyor. Bu gemiler on ayrı tezgâhta ikişer ikişer olarak yapılmağa başlanacaktır. İngiliz bahriye nezareti tahtelbahir avlıyacak gemilere çok ehemmiyet veriyor. Bu yirmi gemiden başka halen İngiliz tezgâhlarında inşa edilmekte bulunan 36 torpito muhribi de tahtelbahirlere karşı mücadele edebilecek vasıtalarla mücehhezdir.

İngilterede mecburî askerlik kanunu kral namına tasdik edildi

İngilterede parlâmentodan geçen mecburî askerlik kanunu kralın tasdikma iktiran etmiştir. Kral seyahatte bulunduğu için İngiliz kanunu esasisine göre kralın yokluğunda kral namına tasdik salâhiyetini haiz bulunan Devlet şûrası bu tasdikı yapmıştır.

Almanyada askerlik..

Alman hükûmeti 35 yaşma kadar olup da Almanyada askerlik mükellefiyeti mevcut bulunmıyan devrede silâh altma alınmamış olan Almanlar için talim karargâhları açmıştır. Bunlar silâh altma alınmış sayılmıyacaklar, bir sene devam etmek üzere yda on saat talim karargâhlarında nazarî ders ve talim göreceklerdir. Bu müddet zarfında kendilerine alman siyaseti ve Alman birliği hakkında dersler de verilecektir.

Üzun boylu bir yıldız kısa boylu bir yıldızla film çevirmeğe mecbur olunca ne yapar ?

Yıldızlar beraber film çevirdikleri arkadaşlariyle daima ayni boyda olmazlar. Biribirlerine uygun görünmeleri lâzım olduğu için bu mühim bir meseledir. Bir metre seksen boyunda bir erkekle bir metre elli beş boyunda bir kadının beraber dolaşmaları bir parça gülünç olmaz mı?.

Bilhassa iki artistin öpüştükleri bir sahne ne kadar tuhaf olabilir! Kadının ayaklarının ucuna basarak yükselmesi ve başını havaya kaldırması, erkeğin iki büklüm olması icap e. der. Hele beraberce film çeviren iki artistten kadının uzun boylu, erkek te ancak onun omuzuna kadar gelebilen kısa boylu bir şey olursa, daha gülünç olur. İşte bütün bunlar nazarı itibara alınarak bir çok hileler vücuda getirilmiştir. Meselâ kısa boylu olan kadın, eğer uzun boylu bir aktörle oynuyorsa mutlaka sahne genç kadının bir sedirde uzanmış olduğu bir vaziyette geçer. Yahut ta, yalnız perdede başları göründüğü zaman kısa boylu artist yüksek bir yere çıkmıştır..

Bir merdiven başında geçen sahnelerde kadının daima bir iki ayak yüksekte durduğunu tabii farketmişsinizdir.

Ekseriya iki artistin ayni plânda durmadıkları da muhakkak gözünüzden kaçmamıştır. Uzun boylusunu fotoğraf makinesinden birkaç adım daha öteye koymakla maksat hasıl olur. Şüphesiz ki ilk plândaki daha iri göründüğünden boy farkları bu suretle ortadan kalkmış olur.

İşte sinema âleminde böyle küçük hilelerle, küçük güçlüklerin önüne geçiyorlar.

Rober Taylor kadar yakışıklı

Rişar Grin'in yanağındaki gamze, bir çok kadının aklını çelecek derecede güzeldir.

Rişar Grin

Rişar Grin ismi belki memleketimizde çok tanınmış değildir. Fakat Avrupa ve Amerika gazeteleri bu sanatkârdan sık sık bahsederler. Hattâ güzellik bakımından Tiron Pover ve Rober Taylor kadar yakışıklı olduğunu iddia edenler de vardır. Bu yeni istidadı bulup meydana çıkaran Foks film şirketidir. Bu şirket İngiliz stüdyolarında pek mütevaziane ve sessiz çalışan bu zekâyı oradan aldı; Holivuta getirdi ve hakkında Amerikan usulü reklâm yaparak tanıttı. Bu reklâm bu gün de devam ediyor. Fakat bizzat Rişar Grin bu reklâm şeklinden pek memnun değildir. O, kendisi için yapılan reklâmlardan bahsederken:

— Beni reklâm edilmeğe lâyık gördükleri için tabiî çok müteşekkirim. Bir aktör hakkında reklâm yapmak lâzımdır. Fakat bu reklâm daha ziyade oyununun mahiyeti üzerinde olmalıdır. Halbuki Amerikan reklâmı daha ziyade hususî hayata dayanıyor, bu bir parça canımı sıkıyor,

Rişar Grin bilhassa bir Amerikan gazetesinde kendisinden bahseden bir yazıda "Gamzeli Grin,, tabirinin kullanılmış olmasına içerlemiştir.

Filvaki Grinin sağ yanağında bir gamze var, bu gamze birçok kadınların aklını çelecek kadar güzeldir. Fakat Grin bu gamzesinden hiç memnun değildir. Bilhassa ondan bahsedilmesini hiç istemez.

"— İnsanın kusurunu yüzüne vurmak hiçbir vakit reklâm vasıtası olmamalıdır, diyor. Benim bir bacağım tahtadan olsaydı ve bana tahta bacak Grin deselerdi çok kızardım tabiî.. Gamzemden bahsedilişine de kızarım. Esasen güzel olduğumun da yüzüme karşı söylenmesini doğru bulmam. Çünkü güzel olduğuma hiç kani değilim..,

Fakat kadınlar bu fikirde değildirler. Onları sanatkârın itinasız bir şekilde arkaya taranmış çok siyah saçlarını, İrlandalı olduğunu derhal meydana çıkaran güzel mavi gözlerini, 1,86 olan uzun boyunu çok beğenirler. Kadınlarla daima ayni fikirde olan şirket te Grine senede 15.000 dolar (18750 Türk lirası) üç ret vererek yedi senelik bir mukavele teklif etmiş ve çok kısa bir zaman içerisinde kendisine birçok filmler çevirtmiştir. Dört erkek ve bir dua, Kentuçi, Küçük prenses ve Boskril köpekleri. Bu suretle filmin çevrilmesi geçen hafta ikmal edilmiştir.

O, bir sene gibi kısa bir zaman içersinde çevirdiği bu dört filme da ir düşüncelerini anlatırken şu ifadeyi kullanıyor:

"— İlk filmlerdeki rolüm çok kısa oldu. Hattâ ilk filmde tek bir cümle söyledim: "Daha vakit gelmedi.,, Bu tek cümleyi söylemek için günlerce prova yaptım. Fakat vaktim gelip de bu mühim cümleyi söylemek icab edince kekeledim ve çok bozuk bir şekilde söyledim.,,

Amerikan sinemasına yeni girmiş olan Grin İngilterede on sekiz yaşında sahneye atılmıştır. Bu günün üzerinden tam beş sene geçmiş bulunuyor. Grin sanat hayatına İskoçyada dolaşan seyyar bir tiyatro trupuna girerek başladı. Bir müddet sonra üç ay sinemada çalıştı. Tekrar tiyatroya döndü ve Londra tiyatrolarında oynadı.

Amerikan şirketleri İngiliz aktörlerini hiç sevmezler. Hakikî İngilizlerin telâffuzunu Amerikalılar daima yadırgamışlardır. Fakat İrlandalı Grinin ingilizceyi telâffuzu Amerikalılara hiç batmıyor. Zaten Grin de İngiliz sayılamıyacağı fikrindedir. Kendisile görüşenler daima:

"— Nerem İngilizdir? der. Annem İskoçyalı, babam da İrlandalıdır. Ailem arasında sanatla alâkadar birçok insanlar var. İki amcam ve bir halam bugün Londra tiyatrolarında oynuyorlar. Büyük babam senelerce bir tiyatro trupunun başında bulunmuştur.

Fakat ailemiz arasında ilk defa sinemada oynıyan benim. Sinemanın bilhassa Amerikada çok cazibeli, çok kazandıran bir meslek olduğunu söyliyenler olduğu gibi tamamiyle aksini iddia edenler de vardır. Ben burada hakikatle temas ettim. İki taraf da haksız. Sinemacılık her mesleğe benziyor. İnsanı yoruyor ve hayatını kazandırıyor.,,

Grin Amerikada bulunduğu müddetçe yalnız iki şeye hayret ettiğini söylüyor:

"— Teksas arazisi üzerinde uçarken, işlenmemiş kilometrelerce toprak gördüm. Bu toprakların sahiblerini sordum. Sahibsizdir dediler. Halbuki İngilterede sahibsiz bir karış bile toprak yoktur.

İkinci hayret ettiğim şey de vergilerdir. Aman yarabbi, burada insandan nekadar çok vergi alıyorlar! İnsanın kazancının yüzde 60 vergi olarak elinden gidiyor.... Grinin bir hususiyeti var. Genç bir kız gibi örgü örer. Ona bu sanatı öğreten bir genç kızdır. Bir gün gezmeğ gideceklermiş, yağmur yağmış, çıkamamışlar... Evin canları sıkılmış... O gün genç kız Grine örgü örmesini öğretmiş. Bu işten çok hoşlanan sanatkâr bu sanatı hayatının biricik iptilâsı haline çıkarmıştır.

11 Aylık bir çocuk sinema aktörlüğüne başladı

* Resimde gördüğünüz on bir aylık sevimli bebek Los Angeleste bir sütçünün oğludur. Daha yaşını doldurmadan Joan Blondel ve Bing Krosbinin çevirdiği bir filmde rol alarak sinema aktörlüğüne başlamıştır. İsmi Sandra Henvil olan bu yavrucak sinemada yalnız Sandi ismiyle anılacaktır.

* Holivutta yeni bir film çevriliyor. (Gizli ajan) isimli bu filmde bir Alman casusu rolünü Boris Karlof oynıyacaktır. Boris Karlofun yüzünde rolün bazı kısımlarında bir yara izi bulunması lâzımgeldiği için rejisör yüze konup kaldırılabilen bir yara izi kalıbı yaptırmıştır. Bu sun'i yara izi yüzde çok tabiî görünmekle kalmıyor, gözü aşağıya çekerek ve ağzı yana doğru gererek yüze garib ve korkunç bir ifade veriyor. Bu sima değiştiriş o kadar tabiîdir ki tecrübe filmlerini görenler bu rolün ayrı ayrı iki sanatkâr tarafından yapıldığını sanmışlardır. Boris Karlof bu yalancı yara izini yüzüne yapıştırmadan evvel ağzını eğiyor ve yüzünü aşağıya doğru çekiyor. Sonra yara izini yüzüne yapıştırdı mı, yüz bu vaziyeti muhafaza ediyor, hem de hiç ıstırab vermeden.

* Altın arayıcıların başından geçen maceraları anlatan Alaska filminde Klark Geybl bir papas rolü oynıyacaktır.

* Bir fotoğrafçı Nansi Kellinin muhtelif pozlarda birçok fotoğraflarını çıkarmak için artistle bir mukavele imzalamıştır.

Fotoğrafçı birçok yeni filmlerde baş rolü oynıyan Nansinin bacakları çok güzel olduğunu sezerek bu resimlerin mayo ile çekilmesini teklif etmiş, aktris bu teklifi kabul ederek birçok vaziyetlerde fotoğraf çektirmiştir. Yakında bu fotoğrafların neşredileceğini ve bu suretel Nansinin bacaklarını Marlen Ditrihin bacakları ile mukayese etmek imkânı bulunacağını bir Amerikan gazetesinde okuduk.

* P. K. U. stüdyosu lokantasının sahibinin garib bir âdeti var. Yemeklerine, o yemeği çok seven meşhur sinema sanatkârlarının isimlerini verir. Bu lokantanın listesinde rastgelinen isimler arasında (Ginger Rogers salatası), (Keri Gran omleti), (Ann Şirley çorbası) vardır. Son zamanlarda bu listeye (Villi Disney öküzleri) ilâve edilmiştir.

* Bu hafta İsviçrenin Bal şehrinde beynelmilel sinema haftası tertib edilmiştir. Gösterilecek filmler arasında Vallas Beri'nin (Viyana Villa), Viktor Mak Laglen'in (Sinek yavrusu), Almanyada çevrilen filmlerden (Üniformalı genç kızlar), Rus filmlerinden (Ufukta beyaz bir yelken), Meksika filmlerinden (Alavardo âsileri) bulunmaktadır.

General Cemil Taner söyliyor

“Bugünkü sporcu adedini önümüzdeki senelerde birkaç misline çıkaracağız,,

” Bütün memlekette geniş bir sporcu hareketi yaratabilmek ve beden terbiyesi aşkını ruhlara aşılayabilmek için tedbirler almaktayız „

Spor işlerimizin başı, Beden Terbiyesi umum müdürü general Cemil Tanerin kendisini ziyaret eden arkadaşımızla yaptığı uzun konuşmanın bir kısmını dün yazmıştık. İkinci kısmı da bugün yazıyoruz.

İş başına geçeli henüz bir sene olmadığı halde, tam bir anarşiye doğru giden spor işlerimizi makul fakat katî hareketlerle, memlekete en faydalı bir hale getiren kıymetli general önümüzdeki senelerde yapılacak işler hakkında şöyle diyordu

— Spor işlerimizin selâmetle yürümesi için, her işi ehlinin eline vermek en büyük arzumdur. Fakat, bir çok federasyonların ve teşkilâtın muhtelif kısımlarının başına getirmeği düşündüğüm bu evsaftaki zevatin çoğuna maalesef vazife kabul ettirmek kabil olamıyor. Çünkü, istediğimiz şahısların hemen hepsi bugün dışarda bizim teşkilât içinde alacakları maaşların daha üstünde bir para kazanmaktadırlar.

Elbetteki, kurmuş oldukları hayat tarzlarını bozamamaktadırlar. Bu vaziyet karşısında teşkilâtımız içinde vazife veremediğimiz bu eski sporcuların tecrübelerinden başka türlü istifadeyi düşündüm. Ve federasyonların amatör teknik heyetlerini işte bundan dolayı kurduk.

Her federasyonun bir senelik faaliyet proğramını, teşkilâtımız içine alamadığımız, fakat, fahrî olarak senede bir kaç gün teknik heyette çalışmağı kabul eden her sporun en tecrübeli ve bilgili şahıslarına hazırlatıyor, federasyonlara da böylece bu proğramları yalnız tetkik etmek vazifesi kalıyor.

Bu yolun, spor işlerimiz için çok selâmetli olduğuna da şüphe yoktur.

Beden terbiyesi mükellefiyet kanununun tatbiki hakkında sorulan bir suale general şöyle cevab vermiştir:

— Bu bir zaman ve bir teşkilât meselesidir. Bugün mükellefiyet kanunu sırasına giren bunları, Türk vatandaşlarını, mükellef oldukları işin başına çağırıverirsek bu milyonlarca vatandaşı, hangi hoca ve hangi sahalarımızda çalıştırabiliriz.

Nitekim bugün ilk tahsil mükellefiyeti de vardır. Fakat, bu mükellefiyet ancak mekteb olan yerlerde tatbik edilebilir.

Biz de, teşkilâtımızı genişlettikçe, hocalarımızı ve sahalarımızı hazırladıkça, mıntaka mıntaka Beden terbiyesi mükellefiyetini tatbika başlayacağız.

Mükellefiyetin ilk tatbik edileceği mıntaka ihtimal Edirne ve civarı olacaktır.

Bundan sonra, sayın general, tekrar su sporlarına ve yüzme işine temas ederek:

— Memlekette, bilhassa sahil mıntakalarda yüzmek bilmiyen tek vatandaş kalmamalıdır. Deniz, göl, yüzmeye elverişli nehir. dere velhasıl her nevi suya civar yerlerde ciddî bir memleket işi olan bu gayeyi hakikat yapmak için hemen teşkilât kuracağız..

General Taner sözlerini şöyle bitirmiştir:

Bugünkü faal sporcu adedimizi önümüzdeki senelerde bir kaç misline çıkaracağız. Nitekim, şu dakikada Türk Spor Kurumu zamanında kayıdlı olan sporcuların adedine göre, mektebler ve askerler teşkilâttan ayrılmış olduğu halde, bugün Beden terbiyesi teşkilâtında bulunan faal sporcu mikdarı çok daha kabarık bir yekûn tutmaktadır.

Bütün memlekette, geniş bir spor hareketi yaratabilmek ve beden terbiyesi aşkını ruhlara aşılayabilmek için tedbirler almaktayız.

Bu seneki atletizm proğramı

katî şeklini aldı

Atletizm federasyonu, bu mevsim zarfında yapılacak müsabakaların programını hazırlamış ve evvelki gün toplanan teknik heyette müzakere edilerek bu program katî şeklini almıştır.

Haziran — Mıntakalar arasında grup müsabakaları.

Mıntakalar 6 grupa ayrılmıştır. Her grupta üç veya beş mıntaka vardır.

Temmuz — Mıntaka birincilikleri. Millî atletlerden beş veya sekiz kişilik bir grupun Macaristana gönderilmesi. Teşvik müsabakaları.

Ağustos — Tatil. Millî takım atletlerinin Balkan oyunlarına hazırlık kampı, Balkan oyunları seçmeleri.

Eylûl — Balkan oyunları, Türkiye birincilik müsabakaları.

Teşrinievvel — Mevsimin son müsabakaları.

Galatasaray umumî kâtibi

İzmir seyahati hakkında ne diyor

Pazartesi akşamı İzmirden şehrimize dönen Galatasaray takımının kafile reisi ve klüp umumî kâtibi Fehmi Ateş gazetecilere şunları söylemiştir:

“— Cumartesi ve pazar günleri yaptığımız iki maçı, çıkardığımız temiz oyun neticesinde muvaffakıyetle bitirdik. Bu muvaffakıyetimizin yegâne âmillerinin biri de İzmir halkının ve maç yaptığımız iki klübün centilmen hareketleridir.

İzmir gibi yurdun en mümtaz bir muhitinde 34 senelik temiz bir spor ömrüne malik olan klübümüzün oyun tarzını bizler gibi alkışlıyan bu sportmen hareketleri bütün Galatasaraylıları çok memnun ve mütehassis bırakmıştır.

İki maçımızı idare eden hakem Bay Hasan ve Bay Mustafaya teşekkürü borç biliriz.

İzmirdeki ikametimiz müddetince çok yakın ve samimî bir alâka gösteren kıymetli Vali, Bay Etem Aykut ve Emniyet müdürü Salâhattin, muavini İsmail Hakkıya ve bütün İzmir halkına şükranlarımın arzını vazife telâkki ederim.,,

Galatasaray, bu hafta şehrimize gelecek olan İzmirin Doğanspor takımile pazar günü ikinci karşılaşmasını yapacaktır.

Kadın tayyarecimiz Sabiha Gökçenin kumandasındaki filolarımızdan bii vazife halinde

Türkkuşu

Hayatta, zayıfların daima ezilmeğe mahkûm olduğunu bir felâketli tecrübeler geçirerek anlıyan asîl Türk, artık iyi öğrendi ki, yaşamak için kuvvetli olmak lâzımdır.

Asrımız, hava asrıdır. Bugünkü fennin, tayyarecilik sahasında kazandığı zafer cihanşumûl bir ehemmiyeti haizdir. Havalarına hâkim olan milletler, yalnız topraklarının müdafaasını değil; memleketin teknik, iktısad sahasında üstünlüğünü temin etmiş oluyorlar. Bunun için kuvvet derken aklımıza derhal “tayyare” geliyor.

Milletimizin muhabbet ve heyecanından aldığı kudretle muntazaman gayesine doğru yürüyen ve Türk zafer kartalının yüce himayesinde en büyük itimad ve emniyetini kazanan “Türk Hava Kurumu” teşkil ettiği “Türk Kuşu” mektebi ile göklerimizin müdafaası ve tayyareciliğimizin inkişafı için uğraşan müesseselerimizden biri olduğunu bugün Yeşilköy Hava kumandanlığı meydanında Türkkuşu talebelerinin yaptıkları muvaffakiyetli uçuşlardan anlıyoruz.

Hava Kurumumuzun kuvvetlenmesi, milletimizin kuvvetlenmesi demektir. Kutubları dolaşan, Avrupayı Amerikaya bağlıyan “Tayyare” yi bir yandan bir ölüm makinesi haline koymak için uğraşırken, diğer taraftan iktısadî ve fennî muvaffakiyetler için mühim bir âmil yapan garb medeniyetinin bu mesaisine karışmak bizim için artık bir zaruret olmuştur. Bunu bize temin eden Hava Kurumuna yapabileceğimiz yardımları ihmal etmemeliyiz. Yarın telâfisi imkânsız mahrumiyetlere kan ve can zayıatına katlanmamak için, Türkkuşuna yazılmalıyız.

İlyas Tunçarslan

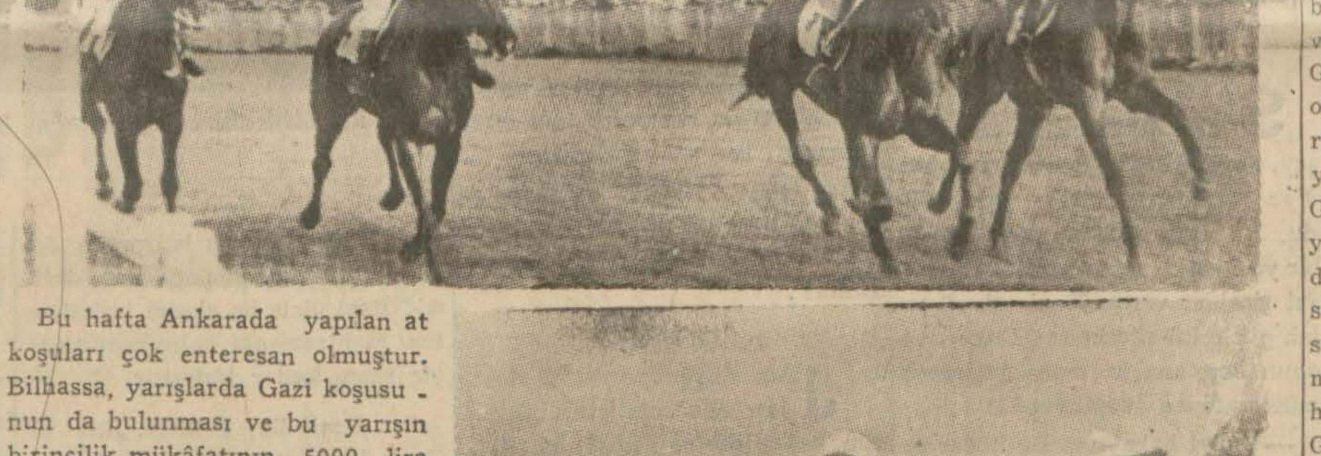

Bu hafta Ankarada yapılan at koşuları çok enteresan olmuştur. Bilhassa, yarışlarda Gazi koşusunun da bulunması ve bu yarışın birincilik mükâfatının 5000 lira olması yarışlar etrafındaki alâkayı bir kat daha arttırmıştır. Hava kapalı olduğu ve devamlı olarak yağmur da yağdığı halde müşterek bahis gişeleri önü adamakıllı dolmuş ve bilhassa ikili ve çifte bahisler üzerinde geniş mikyasta muamele yapılmıştır.

Yağmur yağmasına rağmen yedi sekiz binden fazla meraklının doldurduğu şehir hipodromunun Romen Hariciye Nazırı Gafenko, Başvekilimiz Doktor Refik Saydam, Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu, Ziraat Vekili Muhlis ve birçok mebuslarla tanınmış şahıslar da hazır bulunmuşlardır. Çok muazzam bir program altında yapılan yarışlardan yukardan aşağı doğru sıra ile:

Beşinci koşu başlarken,

Koşuları alâka ile takip eden seyirciler,

Romen Hariciye Nazırı ile Hariciye Vekilimiz yarışları takip ederken,

Yarışlardan sonra üç ortak müşterek bahsinin kâr ve zarar hesabı yaptıklarını göstermektedir.

Şeref için ihtifal yapılacak

Beşiktaş jimnastik klübünden:

Aziz Şerefin ölüm yıldönümüne tesadüf eden 17 haziran 939 cumartesi günü saat 15 de mezarı başında kıymetli hatıralarını anacağımızı Şerefi seven zevatla klüp arkadaşlarımıza bildiririz.

General Cemil Tanar Galatasaray klübünde

Beden terbiyesi umum müdürü General Cemil Taner dün akşam Galatasaray klübünü, müzesini, ve bilâhare denizcilik lokalini gezmiş ve çok beğenmiştir. Denizcilikte Galatasaraylılara hitaben söylemiş olduğu nutukta klüb idare heyetlerinin gençliğin moral duygularını yükseltecek mesai sarfetmelerini, Galatasarayın memleket sporunun yükselmesi hususunda sarfetmiş olduğu mesaiyi takdirle yadettikten sonra spor klüblerinin müsbet bir sahada gösterecekleri mesaiye manen ve maddeten her türlü müzaherette bulunacağını vaadetmiştir. Galatasaray kayıkhanelerini gezdiği sırada bir fıta hediye edeceğini vaadetmiş ve ayni zamanda Galatasaray klübünün Mecidiyeköyünde yaptırmakta olduğu stadın bir an evvel ikmali hususunda bölge başkanı bay Fethi Tahsinle görüşmüştür. Klübden ayrılacağı sırada Galatasaray stadının açılma töreninde 1500 sporcunun geçit resminde temin edilmesini istemiş sayın generalin bu arzularını hakikat yapmağa bütün kuvvetlerile çalışacaklarını klüb idarecileri bildirmişlerdir. Bu sırada general:

— Klüb tapusunu ve 1500 Galatasaraylının nüfus tezkeresini isterim..

Diye lâtife etmiş ve bu lâtife generalin Galatasaraylılara göstermiş olduğu teveccüh ve onlar üzerinde bırakmış olduğu sevgi ve saygı ile bütün Galatasaraylıların kalplerini kazanmak suretile hakikat olmuştur.

—o—

Serbest güreş Avrupa birincilikleri

Avrupa serbest güreş müsabakası birincilikleri teşrinievvel ortasında Finlandiyada yapılacaktır. Serbest güreş millî takımımız bu müsabakalara iştirak edecektir.

Merkezi Avrupa kupası

Maçlar Haziranda başlıyor

Merkezî Avrupa kupası futbol maçları 18 haziranda başlıyacak, 23 temmuzda bitecektir.

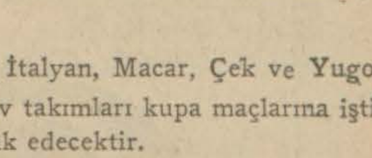

İtalyan, Macar, Çek ve Yugoslav takımları kupa maçlarına iştirâk edecektir.

Macaristanı Upeşt ve Ferenaivaruş takımları temsil edecektir.

—o—

Kielde yapılacak yelken yarışları

17 den 24 hazirana kadar Kielde yapılacak olan yelken yarışlarına dünyanın en mükemmel yelkencileri iştirak edecektir.

Bu yıl 280 yat iştirak edeceğine göre, bu defaki yarışlar geçen yılın yarışlarından çok daha enteresan olacaktır.

Bundan başka 300 kayık ve kikin de yarışı beklenilmektedir.

—o—

Alman millî takımı

Evvelâ Norveç sonra Danimarka takımıyla karşılaşacak

Almanya, Norveç futbol takımları arasındaki beynelmilel maç 22 haziranda Osloda yapılacaktır.

Alman takımı 25 haziranda Danimarka millî takımile de Kopenhagda karşılaşacaktır.

—o—

İngiliz - Fransız mebusları arasında tenis maçı

Londra, 13 (A.A.) — Evening News gazetesine göre, 28 temmuz ilâ 30 temmuzda, Deauville'de İngiliz ve Fransız mebuslarından müteşekkil ekipler arasında bir tenis maçı yapılacaktır.

HABERİN YOKTUR

Aşk Hikâyesi

AFRİKA DÖNÜŞÜ

UZUN bir müddet çok uzak memleketlerde kaldıktan sonra Pariste bir garda bulunmak hakikaten garip oluyordu. Jan şaşkın şaşkın etrafına bakarak Liyon garından çıkıyordu. Elinde küçük bir valiz tutuyordu. Onu garda bekliyen kimsesi yoktu. Otomobilde otele doğru giderken, genç adam Pariste bir yenilik görebilmek için etrafına bakınıyordu. Hayır hiç bir değişiklik yoktu. Sanki senelerdeneberi uzakta yaşamamıştı.

Sanki Paristen bir gün bile ayrılmamıştı? Bu hal ilk sukutu hayali oldu. Paris, gene eski Paristi. Halbuki ortada geçmiş olan üç uzun sene vardı. Jan şimdi biraz üşüdüğünü hissediyordu, ve bu dönüşten büyük bir sevinç de duymuyordu. Üşüdüğü için rahatsızdı, halbuki orada, Afrikada iken, sıcaktan kavrulduğu saatlerde biraz üşüyebilmek için neler feda etmezdi!.

* * *

JAN şimdi otelde idi. Düşünüyordu:

— Şimdi müsterihim., Burada herkes beni ölmüş farzediyordur. Gördükleri zaman da bir ölüden farklı olmadığımı anlayacaklar ... Nerede o cesur ve ateşli seyyah?. O zamanki genç adamla şu suratı buruşmuş, saçları dökülmüş ve ağarmış, içki ve kavurucu güneşin tesiriyle budalalaşmış insanın arasında ne büyük fark var?. Bütün bunlar bir genç kız yüzünden olmadı mı? Denis, acaba şimdi ne yapıyor? Kimbilir beni görecek olursa halime nasıl gülecek.. Şimdi oraya gidecek olsam.. Belki onu arkadaşlarımdan biriyle nişanlı bulurum.

Jan sabırsızlanmağa başlamıştı. Hemen gidip Denisi görmek arzusuna mukavemet edemiyordu. Aşağı inip otelden çıktı. Ve bir otomobile atlayarak şu adresi verdi:

— Courcelles sokağı 61 numara..

Şimdi cebinden, kendisini üç senedenberi hiç terketmemiş olan küçük bir fotoğraf çıkarmıştı. Bu Denisin resmi idi.

* * *

KAPICI kadın kendisini görünce tanıdı:

— Vay siz misiniz? Mösyö Borel, dedi.. Matmazel Denis Flöro artık burada oturmuyor.. Sizi hepimiz ölmüş zannediyorduk. Biliyorsunuz ya matmazel Denisin annesi de öldü. Şimdi kendisi Boulenard des Hanssmannda 119 numarada oturuyor.

Jan bir başka otomobile atlamıştı. İhtiyar kapıcı kadının ne büyük bir safiyetle ona:

— Mösyö Borel, sizi ölmüş zannediyorduk, demişti.

Şimdi her gördüğü ahbabı ona ayni sözleri tekrar edecekti. Hattâ Denis bile bir mazeret olsun diye: "Niçin bana bir kelime bile yazmadın. Kabahat sende değil mi?.,, demeyecek miydi.. Şüphesiz ki ona yazmalıydı!.. Fakat yazıp ta ne diyecekti: "Muztaribim.. Sıcaktan boğuluyorum.. Hümma içindeyim.. Sıtmam var.... Gebereceğim günü bekliyorum. ... Seni sevdiğim için buralara geldim. Burada senin için biraz para yapabilmek uğrunda işte böyle yavaş yavaş ölüyorum. Senin parasız bir hayata tahammül edemiyeceğini biliyorum. Bakalım Parise avdet edebilecek miyim?.. Mustaribim.. Senden uzağım.. Seni seviyorum.,, mu diyecekti?.

* * *

ŞİMDİ acı bir zevkle yeniden ıstırap çekmeğe hazır bir halde onu bulmağa geliyordu. Kapıyı çaldığı zaman kalbi heyecanla vuruyordu. Bir müddet bekledikten sonra kapı açıldı.

— Oh...

— Evet benim.. Bonjur..

— Oh!..

— Girebilir miyim?.

Denis, sevinçle ona bakıyordu. Saçlarının biçimini, hattâ rengini bile değiştirmemişti.. Şimdi sarışın değildi. Saçları kırmızı olmuştu. Genç kız, birdenbire hıçkırmağa başlayarak onun kolları arasına atıldı.

Jan bu suretle karşılanacağını hiç ümit etmemişti.

* * *

SALONA girer girmez nazarı dikkatini ilk celbeden şey, doğduğu gün için Denise hediye ettiği kırıstal vazo oldu. Bu vazo salonun en güzel bir yerinde duruyordu. İçinde güzel çiçekler vardı. Denis şimdi ıslak gözlerini silerken gülüyor, ve onun boynuna kollarını geçirerek mütemadiyen söylüyordu:

— Anlat bakayım.. Bu kadar se ne benden uzak ne yaptın?. Neden avdetini bana bildirmedin?.. Niçin bana adresini yollamadın?. Şimdi nasılsın? Orada çok zahmet çektin mi? Mustarip miydin? Niçin bana yazmadın? Beni düşünüyor muydun? Biliyor musun, seni çok iyi buldum?. Sahih söyledikleri kadar orası fena mı? Jan söyle.. Artık burada kalacaksın değil mi? Yarabbi gerçekten avdet ettin mi? Bunun nasıl bir saadet olduğunu hissedebiliyor musun ?.. Ne kadar memnunum..

Denis hiç değişmemişti.. Muhakkakki o kendisini seviyordu.. Ve her zaman sevmişti. Jan bunu şimdi anlıyordu. Hiç bir zaman genç kızın bu kadar fazla sevebileceğini zannetmemişti.. Denis şimdi onun göğsüne sokuluyor:

— Canım niçin beni bırakıp ta gittin?. diyordu. Bu uzun üç sene beni nasıl yalnız bıraktın.. Benim yanımdayken mes'ud değilmiydin?

— Çocuk... Ben senin için gittim. .Seni sevdiğim için...

— Benim için mi? Budala.. Bir şeye ihtiyacım olmasın diye para kazanmak istedin değil mi? Parasız evlenmekten korktun.. Jan ben çalışıyorum.. Hiç bir şeye ihtiyacım yok.. Ben senin paranı değil, seni istiyorum..

Jan, nasıl olmuş ta Denisi bu kadar az tanımıştı. Ne büyük bir çılgınlıkla hayatını altüst etmişti. Şimdi onun ellerini öperken kalbinin sevinçle vurduğunu hissediyordu.

• • •

GUZ hayretle haykırdı:

— Ne?.. Sen misin Jan?... Gözlerime inanmak istemiyorum.. Aman ne memnunum.. Niçin telgraf çekmedin? Gara seni karşılamağa gelirdik.. Kimbilir Denis ne kadar sevinecek?.

Jan arkadaşının elini sıkarken:

— Henüz kimseleri görmedim. dedi. Dün akşam geldim. Hemen gidip Denisi gördüm. Bugün de vaktim olup dostlarımı arayamadım..

Arkadaşına söyleyecek söz bulamıyordu. Bu akşama kadar bir şey yapmadan dolaşmıştı. Kendisi arayacak çok vakti olmuştu. Sonrada Denise arkadaşlarını arayacağını söylemiş , ona gitmemişti. Bütün gün bir kaç defa arkadaşına telefon etmek istemişti.. Fakat bir türlü yapamamıştı. Buradan uzak geçen üç sene zarfında dostlarının da kendisini unutmuş olduklarını tasavvur etmişti. Onları eskisi gibi bulamıyacağını zannediyordu. Bunun için gerek Gurzu, gerek diğer arkadaşlarını görmeğe cesaret edememişti.

Arkadaşı neş'e ile anlatıyordu:

— Bilsen seni nasıl aradık.. Ek sikliğini öyle hissettik ki.. Beraber ne eğlenirdik, ne gülerdik.. Ne güzel zamanlardı değil mi Jan? Biliyor musun, Paulo evlendi... Pek hoş bir karısı var.. Hem kıskanç değil.. Gayet uysal bir kızcağız! Ey sen ne yaptın, bakalım? Seyahatinden memnun musun?. Artık burada kalacaksın ya !. Yeniden gitme.. Bize bu gidişinle çok fenalık yaptın.. Bunu lâf olsun diye söylemiyorum.. Fakat, seni temin ederim ki sen gittikten sonra eğlenmedik. Hep senin eksikliğini hissettik. Biz artık seni bırakamayız.. Bir yere gidemezsin ....

Jan sükût ediyordu. Arkadaşı:

— Orada pek geveze olmamışsın! dedi. Sen de bir şey anlat bakalım! .

* * *

JAN düşünüyordu. O dostları ve Denis için büsbütün başka şeyler düşünmüştü .. Orada Afrikanın kahredici güneşi altında kavrulurken Gurzun biraz evvelki gibi her zaman neş'e ile gülüşünü düşündükçe hiddetle:

— Egoist çocuk: derdi. Şimdi benim burada süründüğümü tasa bile etmez. Kendi âlemindedir... Halbuki ben onun için ne iyi, ne hakikî bir dosttum! O hiç hakikî bir dostluğa kıymet verecek adam mıdır!.,,

Halbuki ne kadar yanılmıştı. Şüphesiz Gurz iyi ve hakikî bir dosttu!.

Mütemadiyen konuşuyor, ona havadisler veriyordu:

— Paulo, seni çok merak ediyordu. Hiç kimseye bir kart bile yazmayışın olur şeylerden değildir! Sen nasıl dostmuşsun a çocuk?.

Gurz gülüyordu. Jan arkadaşının sözlerini içinde tekrarlıyordu:

—Ben nasıl bir dostmuşum!.

Arkadaşının hakkı vardı. Dostluğa sadık kalmıyan onlar değil, Janın kendisi idi. Bunu şimdi anlıyordu. Halbuki onlar hakkında neler düşünmüştü. Kendi kendine orada ıstırap çekerken onları lânetle anmıştı.

Kendisini unuttuklarını, onunla alâkadar olmadıklarını vehmetmişti.. Jan şimdi kendi kendinden utanıyor gibiydi. İçinde tuhaf bir sıkıntı bir üzüntü vardı. Yalnız kalmağa muhtaçtı.. Onun kendisinden ayrılmak istediğini hisseden Gurz:

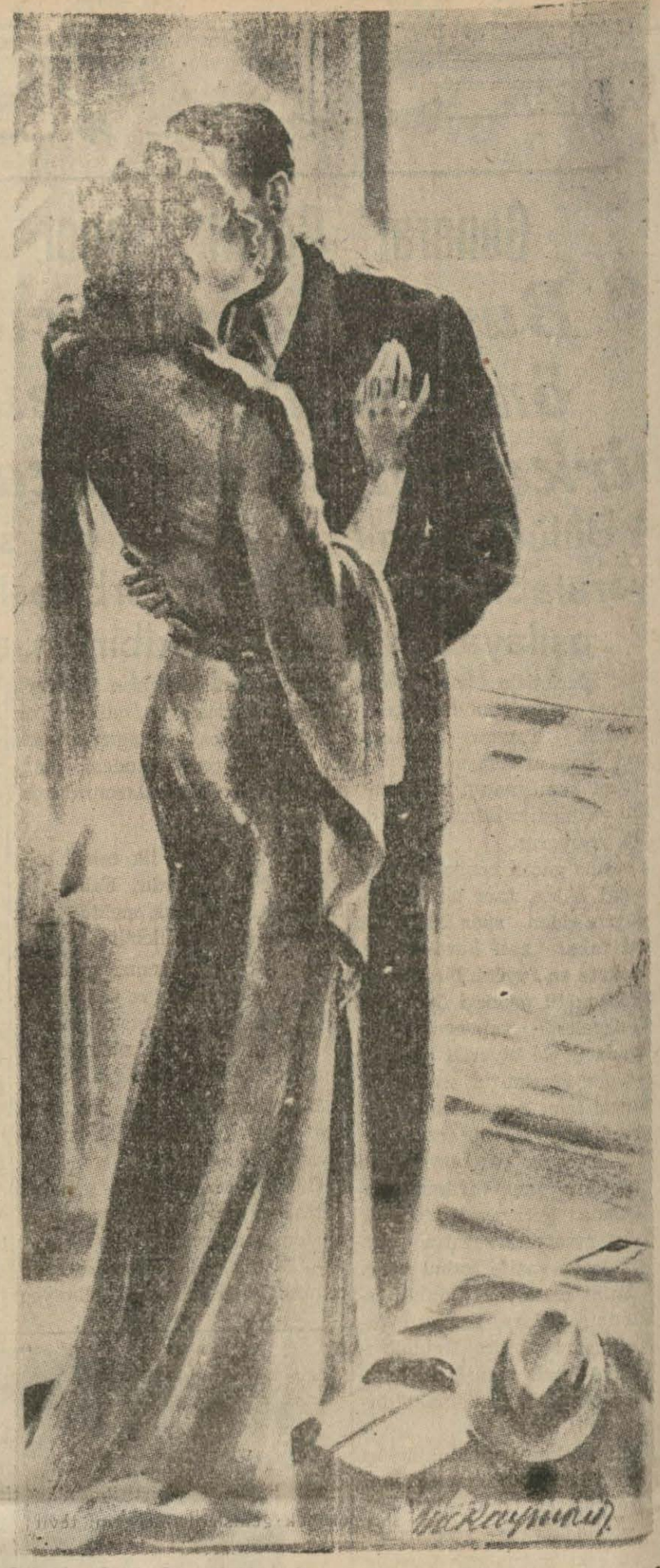

Genç kız birdenbire hıçkırmağa başlayarak delikanlının boynuna atı 'dı

— Nereye gitmek istiyorsun, dedi. Tabiî Denisi bulacaksın değil mi? Beni dinle bu akşam birleşiyoruz. Her zamanki kahvehanemizde bir saate kadar birleşiriz.

Sen Denis ile gelirsin. Ben de Ganlo ile karısına ve Gorges'e telefon ederim. Bu gecesenin avdetin şerefine bir güzel eğleniriz...

* * *

JAN buluşacakları kahvehaneye kadar gitmişti. Oraya yakın bir kahvehanede bir masaya oturmuştu. Çehresi askındı. Masanın üstünde bir kadeh pernad vardı. Hayır, gidip arkadaşlarını bulmayacaktı. Denise de haber vermemişti. Onlardan nefret ediyordu. Onların bu kadar temiz ve neşeli kalmış olmalarını affedemiyordu. Hiç değişmemişlerdi. Yine eski iyi ve gülen çocuklardı! Kendisi gibi acı olmamışlardı. Hisleri ve yüzleri hâlâ genç ve taze idi. Hayır... Hayır onları affedemiyordu. O, onları büsbütün değişmiş olarak bulacağını zannetmişti. Buna hazırlanmıştı. Onlardan daha fazla nefret etmek, onlara fena ve sadık olmayan dostlarsınız, demeğe hazırlanmıştı. Halbuki fena ve değişmiş, acılaşmış olan kendisi idi. Onlar değişmemişlerdi. Fakat kendisi artık başka bir adamdı! Onun gönlünde artık başka ve uzak memleketlerin hasreti, kavurucu güneşin harap eeden kuvvetinin ezici hasreti vardı.

O buraya mesut olmak için dönmemişit. Yalnız ona hiyanet edenlerin yüzine, onların bu sadakatsizliği için kendilerinden nefret ettiğini bağırmak için gelmişti. Halbuki burada hiyanet eden sevgili, kendini unutan dost yoktu. Onların hepsi onu seviyorlardı, onu bir an için unutmuş değillerdi.

Hiyanet eden o idi!

JAN başını elleri arasına almıştı. Gözleri yanıyordu. Kalbi ezilmiş gibiydi!

Afrikanın hasreti yüreğini eziyordu. Iztırabın, sıcağın, gözyaşlarının hasreti!... Onun burada yeri kalmamıştı. Orada iken nostalji hissettiğini zannetmişti. Asıl nostalji yi şimdi hissediyordu. Birden başını kaldırarak garsona seslendi:

— Garson... Bana şimendifer tarifesini bulunuz!

Bir buçuk saat sonra hareket eden bir tren vardı. Eğer buna yetişirse yarınki vapura da yetişecekti. Küçük valizini toplamak için bir otomobilde otele giderken Denis'e bir şey yazmak lâzım mı diye düşünüyordu.

— Ne şaşıyorsun? Damadın fotoğrafçı olduğunu unuttun mu?

— Fransız karikatürü —

Afrikanın hasreti vüreğini eziyordu. Iztırabın, sıcağın, gözyaşlarının hasreti!

Sovyet Rusyada çocuk limanları

Küçüklere, denizle alâkalı meslekleri nasıl sevdiriyorlar

Çocukları, genç yaşlarında denize alıştırmak ve denizle alâkalı meslekleri kendisine sevdirmek için, Sovyetler Birliğinde deniz veyahut nehir sahil bazı şehirlerde, birçok senedenberi, "Çocuk liman,, ları vücuda getirilmiş bulunmaktadır.

Bu limanlardan birini teşkil eden Bakü çocuk limanı, üç senedenberi faaliyette bulunmaktadır. Her yaz, Hazer denizi sahilindeki bu limanda 300 kadar çocuk, eğlenerek denizcilik öğrenmektedir. Yazın, her gün, bu limana bağlı küçük yelkenliler filosu, genç kaptanların idaresinde denize açılmaktadır. Çocuklar, denizde gezintiler yapmakta ve hattâ Bakû'ya 30 ilâ 50 kilometre mesafedeki adalara tetkik seyahatleri tertib eylemektedir. Bu çocuklar arasında temayüz edenlere, çavuş, kaptan, yatman gibi ünvanlar tevcih edilmektedir. Bunlar içinde birçok da genç kız vardır.

Limanda ayrıca müteaddid kabinler vardır ve burada çocuklar salâhiyettar bahriyelilerin idaresinde, iki deniz gezisi arasında, telsiz tekniği, gemici işaretleri ve seyrüsefer esasları öğrenmektedir. Ayrıca, gene bu limana mensub bir ufak buharla müteharrik mekteb gemisinde, çocuklar, kaptan köprüsünde, dümende ve yahut telsizde nöbet almaktadır. Çocuklara, muhtelif gemi tipleri hakkında da pratik malûmat verilmekte ve çocuklar, modeller de inşa eylemektedir. Limanda bir yüzme mektebi ile vaterpolo klübü de vardır. Bu limanlardan çok iyi neticeler alınmaktadır.

Çölde tatlı su elde etmenin çaresi bulundu

Bir çöl, geniş bir hayvan yetiştirme mıntakası haline getiriliyor

Sovyetler Birliği ilim akademisi, Orta Asyanın çöl ve geniş step mıntakalarını kıymetlendirebilmek çarelerini, senelerdenberi tetki etmektedir. Filhakika, bu steplerde güzel otlaklar mevcuttur.

Yalnız içilebilecek tatlı su yokluğu, buralarda geniş mikyasta hayvan yetiştirme faaliyetine set çekmektedir. Bu sebepten de su meselesi, birinci derecede bir ehemmiyet kesbetmektedir.

İlim akademisinin buralara gönderdiği araştırma heyetlerinin raporlarına göre, Orta Asya çöllerinde su tamamiyle yok değildir. Fakat toprakaltı sularının üst tabakaları mühim miktarda tuz ihtiva etmektedir. Meselâ, Kara - kum çölünün merkez mıntakalarında sudaki tuz litrede vasatî 20 ilâ 25 gramdır; yani bu suler, Hazer denizi sularından bir buçuk iki misli daha tuzludur.

Bugün, ilim akademisi coğrafya enstitüsünden S. Heller'in ileri sürdüğü bir ilmî usul teklifi ile, buralarda tatlı su elde edilmek meselesi halledilmiştir.

Hellerin ileri sürdüğü sul, malûm bir fizik ve kimya hâdisesine dayanmaktadır. Bu hâdise, suyun buz tutmakla, tuzunu kaybetmesidir. S. Heller, buralarda bulunacak suların, kış mevsiminde husûsi mahallere getirilmesi, burada tabiî soğukla buz tutturulması ve bu suretle de tuzunu kaybettirilmesidir.

Akademi, 1939 - 1938 kışında, bu usulü, Kara - Boğaz - göl mıntakasında tecrübe mahiyetinde tatbik etmiş ve bu tecrübeler, müsbet neticelerle nihayetlenmiştir. Geçene kış ta, ayni tecrübelere, bu sefer daha geniş mikyasta ve Kara - Kumun merkez mıntakalarında devam olunmuştur.

Tuzlu su, kuyulardan ve diğer muhtelif membalardan alınarak bu işe tahsis olunan hususî araziye sevkedilmiş ve burada da su, orta Asya çöllerinde kışın hüküm süren soğuk havaların tesiriyle donmuştur.

Bilâhare yazın gelmesiyle tabiî surette eriyen buzdan hasıl olan tatlı sular, aylarca muhafaza edilecek kapalı mahzenlere nakledilmiştir.

Tecrübeler, bu usulle, insanlar, ve hayvanlar için, çok büyük miktarda içilecek su elde edilmesi imkânlarını ,tam olarak isbat etmiştir.

Teknik ve ekonomik hesaplar da bu usulün geniş mikyasta kullanılması suretiyle, çöl mıntakalarında hayvan yetiştirilmesinin pek çok genişletilebileceğini teyit ettiğinden, halen Kara - Kum çölü mıntakasındaki Kolkhoz ve Sovkhozlar lüzumu kadar buz tuttur-ma sahaları hazırlamağa başlamıştır.

Bu kıştan itibaren, bu usul, artık tamamiyle tatbik sahasına intika ledecek ve Kara - Kum çölü, çöllükten geniş bir hayvan yetiştirme mıntakasına tahvvül edecektir.

Bu usulün tatbiki, çöl mıntakalarında bulunan endüstri müesseseleri için de büyük faydalar temin edecek mahiyettedir.

1939 RESİMLİ HAFTA

Her nüsha yeni bir güzellik ve olgunlukla çıkan bu haftalık mecmua Türkiyenin yegâne rakipsiz gazetesidir.

Müvezzilerden ısrarla isteyiniz !

Orman insanları arasında: 30

YAZAN: L. Busch 35 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyah

« Bizim tabancanın şeytan yıldırımı gibi sesinden korkmuştur. »

— Zira goriller ne diri, ne ölü teslim olmazlar!..

— O da ne demek?

— Derhal sürülerle düşmanlarına hücum ederler! Onlara bu hücumlarında silâh para etmez! Anladın mı?

— Vay canına!..

— Sok tabancanı beline...

— Demek bir arkadaşlarının öldürüldüğünü görünce hepsi birden hücum ediyorlar ha?

— Evet!.. Yüzlercesi birden!..

— Desene, bir tehlike atlattık!

— Şüphe mi var? Hans.. Hem eğer bu mahlûk bir goril idiyse de onlarla iyi geçinmeye mecburuz!. Bunu iyi bil!

— İyi geçinmeye mi mecburuz? Gorillerle mi iyi geçineceğiz?

— Evet! Ben kendi hesabıma bu gölge bir goril ise son derece memnunum!

Hans yere kapanmış olan Baharangoyu görünce hayretle bağırdı:

— Ay! Yoksa kurşun tabancanın kabzasından tersine mi çıktı da şu arap karısını vurduk?! .. Hey Baharango! Baharango!..

Ben Baharangoyu tutup kaldırdım. Kadın korkusundan titremekteydi.

— Ne oldu? Baharango? diye sordum. Hiç cevap vermeden dehşet içinde gözlerle yüzüme bakıyordu.

— Baharango! cevap ver! sana bir şey mi oldu?

Hans gülerek:

— Bizim tabancanın şeytan yıldırımı gibi sesinden korkmuştur. dedi.

Fakat Baharango, Hansa müthiş bir kin ve husumetle bakmaktaydı. O vakit ben zenci kadınının duyduğu dehşeti anlar gibi oldum:

— Korkma! o hayvana bir şey olmadı, dedim.

Baharango yarı hiddet, yarı korku içinde bana döndü:

— Size dostluk ediyorum.. dedi. Fakat bu ormanda hiçbir canlı mahlûka karşı düşmanlık etmemelisiniz.. Yoksa sizi bırakır giderim!..

— Merak etme, Baharango! Bizden hiç kimseye düşmanlık gelmiyecektir!.. Arkadaşım boş bulundu!.. Yoksa bu kaçan sizden, Bazutolardan biri miydi?

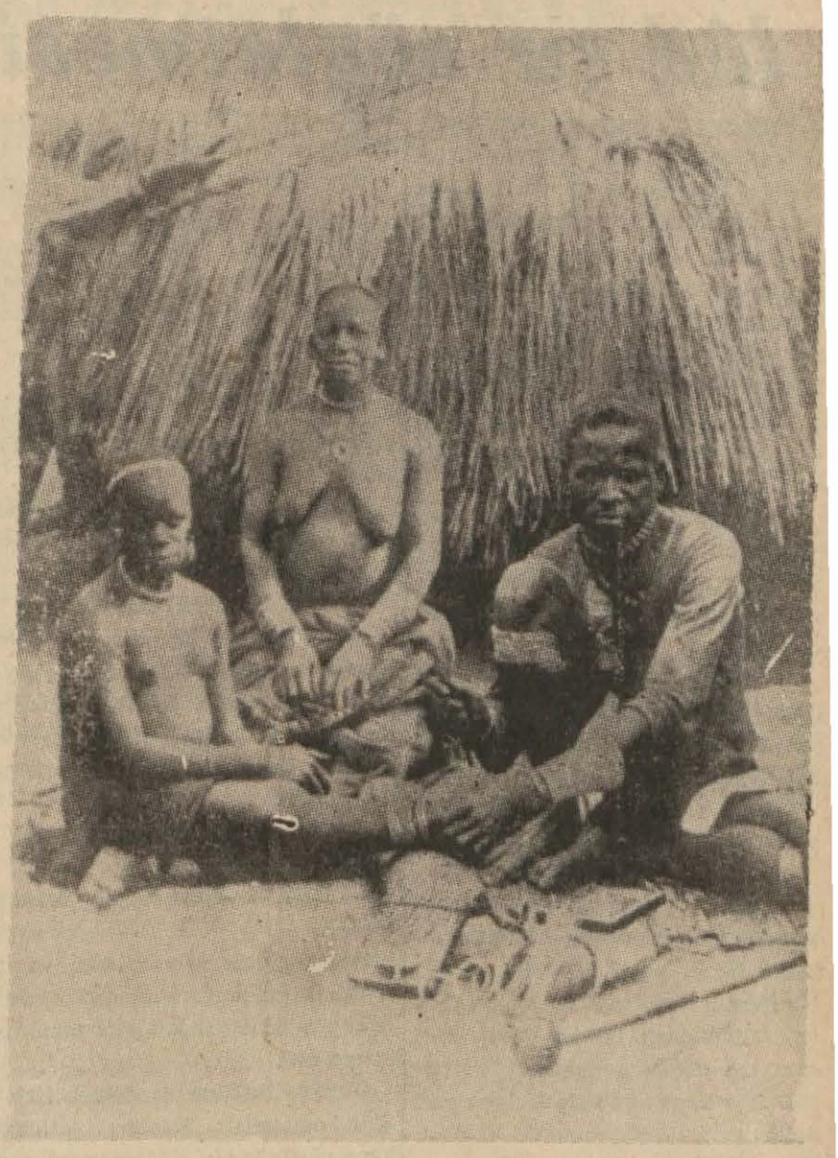

Roderzioda, nalbanda ayaklarına bakır bilezikler geçirten zarif Afrika dilberleri

Baharango gayet dargın bir tavırla yüzüme bakarak hiddetli hiddetli:

— Hayır! dedi.

— O halde goril?..

— Bilmiyorum!.. Geç kaldık!.. Haydi yürüyelim! Bana bir şey sormayın! Bu orman mukaddes ve sihirlidir! Burada konuşulmaz! Cinler her tarafı dinlerler!..

Baharango bunu söyliyerek başını hiddetle silkip âdeta koşar gibi yürümeye başladı.

Onu takip ettik.

Elini tabancasından çekemeden yürümeye başlamış olan Hans bana usulca:

— Bu karı ne diyor? diye sordu.

— Hiç! Hans!., Bu zenci karısı beni çatlatacak!.. Hiçbir şey söylemiyor!..

— Neden yere kapanmış?

— Bilmiyorum! Senin gorili öldüreceğinden korkmuş olacak!

Hans esrarengiz bir tavırla başını sallıyarak mırıldandı:

— Allah Allah! dedi. Gorillerle bu yamyamların ne münasebetleri var!

— Bunu keşfedeceğiz Hans!

Arkasına dönüp bizim konuştuğumuzu gören Baharango gene hiddetle döndü:

— Oh! konuşmayınız! dedi. Balalata cinlerinin cehennemine girdik!.

—Balalata cinlerinin cehennemimi?

Baharango eliyle önümüzdeki ağaçları gösteriyordu.

Filhakika bu ağaçların göğdelerine insan eliyle yapıldığına şüphe olmıyan beyaz renkte büyük işaetler yapılmıştı.

Bu ağaçları geçer geçmez de uzaktan sesler işitmeye başladık.

Şüphesiz Nan-Huta âyinlerinin yapıldığı yere yaklaşmış bulunuyorduk. Zira bu sesler acaip düdük seslerile insan feryatlarına benziyorlardı.

Hans bu sesleri işitince birdenbire irkilerek hayretle:

— Bu nedir? dedi.

— Nan-Huta âyini başlamış olacak!..

Hans kulak kabartarak:

— Fakat garip!.. Bu sesler, ıstırap bağrışmalarına benziyor! Yoksa vahşiler bir muharebe mi yapıyorlar?..

— Bilmem!.. O da mümkün!..

Filhakika yaklaştıkça bu sesler daha sarih işitilmekte ve son derece merakı tahrik edecek bir hal almaya başlamaktaydı. Zira sesler, acaip hayvan ve insan seslerile karışan acı ve müthiş feryatları andırmaktaydı. Bu feryatlar ● [illegible] canhıraştı ki bütün tüylerimiz ürpermişti.

(Devamı var)

MİKİ İŞ ARAYOR

YAZAN ve ÇİZEN WALT DİSNEY

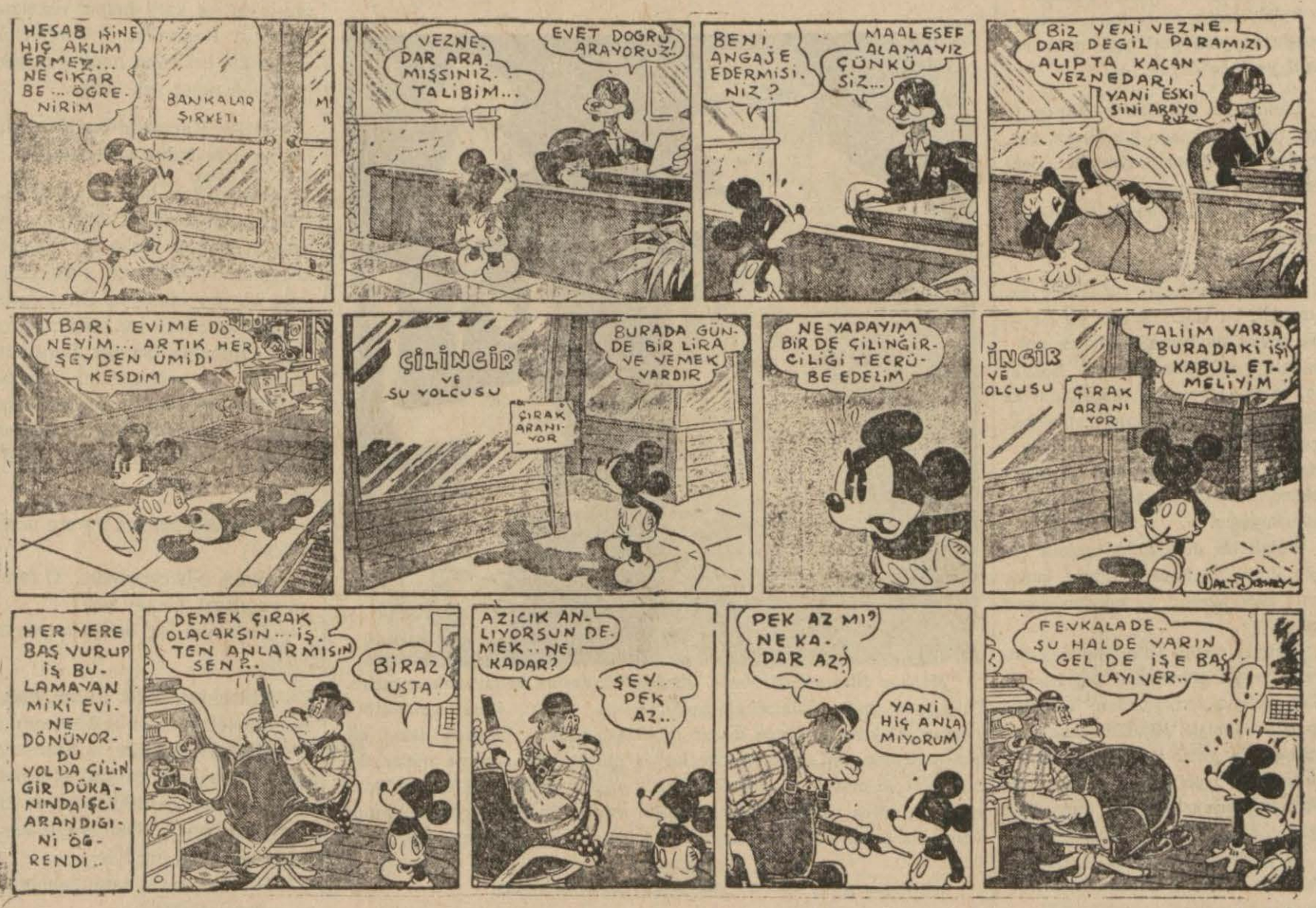

HABERİN TARİHİ ROMANI 27 Yazan: Muzaffer Muhittin

"Seni işkenceye korsam, cellâd sır söyletmesini bilir,,

Yağmurun yaptığı seller arasın - dan gözlerinden ateş fışkıran bir e- ejder Afroditiye saldırıyor. Kadın bütün kuvvetiyle bağırmaktadır.

Afroditi pencerelere çarparak ge len rüzgârın sesiyle bu korkunç kâ. bustan uyandı. Tavandaki avizede asılı yüzlerce kandilden yalnız bir- kaç tanesi yanıyordu. Bu titrek ı- şıkların sallandığı loş odada Afro- diti vücudu ürpere ürpere ellerini vurdu:

— Şebpare, gel buraya. Uyuyamı yorum bu gece...

İçeriye giren mevzun vücutlu A. rab cariye Afroditinin başı ucuna oturdu..

— Sebpare, bu gece uyuyama - dım, korkunç rüyalar gördüm, beni yalnız bırakma; oturduğun yerde kal ve bana tatlı bir masal söyle...

Cariye çetrefil diliyle uzun ve anlaşılmaz bir masala başlamıştı.

* * *

Miraym Tebrizden ayrıldığının üçüncü günü olmuştu. Bulak sa - bahleyin en yeni elbisesini giydi... Hançerini kuşağının arasına sok - tu... Bıyıklarını burdu, Olcaytonun sarayına doğru yollandı...

Bahçe kapısı önünde Bulaka sor. dular:

— Kimsin, ne istiyorsun?

Delikanlı:

— İlhanıâzâm Olcayto hanı gö - receğim. Müsaade isterim...

— Han hazretlerini niçin gör - mek istiyorsun?

— Bir devlet sırrıdır, herkese söylenmez.

— Sen kimsin?

— Han hazretleri bendelerini ta- nımazlar, yalnız kendilerine tenha ve çok ehemmiyetli bir devlet sır. rı faş edeceğimi söylersiniz, sanı - rım ki lütfen huzurlarına kabul bu yururlar.

Nöbetçi bir arkadaşına seslendi. Keyfiyet kulaktan kulağa, ağızdan ağıza dolaşarak vezir Raşide kadar gitti. Her gün böyle garib ve ma - nasız birçok ziyaretler kabul etme- ğe alışkın olan vezir Raşid tanıma. dığı delikanlıyı hanın huzuruna sok madan bir defa kendisi görmek is- tedi ve emir verdi:

— Delikanlıyı buraya getirin...

Etrafında iki muhafız Bulakı içe- ri aldılar, vezirin huzuruna çıkar - dılar:

— Sen kimsin? Ne istersin?

— İzin veriniz devletlûm, beni buraya getiren sırrı kendim ve a. zametlû han hazretleri için saklı - yayım. Kim olduğuma gelince, İlha- nıâzâm uğrunda fedayı can etmeğe hazır sadık bir bendesi olduğumu söylemek kifayet eder. Maksadım açıktır. Han hazretlerini eteklemek istiyorum.

— Devletlû hakana ne söyliye - ceğini öğrenmeden seni onun hu. zuruna nasıl sokabilirim.

— Sultanım beni mazur görsün- ler, bu sırrı devletlû hakandan baş- kasına açamam.

— Seni işkenceye korsam, cellâd sır söyletmesini bilir.

Delikanlı parmağında parlıyan i- ri zümrüd taşlı bir yüzüğü göster. di:

— Yüzüğümün içi bir zehirle do- ludur. Birisinin ufak bir tecavüz yapmak üzere yanıma yanaştığını görürsem parmağımla yüzüğü taz - yik ederim. Sivri ucu deriyi deler, zehir kanıma dökülür. Ve devlet sırrı da benimle beraber gömülmüş olur. Halbuki bu sırrın devletlû ha- kan tarafından öğrenilmesinde fai. dei azime vardır.

Raşid düşünüyordu. Vezirin yü- zünü kaplıyan endişenin manasını anlamakta gecikmiyen Bulak:

— Tereddüde mahal yok devlet- lûm, dedi. Haşmetlû han hazretle- rine bir fenalık yapacağım düşünce. si zihinlerden dur olmalıdır. Silâh- larını burada bırakırım. Arz ve ka- bul odasında hakanı zaman hazret- lerinin arkasında bir siyah perde bulunduğunu ve bu perdenin geri - sinde cellâdın elinde yağlı kemend beklediğini bilecek kadar saray me rasim ve teşrifatına da vâkıf olan- lardanız.

Âlim vezir kararını vermişti:

— Sen biraz dışarda bekle. Ar- zunuzu han hazretlerine arzettire- yim.

Bulakın dehlizde beklemesi çok uzun ürmedi, uzun boylu bir saray hademesi omuzuna vurdu ve:

— Arkamdan gel, dedi.

Arz odasından içeriye girerken Bulak heyecansız değildi. İçeriye girdi. Olcaytonun oturduğu tahta yanaştı, saçak öptü. Sonra geriye yürüdü. Hanın huzurunda elpençe divan durdu.

Olcaytonun yüzü gazubdu, em - retti:

— Bana söyliyeceklerin varmış, söyle!..

Bulak ağzını açmadı bile, yalnız tahtın sağında ve solunda ayakta bekliyen iki izbandud gibi muhafızı işaret etti.

Olcayto Bulakın ne demek iste - diğini anlamıştı. Kaşları çatılmış, kara yüzünde bir gülümsemenin göl gesi parladı:

— Endişene mahal yok. Bu gör. düğün kesan sağır ve dilsiz hade - melerdir. Umuru devlet yanlarında konuşulur.

Bulak:

— Sözlerim uzun olmıyacak ha - kanım, dedi. Başımdan geçen ga. rib ve acib bir macerayı anlatacak, ondan sonra hakanıma bir emanet vereceğim. Sonra da müsaadelerini niyaz edecek, işimin ve gücümün başına gideceğim. Başımdan geçen bu vakayı kimseye anlatacak deği- lim. Hattâ hafızamdan izlerini da. hi kazıyacağım.

Ve sonra Miraydan aldığı tali- mat dairesinde, onun anlattıklarını birer birer Olcaytoya nakletti. Ni- hayet cebinden çıkardığı deri tor. bayı hademelerden birine göstere- rek:

— Al bunu han hazretlerine ver dedi.

Dilsiz hademe yerinden bile kı - mıldamamıştı. Olcayto hikâyeyi a- lâkayla dinlemiş, adetâ meraklan - mıştı:

— Getir bana delikanlı onu...

Bulak tazimle torbayı hakana sundu ve yine geri geri çekilerek eski yerinde durdu.

İlhanıâzam mühürlere bakmış, fa kat torbayı açmağa bile lüzum gör. meden yanıbaşına koymuştu,. Son- ra Bulaka dönerek:

— Bana söyliyecek başka bir şey var mı?

— Hayır hakanım.

— Öyleyse dışarı çık, işinin ba. şına git, bu vakayı unut. Ve bir da ha devlet umuruna ait işlere mü - dahaleyi aklından geçirme. Sokak- ta, çarşı ve pazarda rasgeldiğin ka dınların kelâmını dinlemekten be. gayet içtinab eyle. Bu nasihatle - rim kulağında küpe olsun ki günün birinde nabeca bir hareketle kar - şılaşmıyasın.

Bulak bir defa daha tazimle sa. çak öptü. Tâ kapının dibine kadar geri geri yürüdü ve odadan dışarı çıktı.

Olcayto odada yalnız kalınca ha- reketlerinin sükûnetini hiç bozma. dan torbayı açtı. İçinden ufak bir mendil çıkmıştı. Mendilde kanla ya zılmış bir yazı. Bu mendil Afro- ditinin bir aşkı garam dakikasında Miraya vermiş olduğu mektubdu Afroditi bu mektubu verirken:

— Eğer seni sevmemiş olsaydım fermanı idamımı böyle eline verir miydim, demişti.

Olcayto mektubu okuyunca derin bir dehşete düştü. Gazanın ölümü. nü hatırladı. Başı üzerinde salla - nan tehlikeyi gördü ve ilk işi elleri ni çırpmak oldu:

— Cellâd!

Tahtın arkasındaki siyah perde- de bir kımıldama oldu ve Olcayto- nun karşısında dev gibi bir herif dikildi:

— Ferman hakanımındır.

Olcayto mütefekkirdi. Aşkı ile perişan olduğu Afroditinin idamı hükmü zihninde kat'î olarak çizil. mişti. Bu kararın değişmesi imkân sızdı. Fakat bu fahişeyi derhal i- dam ettirmeli mi, yoksa evvelâ bü. tün dalavereleri hazırlamaktan mak sadı ne oldtğunu anlamak için sıkı bir istintaktan mı geçirmeli? İşte hakan bu dakikada bunu düşünü - yordu.

Bu düşünce uzun sürmedi. Olcay- to kararını vermişti. Belki bu ka. dının tasavvurlarını öğrenmekte fayda vardı, belki de sarayın için- de ve dışında Afroditiye yardım e. den eller vardı. Bunları bilmek i - lersi için çok faydalı olurdu. Fakat Afroditinin söyliyeceklerinin yapıl- ması da doğru değildi. Vakıâ Ol - cayto Afroditi ile yalnız konuşabi- lirdi. Fakat maksadı anlaşıldıktan sonra artık hakan Afroditinin ya- nına gitmekte tereddüd ediyordu.

Olcayto uzun tereddüdlere mey- dan vermeden kadının ölümünü da ha doğru buluyordu, cellâda:

— Bana bak! dedi. Şimdi derhal Afroditinin odasına gider, ol faci- reyi katil ve ifna eylersin. Mese. leyi kimseye haber vermeden tez bu işi yap. Ve facirenin kârı ta - mam olduğunu bana ihbar eyle.

Cellâd yer öpüp dışarı çıktı.

(Devamı var)

Birkaç gün evvel İngilterede kralın kardeşi Kent dükasının zevcesi Kent düşesine bir suikast yapıldığını ve prensesin otomobiline ateş edildiğini telgraf haberi olarak yazmıştık. Resimde otomobilin kurşun la parçalanan camı ve tevkif edilen adam görünmektedir. İngiltereye birkaç hafta evvel gelen bu adam hakkında tahkikat yapılıyor

Meşhur film artisti Merle Oberon 28 yaşına kadar evlenmemişti. Bu defa Avrupaya dönüşünde Londrada da kaldı. Film prodüktörü meşhur Aleksandr Korda ile bir mukavele akdetti. "Manon" isimli bir film çevirmek için. Sonra Antibe kadar giderek ne zamana kadar de. vam edeceği malûm olmıyan bir ikinci angajman imzaladı. Bu mukave- leyi imzalarken yanında sade iki şahid vardı. Bu mukavele Aleksandr Korda ile aralarında yapılmakta olan bir izdivaç mukavelesiydi.

Resmimiz genç evlileri yan yana göstermektedir.

İĞNE CİNÂYETİ!..

S. Sarıkaraşı — Çeviren: T. K.

— 23 —

Bize epey mühim malûmat verdi. Parsonun müteaddit defa intihar etmek niyetinden bahsettiğini ısrar la söylüyor. Ölümü günü yani 12 sonkınunda saat gece on sularında beraber yemek yerlerken kavga et- mişler, Parson dansözle alâkasını kesmiş, bu arada intihar bahsine gene dönmüş. Katalina Parsonun çok mühim para kayıpları olduğu kanaatinde...

—İrma da kumar oynuyordu de. ğil mi?!

— Evet Katalina ile de orada ta nıştı. Fakat İrma davetlilerini fazla soymaz. Bana kalırsa Parson kendi sine çok pahalıya mal olan Katali- nayı para kaybettiği bahanesile at latmak istiyordu. Devam ediyorum

"İlk raporumuzda bildirilen inti. har faraziyesi bir çırpıda reddedile mez. İlk müşahedeler böyle bir ihti- malin imkânsızlığını ortaya koyar vaziyette değildir. Bununla beraber daha tahkikatın iptidaî safhalarında Parsonun apartımanında port- mantoda asılı bir pardesüde bulduğumuz 24 santimetre uzunluğunda bir şapka iğnesi nazarı dikkatimizi çekmişti. Bu kadın olması pek muh temel bulunan bu iğnenin sahibin. şimdiye kadar keşfetmek mümkün olamadı. Üç aydanberi Londrada bulunan Parsonun karısını bu hu. susta isticvap etmek tasavvurunda iken ikinci bir hâdise ile meşgul ol mak vaziyetile karşılaştık.

Ayni binanın beşinci katında otu ran biri öldürüldü. Cinayet silâh da Parsonun apartımanında bulduğumuz iğnenin tıpkı tıpkısına eşiy di.

İki cinayet arasındaki benzerliğin dikkatimizi çektiğini belli etmemeği münasip gördük. Parsonun karısile kayınbiraderi Hellis Kampel cina. yet günü Londrada bulundukları i- çin bize malûmat veremezlerdi. Maamafih kendilerini gene sıkı bir göz hapsine aldık.

Diğer taraftan Kolonel Jak soka- ğında Güyonc isimli birinin işlettiği sütçü dükkânında çalışan Mari i- simli bir kızın ifadesi bize yeni me- seleyi haber verdi.

Bu kızı isticvap etmiş olan ko. miser Şapsünün melfuf raporun- dan da anlaşılmış olacağı veçhile Parson ile beşinci katta matmazel Verpen namına kiralanmış apartı- manda Fransua ismile oturan a- dam biribirlerini tanımaktadırlar. Buna biz şaşmadık, çünkü her iki sinin de yabancı bir devlet hesabı. na gizli faaliyette bulundukları şüp hesi esasen mevcuttu. Komiser Taylfer, ikinci maktulün Vilfred Mongard isminde İngiliz tabiiyetin de biri olduğunu meydana çıkarmış tı. Bu adam hakkında esasen naza- rı dikkatimiz celbedilmiş bulunuyor du.

Öyle değil mi Taylfer?

— Evet. Bana haber veren vakti- le onunla uzun müddet çalışmıştı. Görünce derhal tanıdı.

— Onu ne İrma ne de Katalina tanıyorlardı.

— Evet. Şeflerden biri olduğu i- çin kendisini pek ortaya atmıyor- du herhalde. Bu itibarla tanımama- ları tabiidir.

Komiser:

— İyi hoş ama çocuklar, dedi. Bütün bu raporlar ve konuştukları- mız neye yarar? Ortada iki katil hâ disesi var ve katil henüz yakalan- mamıştır. Raporumu vermiyerek biraz daha beklesem nasıl olur aca- ba? Daha rapor pek fakir...

— Hellis Kampelin teşebbüslerin den ne diye bahsetmiyorsunuz?

— Henüz katî bir şey yok ki.. Millî kütüphaneyi bir ziyaret, genç kızın avukatına başka bir ziyaret, otomobille Kompiyene gidiş geliş. Şoför bir şey bilmiyor. Daha fazla malûmat almadan bir hüküm vere- meyiz. Bununla beraber Parsonun karısiyle kayınbiraderini neza- ret altında bulundurmanın katili ya kalamak için en iyi yol olduğuna kaniim ama henüz o vaziyette deği- liz.

— Peki ama madam Parson nere. le?

— Şimdi Nis civarında... O taraf tan yapılacak bir şey yok.

— Parsonun suç ortağı mıydı a- caba?

— Muhakkak değil. Kadın, koca sının mesleğini belki de bilmiyordu. Kayınbiradere gelince, o Fransada faaliyette bulunmuyordu, binaena- leyh aleyhinde casusluk suçuyla ta- kibat yapamayız. Onu suçlu say. makta acele etmemeliyiz.

— Bir kere davet edip malûmatı- na müracaat etsek?

— Daha vakti değil Taylfer, daha vakti değil. Onun tamamile serbest olduğu zannını uyandıralım. Lon- draya telefon edişini unutmayın. Katilin kim olduğunu biliyor. A- lamcağızı ürkütmiyelim.

— Bu adam şüpheli birisi, hattâ genç kız da...

— Hayır Şapsü, o namuslu bir genç kız. Mongardın bilmeden oyun cağı olmuş, ona paravan vazifesi görüyordu. Kız, Mongardın ismini bile bilmiyordu.

— Mongardı, Parsonun katili ol- makla niçin itham etti?

— Mongardı bütün şahitler it- ham ediyorlardı. Küçük sütçü kızla o akşam odasındaki içki âleminde bulunan iki hizmetçi kızın ifadeleri- ni unuttun mu?

— Hakkınız var. Fakat matma- zel Verpenin şahadeti onlarınkinden daha mühim. O Mongardı daha iyi tanıyordu, daha iyi hüküm verebi- lirdi.

— Bunu kabul edersen şöyle bir faraziye ortaya çıkıyor demektir: Mongard Parsonu, Mongardı da i- kinci bir katil öldürdü. Ne kadar çok katil? Kapıcı ise evde yabancı görmediğini söylüyor.

— Parsonun ölümü gece saat on- dan sonra olmuş. Kapıcının kimse- yi görmemesini mazur görelim. Lâ- kin Mongard güpegündüz, sabah saat onbirde öldürüldü. Kapıcı ge- ne kimseyi görmediğini söylüyor.

— Hayır, matmazel Verpenin e- linde bavuluyla dışarı çıktığını görmüş; binaenaleyh kapıya bakt. yordu. Odasından kapının gayet i- yi göründüğünü, kimsenin ondan gizli içeri giremiyeceğini bilirsiniz.

— Ya servis merdiveni? Onu u- nuttunuz galiba?

— Sokak yüzünde servis merdive- ni var ama bu merdiven ne altıncı ne de beşinci kata çıkar.

— Yedinci katta bir koridor avlu üzerindeki bina ile sokak yüzünde- ki binayı birleştiriyor. Katil sokak yüzündeki binanın servis merdive- ninden çıkıp bu koridordan, öteki binaya geçmiş ve oranın servis mer- diveninden inmiş olabilir.

— Fakat bu takdirde de servis merdivenlerine gitmesi için kapıcı- nın önünden geçmesi lâzımdı.

— Şu halde Mongard, ev sakin- lerinden veya müdavimlerinden bi- ri tarafından öldürüldü. Böyle biri- sinin kapıcının dikkatini çekmeme- si tabiidir.

(Devamı var)

VAKİT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	41.50 5 ci seri	Kr.
		50
41	Dö Profundis	
42	Günün hukukî ve içtimaî meseleleri	75
		35
43	Eflâtun	75
44	Gizli harpler	100
45	Disraeelinin hayatı	25
46	Metafizik nedir?	75
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	25
50	Estetik	
		610

Bu serinin fiatı 610 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskon- to yapılır. Kalan 4.88 kuruşun 1.88 kuruşu peşin alınarak müte- bakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

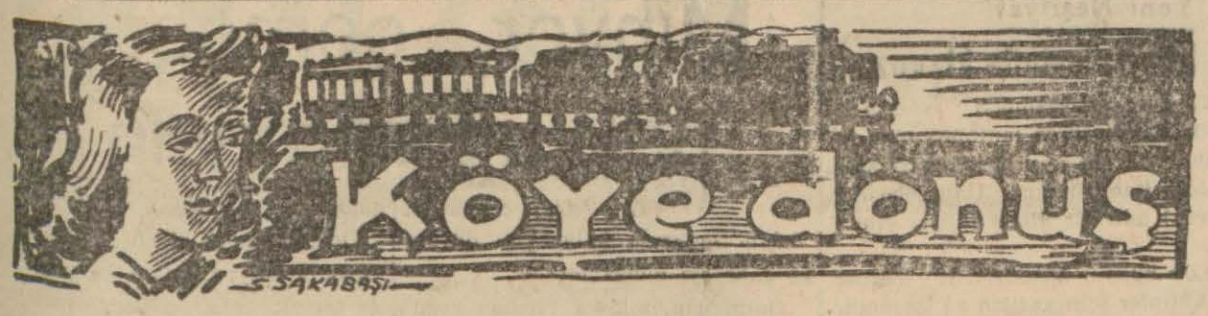

— 5 —

Nakleden: Fethi KARDEŞ

Evvelki tefrikaların hülâsası:

Beydere istasyon şefi Mehmet Alinin karısı Zeynep doğma büyüme oralıdır. Genç ve çok güzeldir. Okudukları, onda bilmediği şehre "yüksek hayat,,a karşı büyük bir merak ve tecessüs uyandırmıştır.

Mehmet Ali onu, her erkeğin her güzel kadına duyabileceği bir sevgi ile sevmektedir. Fakat bu alâka, Zeynebi tatmin etmekten uzaktır. O kendisile daha ziyade alâkadar olunmasını, kendisi de pek farkında olmadan, içten içe arzulamaktadır.

Günün birinde Zeynep İstanbula gitmek vaziyetile karşılaşıyor. İstanbulda akrabasından biri ölmüştür. Zeynep miras meselesi için gidecek, parayı alıp dönecektir.

Nihayet genç kadın bir gün Beydereden trene biniyor. Beydere bir kereste fabrikası açmış olan Keklikzadelerin oğlu Hüsrev de tesadüfen aynı trendedir.

Genç kadınla alâkadar oluyor. Onu gideceği yere kadar otomobilile götürüyor ve geceleyin beraber gezmeği teklif ediyor. Bu teklifin reddedilmesi üzerine ona ihtiyaten telefon numarasını bırakıyor.

Zeynep mirastan hissesine düşen 300 lira cebinde olduğu halde Beyoğlunda dolaşırken bir mağazanın vitrininde gördüğü çok şık bir suare robunu almak istiyor. Fiyatı çok yüksektir. Vaz geçiyor.

* * *

Robun fiyatı onu bir ruyadan uyandırmıştı. O akşam Beydereye dönmek üzere trene binecekti. 18,35 vapuruna yetişmesi lâzımgeldiği, Beydere onu bekliyen bir kocası olduğu, hep fiyatı öğrendiği zaman aklına gelmiş, bunlar bir sinema şeridi gibi gözlerinin önünden geçmişti.

Akşam saatinde cadde müthiş kalabalıklaşmıştı. Zeynep durmadan akan bu insan nehrini yarmağa çalışarak güçlükle ilerledi. Galatasarayda gözü mektebin saatine ilişince heyecandan bayılacak gibi oldu: Saat tam altı buçuktu.

Yanı başında durup müşteri çıkaran bir taksiye bindi. Şoföre:

— Köprüde 6,35 vapuruna binecek ğim. dedi. Yetişirseniz bahşiş da var.

Sonradan bunu düşündüğü zaman kendisi de şaştı. Bu cümleyi acaba hangi romanda okumuş da hatırında kalmıştı?

Köprüde vapurdan indiği vakit geç kalmış olduğunu biliyordu. Fakat son bir ümitle koştu. Haydarpaşa vapuru kalkmış, hattâ Saraybumuna yaklaşmıştı. Zeynep onu arkasında uzun uzun seyretti.

Saat on dokuza yirmi vardı. Zeynep cebinde üç yüz lira ile koca İstanbulda tek başına kalmıştı.

Hiç tereddüt etmeksizin, hattâ düşünmeksizin yaptığı ilk iş derhal bir taksiye atlayıp Beyoğluna dönmek oldu. Mağazalar kapanmağa başlamıştı. Zeynep mavi robu gördüğü büyük mağazanın kapanmış olması ihtimalini düşündükçe, otomobilde, içi titriyordu.

Hamdolsun geç kalmamıştı. Zeynep nefes nefese içeriye girdi ve bir az evvel kendisine hizmet eden satıcı kıza mavi robu almağa geldiğini söyledi. Paket yapmalarını istemedi ve hemen giymek arzusunda olduğunu söyledi. Gülümsediler.

Yüz seksen lira kasaya teslim edilince satıcı kızların muamelesi birden değişti. Etrafında toplanarak Zeynebin robunu düzelttiler. İçlerinde en yaşlısı, genç kadının saçlarını arkaya doğru topladı. Bu şekilde Zeynebin şakakları açıldı ve gözleri daha büyük göründü.

— Siz saçlarınızı hep böyle yaptırmalısınız bayan.

Satıcı kızlar şimdi mümkün mertebe çok mal satmak hırsına kapılmış gibiydiler. İpek Avrupa çorabı, lâme ayakkabılar, mutfak, bulaşık ve ev işlerile meşgul olduğunu görünüşü ilân eden ellerine eldivenler, gümüşlü çanta simden bir saç filesi birer birer Zeynebe beğendirildi. Paraları alındı.

Satıcı kız sordu:

— Eski robu nereye gönderelim bayan?

Zeynep eski robunu hatırlıyarak kızardı.

— Sizin göndermenize lüzum yok. Ben alacağım.

Israr etmediler ve nihayet genç kadının eline mukavva bir kutu verdiler. Beydere, kocası, bütün eski hatıraları hep bu kutunun içine gömülmüştü.

(Devamı var)

Italya, tehlikeyi göze alabilir mi?

(Baştarafı 7 incide)

riçten da alamıyacaktır. Binaenaleyh bir harpte İtalyanın yavaş yavaş ve için için yıkılması çok feci olacaktır. İtlyanın yüksek kumanda heyeti bu tehlikelerin hiç birisini gizlemiyor ve bunlara krşı bula bula yalnız şu tedbiri buluyor:

"Hava ve kara kuvvetlerine hasmın hayat noktalarına tevcih ederek anî bir baskın halinde kat'î zaferi temin etmek ve çok kısa bir zamanda harbi bitirmek.,,

Esasen bu harp sistemi seriütteessür ve fazla heyecanlı bir millet olan İtalyan milletinin asabına da uygundur. Fakat karşı taraf bu plânın tahakkukuna müsaade edecek mi?. Eğer İtalyanın harbe giriştiği millet tek başına ve noksan harp ve müdafaa vasıtalariyle uğraşan küçük bir millet olsaydı bu halde evet cevabı verilebilirdi.. Fakat İtalya ile harbe girişecek milletlerin erkânı harbiyeeri İtalya kumandan heyetinin bu plânını da düşünmüşler ve ona karşı karşı karşıya almışlardır.

İtalyanın garp devletleriyle ve Balkanlardaki hükûmetlerle bir harbe girmesi bir uçuruma sürüklenmesi demektir. İtalyan devlet adamları bu tehlikeyi göze alabilirler mi?.

Yine tatile dair!

Baştarafı 6 ıncıda

yazının baş tarafındaki resme dikkatle bakınız. Bu kırmızı emprime ve vualden yapılmış yazlık bir genç kız elbisesidir. Beyaz pikeden mininin bir de yakası var. Hoşunuza gittiyse bir tıpkısını siz de yaptırabilirsiniz. Bu robla bahçenizde istediğiniz gibi dolaşır, gece saatlerde mehtab safasına çıkabilirsiniz. Emprime kumaşları, düz renkleri daima tercih ediniz. Bir defa bunlar daha geç kirlenir. Modelimizin dirsekten yukarda kalan kolları da tatil mevsimi için çok elverişlidir.

Eğer yazın çorabsız kalmaktan hoşlanıyorsanız bu arzunuza itiraz etmek fikrinde değilim. Ama bu takdirde hafif, tamamile kapalı keten iskarpinler giymeniz şart gibidir. Bu iskarpinlerin topukları tabii yüksek değildir. Fakat yazlıktır diyerek çok alçak topuklar da kullanmayınız.

Tabii topuk hem yürümenizi kolaylaştırır, hem de ayaklarınızın sahilin kumları ve çakılları üzerinde yürürken zedelenmemesini temin eder, yumşak toprak üzerinde zahmetsizce yürürsünüz.

Tatil mevsimi kırlarda uyumak için keten düğmeleri küçük bir rob ve buna uygun bir fular tuvaletinizi tamamlar.

Artık istediğiniz gibi gezer, koşar ve uyursunuz.

HİKÂYE

Generalin ceketi

Çeviren: SUAT DERVİŞ

Generalin ihtiyar hizmetçisi, her sabah olduğu gibi bu sabah ta efendisinin odasına girince ilk işi pencere ve pancurları açmak oldu. Pencereler bahçeye açılıyordu ..

Dışarıdan güzel ve taze bir hava girdi. General, yatağının içinde:

— Ne güzel hava, diye mırıldandı. Madam Fransuva köyden bugün ne haber var?

— İhtiyar Marku öldü. Başka haber yok..

— Ne? İhtiyar Marku öldü ha? Zavallı, o mükemmel bir askerdi. Alayda benim yanımda hizmeti vardır. Marku baba içmesini severdi.

— Hem de lüzumundan fazla severdi.. Karısiyle bu yüzden az mı çekişirdi..

— Kâfi, kâfi, madam Fransova. Ben kalkıp giyineyim de Marku babayı son defa olarak görmeğe gideyim..

Öğleden sonra, general Markunun evine doğru ilerlemeğe başladı. Epey zamandanberi tekaüde sevkedilmiş bulunmasına rağmen bugün halinde eski bir asker olduğu göze çarpıyordu. Markunun evine geldiği zaman bütün köy halkını orada buldu. Onu görenler yerlerinden kalkmışlardı. General dul kadının elini sıkarken:

— Demek bizim ihtiyar Markumuzu kaybettik öyle mi? diye mırıldandı. Beni onun yanına götürünüz. Kendisini çok severdim.

Marku baba, birdenbire ölmüştü. Hiç hastalık çekmeden..

İhtiyar ölü yatağında yatıyordu. Yüzünde ölümün verdiği tatlı bir rahatlık vardı. Üzerinde güzel siyah bir ceket bulunuyordu.

İhtiyar kadın:

— Generalim, dedi, bu güzel ceketi kendisine siz vermiştiniz?.

— Ben mi vermiştim? Hiç hatırıma gelmiyor. Benim on senedenberi böyle ceket giydiğim yok..

— İşte tam on sene evvel hizmetinizde bulunan büyük kızımız Janete bu ceketi vererek: "Babanın işine yararsa al, şu ceketi götür,, demiştiniz..

— Evet, şimdi hatırladım. Fakat ceketin hâlâ bozulmamış olduğuna hayret ediyorum.

— Hiç hayret etmeyiniz, çünkü ceketi çok kullanmadı. Tasavvur ediniz: Onun gibi savruk bir adam ceketi sık sık giymiş olsaydı, şimdi parçası bile kalmazdı. Ben giymesine müsaade etmedim, kendisine: "Bana bak baba Marku dedim.. Bu ceketi sana giydirmiyeceğim.. Bunu öldüğün güne saklamak lâzım.. Ölüm yatağında seni son defa görmeğe gelen eşe dosta karşı temizce giyinmiş olmak lâzımdır.,, sonra ceketi, güzelce bir bohçaya sarıp kaldırdım. Arada bir havalandırıyordum, güve girmesin, diye!.

— Demek bu ceketi zavallı Marku baba hayatta iken hiç giymedi öyle mi?.

— Giydi.. Bir kere giydi.. Küçük kızı Maryanın düğününde giymesine müsaade etmiştim. Fakat onu hiç gözümden kaçırmadım. Dikkat etmesem ceketi bir günde bile kılığına sokardı. Sofrada hizmet eden garsonların, üzerine et suyu dökeceklerinden korkuyordum. Az kaldı, biri de korktuğum şeyi yapacaktı.. Yüreğim oynadı. Başıma kan sıçradı ve kendimi tutamıyarak, haykırdım:

— Hey ihtiyar maskara seni ... Çıkar şu canım ceketi üstünden! Üzerine yemek dökeceksin.. Sonra öldüğün zaman ne olacak? İlâleme karşı ölüm yatağında lekeli bir ceketle mi yatmak istiyorsun?.

Bu sözlerimin üzerine Marku baba ceketini çıkarmıştı. Esasen sofrada ceketsiz olduğu zaman daha rahatça karnını doyuruyordu. Fakat o günden sonra ceketi dolaba kilidlemeğe mecbur oldum... Çünkü ihtiyar artık bir mösyö gibi şık gezmeğe alışmıştı. Eğer dolabı kilidlemeseydim, hiç şüphesiz ki her pazar ceketi giymeğe karlkı şacaktı. Söyle, çok iyi yapmış değil mi generalim? Bakınız Maku babaya, temiz ve güzel ceke ile yatağında bir kumandan azmetiyle yatıyor..

Cenazeyi ertesi günü kaldırdılar. Köyün çiçekli ve temiz mezalığına zavallı Marku babayı rakmışlardı. Cenazeden sora Markunun evine döndüler. Oran âdeti veçhile bir masa hazırlamıştı.

Bütün köylüler masanın başına geçtiler. En baş mevkie tabiî general oturmuştu. Yerine oturmadan evvel madam Marku ihtimamla kapanmış bir beyaz bohçayı göğsü üzerinden çıkararak odaya girmiş, bu bohçayı dolabı kilidledikten sonra gözleri generalin gözleriyle birleşince kıpkırmızı kesilmişti.

— Belki hata ettim, generalim diye mırıldandı. Fakat üstünde güzel ceketi bırakmağa bir türlü gönlüm razı olmadı. Yepyeni ceketi nasıl üstünde bırakabilirdim. Bu ceket daha çok işe yarayabilir. Baba Marku gündelik ceketi ile şimdi bulunduğu yerde rahatedebilir. Esasen papas efendi, iyi bir hıristiyanın bu dünyaya ait alayışlerle süslü olarak gömülmeğe ihtiyacı olmadığını söylerdi. Benim kocam bütün kusurlarına rağmen iyi bir adamdı. Ben eminim ki Cenabıhak ceketle karşısına çıkmadığı için ona günah yazmıyacaktır.

Bu ceket daha, bu dünya yüzünde işe yarayacaktır generalim. Kardeşim büyük Franard'ı siz de tanırsınız. Şu değirmenin yanındaki evde oturan ihtiyar Franard. Biçarenin sıhhati hiç de iyi değildir. Ne olacak, ihtiyarlık! Pek fazla da öksürüyor. Nesi var bilmiyoruz?. Allah gecinden versin ama ne olur ne olmaz.. Pek yaşayacağa benzemiyor. İşte ben onu düşünerek ceketi sakladım.. Kendisine söyliyeyim de size kendi

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

PLÂANŞ 15

III

14. KUYRUKLU PROKA

a kuyruk
b fiyonga

14. F: la perruque à queue
a la queue
b le nœud

14. İ: the pigtail wig
a the pigtail
b the tie of the pigtail (the ribbon of the pigtail)

14. A: die Zopfperücke
a der Zopf
b die Zopfschleife, das Zopfband

15. KISMEN DÖKÜLMÜŞ SAÇ a (bir parça saç kalmıştır)

15. F: la calvitie partielle a (laissant subsister une couronne de cheveux)

15. İ: the (partly) bald head
a the bald part

15. A: der Glatzkopf
a die Glatze

16. ÇIPLAK BAŞ

16. F: la tête [tout à fait] chauve (la calvitie totale) (coll.: le genou)

16. İ: the (absolutely) bald head

16. A: der Kahlkopf

17. - 24. KADIN SAÇ TUVALETLERİ (kadın başları)

17. - 24. F: la coiffure féminine

17. - 24. İ: Women's Modes of Hair - Dressing (Coiffures)

17. - 24. A: Haartrachten (Frisuren) der Frau:

17. UZUN SAÇ (çözük saç)
a ortadan ayrık

17. F: les cheveux *m.* longs denoués)
a la raie du milieux

17. İ: long, loose hair
a the parting (the middle parting)

17. A: das lange, offene, gelöste Haar
a der Scheitel (der Mittelscheitel)

18. ÇİN TOPUZU

a topuz

18. F: les cheveux *m.* coiffés en chignon
a le chignon

Plânş 15

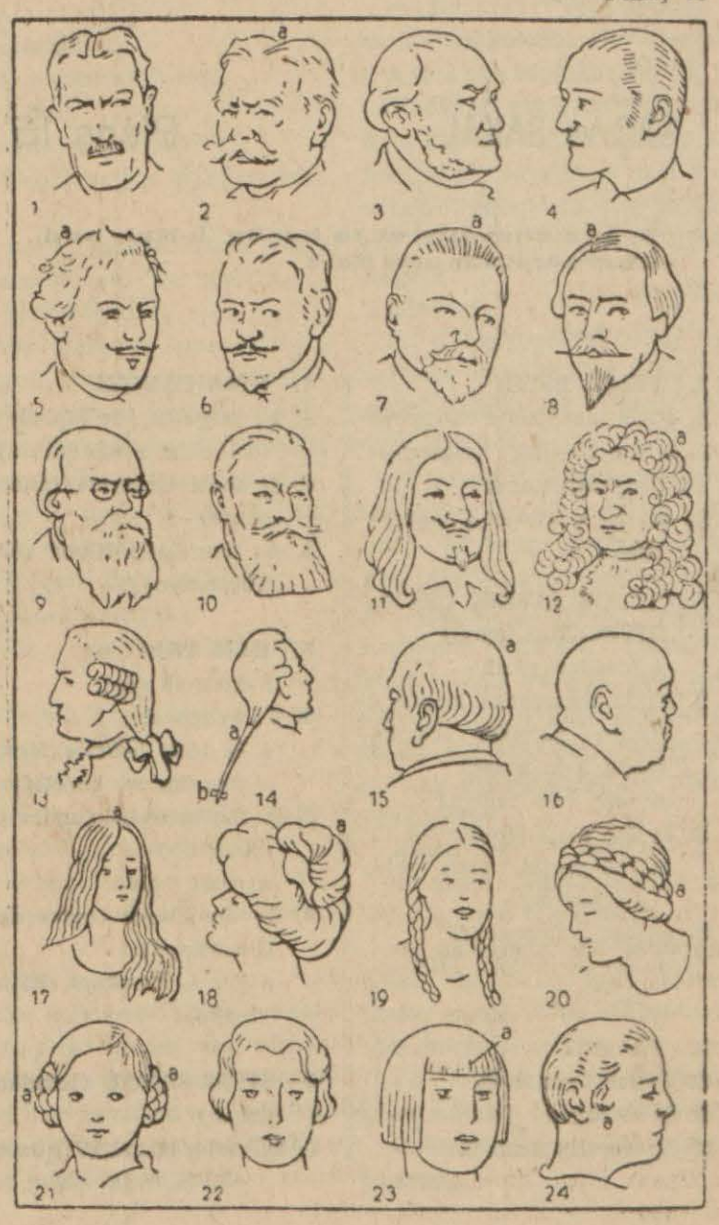

Fakir okuyucularımız

Meşhur doktorlarımızın bedava muayene günlerini öğrenmek istiyorlar

Etibba odası idare heyeti namına bir yazımıza cevap veren doktorun yazısı ve karşılığı

"Üçüncü mıntaka Etibba odası idare heyeti namına doktor Rıza Rüstem Pekolcay„ imzasını taşıyan bir yazı aldık. Okuyucularımız bu yazıyı, bu kısa başlangıçtan sonra bulacaklardır.

13 mart 1939 tarihini taşıyan gazetemizde "Not„ sütunu muharririnin "Bedava doktorlar„ başlıklı yazısına cevap vermek istiyen bu mektup "çok geç göze ilişti ği için cevabı gecikmiştir.„ Kaydını taşıdığı gibi "cevap gecikmişse de kanuni müddetini henüz doldurmamıştır„ gibi bir haşiye yi de ihtiva etmekte ve "Not„ sütunu muharririnin topyekûn doktorlarımızı *tahkire yeltendiği* yolunda garip bir iddia ve mugalata taşımaktadır.

"Haber„ kimseyi tahkir etmemiş ve etmek de aklından geçmemiştir. Bu bahiste aksini ileri sürmek, Türk doktorlarının bir tahkir karşısında harekete geçmek için üç ay bekliyecek kadar az hassas olduklarını id_dia etmek olur ki, böyle bir iddianın manasızlığını isbata lüzum bile görmemek lâzımdır.

Biz mevzuubahs "Not„ yazımıza çoktan bir cevap beklemekteydik. Hattâ bu cevabın altında bir başka imza göreceğimizi umuyorduk. Çünkü bundan bir müddet evvel çokmuhterem bir doktor, gazetemiz sahibile bir toplantıda karşılaştığı zaman Haberin "Not„ sütununda çıkan ve doktorları tahkir mahiyetinde görülen bir yazıya cevap yazmağa memur edildiğini bildirmiş, gazetemiz sahibi de:

— Cevabınız yazımızın yanlış tefsirini önlemek fırsatını bize vermek noktasından da faydalı olacaktır. demişti. Rica ederiz yazıp gönderiniz.

Acaba cevabı o muhterem doktor yazmadı da bu işi kaleminden kan damlayan doktor Pekolcaya niçin bıraktı? Yazımızda doktorları tahkir eden bir nokta bulunmadığını, verilecek cevabın yersiz olacağını anladığı için olmasın? Bu vaziyette cevabın gecikmiş olmasının manasını daha iyi anlamış bulunuyoruz. Herhalde doktorları tahkir ettiğimize inanacak ve cevap yazacak bir gönüllü çok güç bulunmuş olacak. Bize gönderilen bu mektubu kanuni bir mecburiyet dolayısile değil sırf gazetemizin sahibinin o muhterem doktora söylediklerinin bir söz verme mahiyetinde olduğu ve doktorları tahkir ettiğimiz yolundaki mugalatayı tekzip fırsatını bize verdiği için neşrediyoruz. Mektubu koymazdan önce bir noktayı daha tebarüz ettirelim:

13 mart tarihli "Not„ yazısında ileri sürülen nokta şuydu ve bunu bu cevaptan sonra gene tekrarlıyoruz:

Meşhur doktorlardan fakir halka hususî muayenehanelerinin kapılarını haftada muayyen birkaç saat için açmış olanı bulunduğunu biz bilmiyoruz. Mektupta yapıldığı bildirilen işler, hep hükûmetçe başarılan kolaylıklardır. Onları lûtfen benim semesinler. Meşhur profesör doktorlardan hususî muayenehanelerinde fakir hasta kabul edenler varsa lûtfen bildirilsin. Fakir okuyucularımız, isimlerini sütunlarımızda görmek, bilgi ve tecrübelerinden nasiplenmek istiyorlar.

Aldığımız mektup şudur:

"Halkevlerinin eve mensup doktorlara fakirleri bedava muayene ettirmek teşebbüslerini takdir maksadile yazılmış olan bu makalede isim tasrih ve şahıs tayin edilmeksizin umumi surette meslek ve meslektaşlara tevcih edilmiş yersiz tenkid ve haksız isnatları havi birkaç cümlenin tashihini üçüncü mıntaka Etibba odası idare heyeti kendisine bir vazife telâkki etmektedir.

Ebedî Şefimiz Atatürkün, Millî Şefimiz İnönünün ve büyük hükûmet adamlarımızın irşat ve himmetleri ile kurulan ve gün geçtikçe memleketin her tarafını altın tellerden yapılmış ağlar gibi süsleyip sarmakta olan halkevlerimizi, milletin takdirkâr bir ferdi sıfatile, gazete sütunlarında methe çalışırken her yerde o müesseselerin en gayretli fertlerinden bulunan Türk doktorlarını bu *vesile ile tahkire yeltenmek doğru değildir.*

Halkevleri, Türkün kültür kaynağı olduğuna; memlekette şimdiye kadar yaptığı ve bundan sonra başaracağı hizmetlerin çok büyük bulunduğuna inanan Türk hekimi, her yerde, her bölgede başka meslek erbabı münevver Türk yurtdaşları kadar feragatle çalışmakta ve hattâ makale sahibinin herkes gibi çok beğendiği "bedava muayene„yi ayni feragati nefis ile kabul ve bir çok yerlerde bizzat kendileri teklif etmektedir.

Türkün asil, merhametli ve civanmert olduğu, hattâ harp meydanlarında düşmanlarına bile kendi kanı bahasına yardım ettiği bütün dünyaca tanınmış, bilinmiş bir hakikat iken, bu milletin çok tahsil görmüş olan münevver bir zümresine, sulh içinde bulaşık hastalıklar mücadelesinde, harp meydanlarında ve son istiklâl harbinde başardıkları hizmetleri ile büyük şeflerimizin, yüksek kumandanlarımızın takdirlerini kazanmış olan Türk doktorlarına: (Mektepten çıkınca şahsî hayat icaplarını memleket işlerine tercih etmek gönderildiği vazifeye gitmemek, hemen tezgâh kurarak para kazanmak yoluna dökülmek) gibi sıfatlar verilemez.

Kayıtsız ve şartsız hangi Türk doktorunun protokolu yoklanılsa kimi ahbab, kimi fakir, kimi akraba olmak üzere bütün mesai hayatının asgarî yüzde yirmi beşini bedava muayeneler teşkil etmekte iken ve belki makale sahibi de böyle ehibbasından, akrabasından bir çok doktorların yardımını görmüş iken (bir kaçı müstesna olmak üzere hiçbir doktorumuzun kapılarını bedava muayenelere açmadığı, en yüksek tabiblerin bile kapılarını halkın yüzüne kapalı bulundurduğu) şeklinde, necip Türk milletinin yüksek tahsil görmüş, tanınmış, her tarafta hürmet kazanmış olan bir sınıfına toptan merhametsizlik isnat edilemez.

Kendi parası, kendi emeği ile yetiş miş bir hekim (köylü doktora muhtaç olduğu halde bir köye gidip yerleşmiyor, şehirlerde oturuyor.) diye tenkid edilemez. Memleket aşkı il böyle feragati nefis sahipleri çıkarsa onlara fedakâr denir, fakat tahsilin bitirdikten sonra bir köye çekiliş mahrumiyeti göze alamıyacak olan lara da menfaatperest, bayağı insan denilemez.

Memleketin, milletin sıhhat bakı mından derin ihtiyaçlarını kavrayan ve kazalarımızın bir çoğunu tabibsiz bulan sayın Cumhuriyet idaremiz Leylî Tıb talebe yurtları kurdu. Bu asım vatan yavrularını muayyen müddetli bir hizmet ifasını taahhüdettirmek mukabilinde devlet bütçesinden yetiştirerek hükûmet tababeti ihtiyaçlarını bu suretle kapatmak yolunu tuttu ve bu önemli işinde tamamen muvaffak oldu.

(Kaç kazamız var ki doktor bilir?) diyen yazı sahibinin doktorsuz kaç kazamız kaldığını öğrenmek için Sıhhat vekâleti statistiklerine müracaat etmesi ve bu kadar önemli bir memleket işinde kalemini bu derece serbest oynatmaması lâzımgelirdi.

Bugün hükûmet tabibsiz kazamız kalmamış denecek kadar azalmıştır. Bir iki sene içinde yurdun hiçbir kazasında münhal hekimlik kalmıyacaktır. Nahiyelere kadar hükûmet tababeti teşkilâtını uzatmak bütçe bakımından güçtür. Hal böyle iken, Halk partisi beşinci büyük kurultayında, kıymetli sıhhat vekilimizin bu sene zarfında münhal kaza hükûmet tababeti kalmıyacağını ve ileride hükûmetimizin nahiyelere de hükûmet tabibi göndermek cihetini düşünmekte bulunduğunu müjdeliyen beyanatı iddiamızın ne yakın ve resmî delilidir.

Hastahanelerimizin memleket ihtiyacına tekabül etmesi meselesine gelince; Sıhhat vekâletimiz eliyle sayın cumhuriyet hükûmetimiz tarafından her sahada olduğu gibi bu ihtiyacın tatmini yolunda da büyük adımlar atılmakta, her sene yeni hastaneler kurulmakta, eskilere ilâveler yapılmakta, doğum evleri açılmak suretile hastanelerin mevcudu müteakiben çoğaltılmakta olduğunu gurur ve iftiharla görüyoruz.

Bedava doktor bahsinde ise; memleketimiz kadar hiçbir ülkede bedava doktorluğun mebzûl olmadığı kanaatindeyiz. Senelerdenberi bütün hastaneler müracaat eden her hastaya bakmaları ve hergün poliklinik yapmaları için emir almışlardır. Her müracaat edene bakılmakta, fakirler meccanen tedavi edilmektedir. Semt semt belediye tabibleri bu işle meşguldür; İstanbulun muhtelif semtlerinde bedava dispanserler kurulmuş her başvuran halkı boş çevirmemektedirler.

Anadolunun birçok şehirlerinde kurulan verem, frengi trahom ve ad hastalıklar dispanserleri, doğum evleri müracaat eden halka şefkat kucaklarını açmışlar; yer yer tesis edilmiş olan verem, sıtma, trahom mücadele teşkilâtı yorulmak bilmez bir yılmazlıkla büyük cumhuriyet hükûmetimizin sıhhat teşkilâtı hesabına gayretli Türk doktorunun eli ile çalışmakta; halkın sıhhatini korumak için elden geleni sarfetmektedir

"Bedava doktor„ makalesini yazarzata, hiç bir Türk doktorunun davet edildiği vatan vazifesinden kaçmadığını ve hepsinin fukarayı gözetecek kadar merhametli olduğunu tekrar eder, yalnız muharririn tahayyülü gibi her hastanın her istediği ve beğendiği hekimi her zaman ve mekânda meccanen temin etmesinin dünyanın hiçbir tarafında mümkün olamıyacağını ilâveten beyan ederiz„

Yeni Neşriyat

Köy işlerinde klavuz

Köycülük hakkındaki yazılarile matbuat sahasında tanınmış olan İstanbul vilâyeti köy bürosu şefi Salâhaddin Kandemirin (köy işlerinde klavuz) adlı bir kitabı intişar etmiştir.

Köy bürosu memurlarile muhtar ve kâtipler için yazılan ve tamamile ameli mahiyette bilgileri ihtiva eden bu eser kendi nevinde ilk defa yazılmış olması itibarile ehemmiyetlidir. 160 sayfadan ibaret olan kitapta tamamile tatbikî meseleler izah olunmuştur. Köy işlerile alâkası bulunan idarecilerin ve köy davası hakkında tetkikler yapan her münevverin bu kitabı okumalarını tavsiye ederiz.

Mihver, çemberle pek uğraşmasın!

(Baş tarafı 3 ncüde)

lisinin mahrum kalacağını düşünse daha iyi olmaz mı?

Onun için, mihver "önüne geçilmez yürüyüşünü„ dünyaya nasıl zorla kabul ettirebilirmiş, anlamıyoruz.

Farzedelim ki Japonya da mihvere girdi; çemberi kırmak için bu kâfi mi zannediyorlar?

Japonya mihvere iştirak edecek olursa çembere de diğer kuvvet ve vasıtalar iltihak edecek ve bu suretle istiklâl cephesi şiddet cephesi karşısında tam bir üstünlük kazanmış olacak.

O halde?

O halde mihver çemberle pek uğraşmaca daha iyi eder! Onunla anlaşıp iyi bir komşu münasebatı tesis etmeye bakması kendi lehine dir.

Harbden sonra değil, harbden evvel sulh yapmalı! Aksi takdirde çember onu bir kere etrafından sardı mı mihverden ortada ne kalır ki?

İKİ SULHÜN ÇARPIŞMASI

Bütün milletler sulh istiyorlar. Sulh: yani en fazla refah şeraiti içinde en fazla sükûnet imkânı.

Demek oluyor ki bütün hükûmetler sulh istiyor. Fakat bu sulhü elde etmek, veya devam ettirmek bahsinde biribirlerile anlaşamıyorlar.

Bazılarına göre sulh, komşusunu kendisine köle yapmaktır.

Diğerlerine göre sulh, herkesin hür olmasıdır.

Birincilerin kurmak istedikleri sulh bugün dünyanın en kuvvetliyi köle olmasından başka bir şey değil. Onlar bu sulhü dünyaya, silâhlanarak, herkese birdenbire hareketlerle korku vererek zorla kabul ettireceklerini söyliyerek öğünüyorlar. Onların "dinamik„ sulh dedikleri işte bu.

Ötekiler bu hâkimiyet sulhünü istemiyorlar. Milletlerin karşılıklı müsavat esası dahilinde aralarında iş birliği yapmalarını tercih ediyorlar. Silâhlanmaları da kendilerinin ve insaniyetin hürriyetini müdafaa içindir.

Bugünkü halde vaziyet böyle. Fakat daima bu şekilde kalabilir mi? Acaba birincilerin sulhü ile ikincilerin sulhü arasında anlaşma imkânı var mı? Yoksa bu iki sulh harbe mi müncer olacak?

Bugün bütün insaniyet için yalnız bu mesele mevzubahs oluyor.

İnsanların, hüsnüniyetle hareket ederek, kan dökülmesine mâni olmak, şerefleriyle bir anlaşmaya varmak için ellerinden geleni yapmaları, her şeye başvurmaları lâzım değil mi?

Silâhları bırakmak gibi hayallere kapılmıyalım. Fakat müsavi silâhlara sahib olarak müzakerelere girişmekten de çekinmiyelim. İşte iyi ve devamlı komşuluk ancak bu suretle tecessüs edebilir zannediyoruz.

Mihverle çember acaba bunu yapmaya hazır mı? Her ikisi de kendi sulhleri arasında sulh temin etmeye hazır mı?

Hazırsalar dünya için bir yeni - den doğuş sulhü yapılacak; değillerse ölüm sulhüne varılacak demektir.

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmet Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat 15 den sonra. Telefon: 40127

VAKIT kitabevi
Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr.
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	60
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimî Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşu peşin alınarak müteakibi 1,24 kuruşu peşin alınarak müteakibi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Dün ve yarın tercüme külliyatı

7 nci seriden 61 - 67 . 7 kitap

61	Vikontun ölümü	1.
62	Leneit II.	1.
63	Liza	2.
64	Evlilik	2.
65	Gizli Pamuk harbi	1
66	Bizans tarihi	(4
67	Senyolbeos Avrupa	

İstanbul Belediyesi İlânları

Beyoğlu Kaymakam ve B. Ş. Müdürlüğünden:

Kasımpaşa Çatma mescit mahallesinin Pehlivan Mehmet sokağında 9 sayılı harap ve maili inhidam ev sahibinin ikametgâh adresi bulunamadığından tebligat yapılamamıştır. 15 gün zarfında mahzurun izalesi için ihtarname makamına kaim olmak üzere ilan olunur. (4224)

yaptığı şaraplardan bir şişe getirsin. Size teşekküre borçludur!.. Bu kadar güzel bir ceket az bir şeyi mi? Size medyunu şükran olmalıdır. İnsanın ölüm yatağında dosta, düşmana karşı temiz ve kibar bir kılıkta bulunması az bir saadet midir?.

SAÇ ve SAKAL — Plânş 15

F: Les cheveux et la barbe İ: Hair and BeardA: Haar und Bart

1. FIRÇA BIYIK
1. F: la moustache en brosse
1. İ: the English (closeclipped) moustache
1. A: der englische Schnurrbart

2. UÇLARI KIVRIK UZUN BIYIK (Rus bıyığı)
a ortadan ayrık
2. F: la moustache longue à pointe relevées (moustache à la russe)
a raie [du milieu]
2. İ: the long moustache
a the parting (the middle parting)
2. A: der Schnauzbart
a der Scheitel (Mittelscheitel)

3. FAVORİ
3. F: les favoris *m.*
3. İ: whiskers
3. A: der Backenbart

4. KISA FAVORİ
4. F: la patte [de lapin] (coll.: la rouflaquette)
4. İ: short whiskers (mutton chops)
4. A: der Kotelettbart (die Koteletten)

5. BAM TELİ
a kıvırcık saç
5. F: la mouche
a la tête bouclée (les cheveux *m.* bouclés)
5. İ: the imperial (under the under lip)
a curly hair
5. A: die Fliege (unter der Unterlippe)
a der Lockenkopf, Künstlerkopf

6. SİVRİ SAKAL (hanrikatr sakalı)
6. la barbe Hanri IV(quatre)

PLÂANŞ 15 **II**

6. İ: the Henri Quatre beard
6. A: der Henriquatre (= Bart)

7. SİVRİ SAKAL
a alabros saç
7. F: la barbe en pointe
a la brosse (les cheveux *m.* en brosse)
7. İ: the pointed beard
a bristly hair
7. A: der Spitzbart
a der Igelkopf (die Bürste)

8. KEÇİ SAKAL
a yan ayrık
8. F: l'impériale *f.* (la barbe à l'impériale)
a raie [du milieu]
8. İ: the waxed (pointed) moustache and the Vandyke beard
a the parting (the side parting)
8. A: der Knebelbart
a der Scheitel (Seitenscheitel)

9. UZUN SAKAL
9. F: la barbe longue
9. İ: the full beard
9. A: der Vollbart

10. TAHTA SAKAL
10. F: la barbe carrée
10. İ: the trimmed beard
10. A: der Stutzbart

11. UZUN SAÇ
11. F: les cheveux *m.* longs
11. İ: long, loose hair
11. A: das lange, offene Haar

12. - 14. PROKALAR
12. - 14. F: les perruques *f.*
12. - 14. İ: Wigs or Periwigs (a small wig: the toupee)
12. - 14. A: Perücken (halbe Perücke: Atzel, Toupet):
12. UZUN PROKA (Lui katorz prokası)
a bukleler
12. F: la perruque longue (perruque Louis XIV (quatorze)
a les boucles *f.*
12. İ: the full - dress, full-bottomed wig
a the curls

12. A: die Allongeperücke
a die Locken
13. BURSLU PROKA
13. F: la perruque à bourse
13. İ: the tie - wig (the bag-wig)
13. A: die Haarbeutelperücke der Haarbeutel, Mozartzopf)

KANZUK

NASIR İLÂCI

En muannid ve eski nasırları bile kökünden çıkarır. Elli senedenberi Avrupa ve Amerikada mazharı takdir olmuş bir ilâçtır.
Kanzuk Nasır ilâcı her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

RADYO

14-6-939 Çarşamba

12,30 Program, 12,35 Türk müziği Pl., 13,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 — 14 Müzik (Karışık program _ Pl.), 19,00 Program, 19,05 Müzik (Soli _ Pl.), 19 15 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,1. Neşeli plâklar _ R., 20,20 Türk müziği (Müşterek ve solo taganni). 1 — Hicaz peşrevi, 2 — Abdullah ağanın _ Hicaz yürük semai _ Nideyim sahnı çemen, 3 — Şevki beyin - hicaz şarkı _ Bilmiyorum bana noldu, 4 — Leminin _ Hicaz şarkı - Sorulmasın bana yesim, 5 — Tek sazla halk türküsü _ Ay doğdu batmadı mı, 6 — Tek sazla halk türküsü - Yıldız türküsü, 7 — Keman taksimi, 8 — Uşak şarkı _ Yâd ile geçti zamanım. 9 — Bimen Şen _ Uşak şarkı - Bahar erdi, 10 — Refik Fersan _ Uşak şarkı - Kız bürün de şalına, 21,00 Konuşma, 21,15 Müzik (Opera _ Pl.), 21,45 Haftalık posta kutusu, 22,00 Müzik (Küçük orkestra _ Şef: Necip Aşkın).

1 — Hanns Löhr _ Memleketten memlekete (muhtelif memleketlerin melodileri üzerine rapsodi), 2 — Alois Pachernegg _ Viyananın cazibesi, 3 — R. Kutsch - İspanyol kaprisi, 4 — Walter Borchert _ Bir gecenin hikâyesi, 5 — Hermann Dostal _ Marş, 6 — Ziehrer - Viyanalı küçük kız, 23,00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo _ nukut borsası (fiyat), 23,20 Müzik (Cazbant _ Pl.), 23,55 — 24 Yarınki program,

15-6-939 Perşembe

12,30 Program, 12,35 Türk müziği. 1 — Hicaz peşrevi, 2 — Lâtif ağa _ Hicaz şarkı - Niçin şeb ta seher, 3 — Mustafa Nafiz _ Hicaz şarkı _ Göğsünde açılmış, 4 — Ahmet Rasim _ Hicaz şarkı - Can hasta gönül, 5 — Artaki - Kürdili hicazkâr şarkı _ Artık ne siyah gözlerinin, 6 — Kürdili hicazkâr şarkı _ Güller açmış bülbül, 13,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 — 14 Müzik (Karışık program _ Pl.), 19,00 Program, 19,05 Müzik (Kaab_ Pl.), 19,15 Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,15 Neşeli plâklar - R., 20,20 Türk müziği. 1 — Hüzam peşrevi, 2 — Sadi _ Segâh şarkı - Ruhumda ölen, 3 — Zeki Arif - Segâh şarkı _ Mızrabı bı_, 4 — Neyzen Rız_ efendi _ Suzinak şarkı - Çaldırıp çalgıyı, 5 — Mustafa Nafiz _ Suzinak şarkı _ Son bahar goncesi, 6 — Kemençe taksimi 7 — Halk türküsü _ Eminem hopla da, 8 — halk türküsü _ Develer katar katar, 9 — halk türküsü _ Esme kıyma bana, 10 — Halk türküsü kaçtı birleşerek, 21,00 Konuşma (Saat saati), 21,15 Müzik (Neşe'li plâklar), 21,30 Müzikli konuşma (Cemal Memduh tarafından _ Opera ve operet mahsulü (son) plâklar masaller), 22,00 Müzik (Küçük orkestra _ Şef Necip Aşkın). 1 — Lepold _ Kafkas melodilerinden (potpuri), 2 — Ganglberger - Efsaneler ormanında, 3 — Leopold - Nil nehri kenarlarında, 4 — Hans Schneider _ Tirol dağlarının halk şarkı ve danslarından _ Potpuri, 5 — Lautenschlager primavera _ Ar serenadı, 6 — Micheli _ İspanyol serenadı, 7 — J. Strauss _ Bu nağmeleri sarsın ey dünya _ Vals, 8 Chopin - Noktürn. 23,00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat), 23.20 Müzik (Cazbant - Pl.). 23,55 — 24 Yarınki program,

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati üzerinden ve öğleden sonraki saat olarak verilmiştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

Paris (PTT): Ravel.
Strasburg: Mass Siminör Bahc
Monte Ceneri: "Manon" (Puccini).

10. Napoli grupu: "Cavalleria Rusticana" (Mascagni).
11.30 Hamburg: Mozart, Schubert.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER

7. Londra (R.): Piyano konseri.
7.20 Viyana: Keman, çello.
8. Eyfel: Şarkı, çello.
9.30 Londra (R.): Canterbury festivali.
10. Varşova, Budapeşte: Chopin konseri.
10.10 Prağ: Keman, kuartet.
10.25 Königsberg (Heilsberg): Piyano konseri.
11.30 Kolonya: Chopin.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER

8.20 Budapeşte: Macar halk musikisi.
8.30 Varşova: Hafif musiki.
9. Prağ: Operet parçaları.
9.10 Breslav: Orkestra, şarkı.
9.15 Leipzig: Halk programı.
10. Roma grupu: "Melodi ve ritim".
10.15 Bükreş: Hafif orkestra.
11.30 Viyana: Orkestra, soprano.
12. Budapeşte: Orkestra.
12. Prağ: Çek musikisi.

DANS MUSİKİSİ

10.45 Sottens; 11 Beromünster, 11.10 Prağ; 11.30 Napoli grupu; 12.10 Londra (R.); 12.15 Londra (N.) Roma grupu.

ANKARA TİYATROSU
Bu gece: Yenişehirde San'atkâr Zeki Alpan ve İllüzyonist Emin Atabay birlikte:
BÜYÜK MÜSAMERE

ERTUĞRUL SADİ TEK
Şehzadebaşı *(TURAN)* Tiyatrosunda bu gece *(Para kuvveti)* 3 Perde
OKUYUCU: AYSEL

EGE TİYATROSU TEMSİLLERİ
Nuri Gençdur ve arkadaşları 16 Haziran cuma akşamı Şehremini İnşirah bahçesinde *(İki süngü arasında)*

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme Umum idaresi ilânları

27-6-939 tarihinde saat 11 de eksiltmesi ilân edilmiş olan 8 adet muhtelif cins vinç vagonu eksiltmesi idarece görülen lüzum üzerine 20 temmuz 1939 perşembe günü saat 15 e tehir edilmiştir. (4241)

***

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı (2) grup malzeme ve eşya her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 29.6.939 perşembe günü saat 10.30 on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 2000 kilo muhtelif cins ve ebatta altı köşe başlı civata muhammen bedeli 754 lira muvakkat teminatı 56 lira 55 kuruştur.

2 — 8 kalem muhtelif cins ve ebatta zarf muhammen bedeli 2546 lira 12 kuruş ve muvakkat teminatı 190 lira 96 kuruştur. 4158)

***

15—6—939 tarihinden itibaren katarlarımızın hareket tarifeleri değişecektir. Tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi rica olunur. (4187)

***

Yolcu katarlarında izdihamı önlemek ve yolculuğun daha nüsait şartlar altında yapılmasını temin etmek maksadile 15—6—939 tarihinden itibaren Ankara — Haydarpaşa — Ankara arasında işleyen 1 ve 2 No. lı Anadolu ekspres katarlarile 3 ve 4 No. lı sürat karatlarındaki birinci ve ikinci sınıf arabalarda mevcut yer adedi nisbetinde bilet satılması mukarrerdir.

Bu katarlarla seyahat etmek isteyen yolcular beher birinci sınıf yer için 25 kuruş ve beher ikinci sınıf yer için 20 Kr. tediye etmek şartile:

A) Ankarada Haydarpaşa arasında ve mütekabil her gün sefer eden 1 ve 2 No. lu Anadolu sürat katarı:

B) Pazar, Salı, Çarşamba ve Cuma günleri Ankaradan hareket eden 3 No. lu sürat katarı:

C) Pazar, Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri Haydarpaşadan hareket eden 4 No. lu sürat katarı:

İçin Ankara ve Haydarpaşa mebde garları ile Polatlı, Eskişehir, Karaköy, Bilecik, Arifiye ve İzmit mutavassıt istasyonlardan yer kuponu temin edeceklerdir.

Yer kuponlarının satış mahalleri ve zamanları:

1 — Ankara garı

A) 3 No lu katar için katarın hareket saatinden 24 saat evvel ve 1 No. lı Anadolu katarı için katarın hareket edeceği günün saat 8 inden itibaren.

2 — Haydarpaşa garı.

A) 4 No. lu sürat katarı ile 2 No. lu Anadolu sürat katarı için hareket saatinden 24 saat evvel;

3 — Polatlı istasyonu:

Bu katarların Ankara ve Eskişehirden hareketlerinden sonra,

4 — Eskişehir garı:

Polatlı ve Karaköyden hareketlerinden sonra,

5 — Karaköy istasyonu:

Eskişehir ve Bilecikten hareketlerinden sonra;

6 — Bilecik istasyonu:

Eskişehir ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;

7 — Arifiye istasyonu:

Bilecik ve İzmitten hareketlerinden sonra;

8 — İzmit istasyonu:

Haydarpaşa ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;

Yer kuponları satacaklar.

Mutavassıt istasyonlar kendi emirlerinde kalacak serbest yer nisbetinde yer kuponu satılabilecektir.

Yolcuların aldıkları yer kuponlarını gidecekleri mahallere ve kondüktörler tarafından toplanıncaya kadar muhafaza etmeleri lâzımdır.

1 ve 2 No. lu Anadolu sürat katarlarındaki bütün birinci ve ikinci sınıf yerlerin evvelden kapatılması zarurîdir. Yer kuponu almamış olan yolcular bu katarlarla seyahat edemezler.

3 ve 4 No. lu katarlarda yer kuponu almıyan yolcular bu katarlarda bulunan serbest arabaya binebilirler. Yer kuponu almaksızın No. lu yerleri işgal eden yolcular işgal ettikleri yerleri terketmeye mecburdurlar.

Bu mevzu hakkında Ankara ve Haydarpaşa garlarının istihbarat bürolarında daha mufassal malûmat alınabilir.

Umumî istirahatin ve herkesçe matlûp intizamın temini için sayın halkımızın istasyon ve katar memurlarının tavsiyelerine uymalarını ve tahsis edilip kuponları verilen yerlerden başka yerlere oturmamalarını ve herhangi bir hoşnutsuzluk vukuunda dileklerini istasyon ve katar memurları yanında bulunan şikâyet defterlerine yazmalarını ehemmiyetle rica ederim. (4023)

UMUMİ MÜDÜR

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnameleri ve listeleri mucibince (3758) metre mik'abı müskirat "953,, metre mik'abı tütüne ait olmak üzere ceman (4711) metre mikâbı sandıklık kesilmiş tahta pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Ttahtalar memleket haricinden getirildiği takdirde metre mikâbının muhammen bedeli sif İstanbul 30 memleket dahilinde verildiği takdirde 36.30 liradır. Muvakkat teminatı hariçden getirilecekler için (10,599,75) lira dahilden verilecekler için (12.825,75) liradır.

III — Pazarlık 26 - VI - 939 pazartesi günü saat 14 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım satım komisyonunda yapılacaktır.

IV — şartnamelerle eb' at listeleri her gün kabataşta levazım ve mübayaat şubesi müdürlüğü veznesinden (855) kuruş mukabilinde alınabilir.

V — tamamı veya bir kısmı, için pazarlığa iştirak etmek isteyenler muayyen gün ve saatte verecekleri miktarın yüzde 7,5 kuruş hesabiyle teminat paraları veya banka mektuplariyle ve diğer kanunî vesaikle adı geçen komisyona gelmeleri. (4084)

* * *

I — Şartnamesi mucibince 75.000 adet yüz kiloluk üzüm çuvalı kapalı, zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 31500 muvakkat teminat parası (2362.50) liradır.

III — Eksiltme 19—VI—939 pazartesi günü saat 12.30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün levazım şubesi veznesile İzmir ve Ankara başmüdürlüklerinden (157) kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Münakasaya gireceklerin mühürlü teklif mektuplarını % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3838)

40 JOZEF BALSAMO

lini toplamış, yüzündeki telâş ve heyecan izleri kaybolmuştu.

Yolcu:

— Genç dostum senin ismin nedir? diye sordu.

— Jilber, mösyö...

— Yalnız Jilber mi? Bu vaftiz ismidir, zannederim..

— Bu isim benim soyadımdır.

— Peki, Jilber dostum, beni müşkülâttan kurtarmak için sizi Tanrı yoluma çıkardı..

— Emrinize tabiim, elimden geleni yaparım...

— Teşekkür ederim, sizin yaşınızda olanlarda yekdiğerine yardım etmek hissi vardır. Hem sizden isteyeceğim şey güç değildir. Yalnız bu geceyi geçirmek için bir yer göstermenizi rica edeceğim. .

— Evvelâ; fırtına sırasında altına sığındığım şu kaya var..

— Evet ama, ben güzel yemek, rahat yatak bulacağım bir yer olmasını isterdim..

— Bu biraz güç..

— Köyden pek uzakta mıyız?.

— Pierfitten mi?.

— Pierfit köy müdür?.

— Evet mösyö, buradan tahminen bir buçuk iki mil kadar uzaktadır..

— Bir buçuk iki mil! Böyle bir gecede, böyle bir havada bu iki yorgun atla, lâakal iki saat gitmek lâzım... Bakalım, güzel düşün: Bu civarda oturulacak yakın başka bir köy yok mudur?

— Biraz ileride Taverney şatosu var..

— O halde?....

Genç hayretle gözlerini açarak sordu:

— O halde ne yapacağız?.

— Bunu birdenbire niçin söylemedin?.

— Taverney şatosu bir otel değildir de ...

— İçinde kimse var mı?

— Şüphesiz..

— Kim oturuyor?.

— Baron dö Taverney..

— Bu baron kimdir?.

— Matmazel Andrenin babası mösyö...

Yolcu gülerek mırıldandı:

— Bu malûmattan memnun oldum. Fakat baronun nasıl bir adam olduğunu anlamak isterdim .

— Mösyö, baron altmış beş yaşlarında bir ihtiyardır, rivayete nazaran eskiden zenginmiş ...

— Şimdi fakir değil mi?. Bütün bu senyörlerin tarihi böyledir, dostum rica ederim, haydi beni baron dö Taverneyin yanına götür..

Genç korkuyla karışık bir telâşla:

— Şatoya mı? diye sordu.

JOZEF BALSAMO 37

— Piyerfitten sonra neresi gelir?.

— Barlödük....

— Orası bir şehir mi?.

— Evet...

— Ahalisi çok mudur?.

— Dört beş bin kişi zannederim..

— Barlödük kasabasına giden kestirme bir yol var mıdır?.

— Hayır madam..

Kadın arabanın içine çekildi.. Delikanlı, genç kadının daha bazı şeyler sorması ihtimaline karşı biraz daha durdu ise de artık bir şey sorulmadığını görerek uzaklaşmak üzere döndü.. Tam o sırada madam:

— Mösyö! diye seslendi..

Delikanlı dönerek:

— Ne emrediyorsunuz madam...

— Müsaadenizle bir sual daha soracağım..

— Sorunuz madam...

— Arabanın arkasında bağlı bir at vardı, orada mıdır?.

— Evet madam..

— Ona bir kaza gelmedi değil mi?.

— Evet madam..

— Bu at kıymetli bir hayvandır, atı pek severim, sağ ve salim olduğunu gözümle görüp emin olmak isterdim, fakat bu çamurlarda onun yanına kadar gitmek mümkün değil ki.,

— Ben atı buraya getiririm ..

— Evet, evet öyle yapınız rica ederim, bu zahmetinizden dolayı size çok teşekkür ederim .

Delikanlı ata yaklaştığı zaman hayvan başını kaldırıp kişnedi ve bir yabancıya itaat etmiyeceğini anlatır surette kulaklarını dikerek iri iri nefes almağa başladı..

Madam:

— Korkma mösyö! Bir şey yapmaz, kuzu gibidir.. dedi, ve sesini hafifleterek; Cerit, Cerit! diye seslendi..

At bu sesin kendi sahibinin sesi olduğunu her halde tanıyordu ki, başını çevirip, burnunu arabadan gelen sesin tarafına uzattı. O sırada delikanlı hayvanın yularını çözmüştü. Fakat Cerit yuların usta olmıyan bir elde olduğunu anlar anlamaz bir sıçrayışta yuları kurtararak arabadan yirmi metre uzağa kaçtı.

Kadın tatlı bir sesle:

— Cerit! Cerit! Buraya gel, Cerit!.. diye tekrarladı:

At gürültülü bir nefes aldı, Güzel başını bir kere salladı, Sonra yavaş yavaş arabanın yanına sokuldu.

Yarı beline kadar arabadan uzanan kadın tekrar söylendi:

— Cerit! Buraya gel, gel diyorum...

İlk bahar mevsiminin güzelliğinden istifade ediniz!

En sağlam, en zarif ve en rahat bisikletidir

Toptan ve perakende satış yeri İstanbul
Sultanhamam Hamdi bey geçidi
No. 48-56 Tel: 21295

DENİZBANK

Kadıköy - Haydarpaşa tarifesi

15 Haziran 939 Perşembe gününden itibaren yeni tarife tatbik olunacaktır. Tarifeler iskelelere asılmıştır. (4215)

Saraç el işi ve makine kalfası ile makine ile diker erkek ve kadın terzi aranıyor:

1 — Tophanede 2. No. lu dikim evi için saraç el işi ve makine kalfası ve ayrıca makine ile elbise diker erkek ve kadın terzi alınacaktır.

2 — Yaş ve askerlik nazarı dikkate alınmıyacaktır.

3 — Ücret haftalık verilmek üzere taliplerin hüsnühal ve tifo aşı kâğıtlarile birlikte hemen dikim evi müdürlüğüne müracaatları. (5) (4000)

TÜRKİYE
Şişe ve cam fabrikaları
Anonim Sosyetesinden:

Paşabahçe Fabrikamız için 600 ton çavdar sapına ihtiyacımız vardır. 23. 6. 939 Cuma günü saat 17 ye kadar kapalı zarfla teklif kabul edilecektir. Taliplerin şartnameyi almak üzere Galatada Perşembepazarı Samur sokağında İş Hanındaki İstanbul Bürosuna müracaat eylemeleri.

KANZUK
KUVVET ŞURUBU
VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vakalarda kullanılan en tesirli şurûptur. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder.
VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Türkiye Sigorta Prodüktörleri Birliğinden

3512 sayılı kanuna göre esas nizamnamemize ilâve edilmesi icap eden maddeler hakkında karar verilmek üzere üyelerimizin 21. 6. 1939 gününe rastlıyan ÇARŞAMBA günü saat 17,30 da İstanbul Aşir Efendi caddesinde Türkiye hanında Birlik merkezine gelmeleri rica olunur. (K. İ. 137)

HORNYPHON

OSMAN ŞAKAR
Müessesesinde
TAKSİTLE SATIŞ

ve Alman KAPPEL yazı makineleri
6 AY VERESİYE

Galata: Bankalar Cad. No. 47, Voyvoda han zemin kat, Tel: 42769. Beyazıt: Üniversite Caddesi No. 28. Kadıköy: İskele caddesi. No. 33 - 2.

Diğer satış yerleri: Beyoğlu İstiklâl Cad. 316 Foto Spor mağazası (Şark pazarı yanında) Büyükada iskelesi Gülistan cad. No. 2 Ligeros Mağazası.

Parisin en son model kadın şapkaları Beyoğlunda
BAKER
mağazalarının yeni
Kadın Şapkaları
dairesinde teşhir edilmektedir.
Geliniz, intihab ediniz.

Bütün Ada çamlarının ve lâvanta çiçeklerinin sıhhî kokularını terkibinde saklıyan
Venüs Çam Kolonyası
ciğerleri zayıf ve sinirleri bozuk olanların kalbine ferahlık verir ve gönlünü açar. VENÜS ÇAM KOLONYASI'nın formülü bir sırdır. Taklidleri onun yerini tutamaz.
Umumi deposu:
Nureddin Evliyazade, Alât, Ecza ve Itrıyat deposu. İstanbul.

1939 Resimli Hafta
Memleketimizin en güzel ve en ucuz haftalık gazetesidir

KİRALIK ODALAR
Ankara Caddesinde denize ve caddeye nazır Yazıhane, Atelye, Muayenehane yapılmağa elverişli kiralık ucuz odalar
Gazetemiz idaresine müracaat

Güzel
Büyük Anneler
Genç ve taze görünmek için bu basit usulü tecrübe ediniz

Yirmi senedenberi kullanılmakta olan meşhur (yağsız) beyaz renkteki Tokalon pudrasının mahrem formülüne taakim ve tasfiye edilmiş süt kreması ve Zeytinyağı, sair kıymetli cevherlerle karıştırılmaktadır. Bu krem cildinizi serian besler ve gençleştirir. Ve tenin buruşukluklarını ve sair gayri safi maddelerini giderir, cildi taze ve nermin kılar ve nefis bir koku bırakır. Fazla kullanış faaliyetine nihayet verir. Bugünkü insanlar birkaç sene evvelkilerine nazaran daha güzelleşmiş bir halde dirler. Mütehassıslar bu şayanı hayret tebeddülün sebebini umumiyetle Tokalon kreminin istimaline atfediyorlar. Aylık sarfiyatı hemen bir milyon vazoyu bulmaktadır. Siz de hemen bugünden kullanmağa başlayınız. Ve her sabah daha genç görünüşünüz. Memnuniyetbahş semereler garantilidir. Aksi halde paranız iade olunur.

Bu emir üzerine hayvan kadına bütün bütün yaklaştı. Zarif başını kendisine uzatılan güzel ele teslim etti.

Kadın, bir eliyle atın saçlarını kavrayıp, diğer eliyle de arabanın üzerine dayanarak gayet hafif ve çevik bir hareketle üzerine atladı.

Delikanlı atı tutmak, kadının kaçmasına meydan vermemek için ileriye fırladıysa da o âmirane bir tavırla buna mâni oldu..

— Beni dinle! Sen gençsin, gitmeme mâni olma! Sende insaniyet hissi vardır. Ben sevdiğim bir adamdan kaçıyorum. Fakat ben her şeyden evvel koyu bir katolik ve tam bir hıristiyanım, eğer bu adam ile biraz daha kalırsam, o benim ruhumu mahvedecek. O, bir dinsiz ve sihirbazdır.. Tanrı, biraz evvel gönderdiği yıldırım ile onu hak yoluna davet etti. İnşallah bu ihtardan yola gelir. Benim sana söylediklerimi, sen ona söyle, bana teklif ettiğin yardımdan dolayı da mes'ud ve bahtiyar ol, Allahısmarladık...

Kadın bu sözleri söyledikten sonra arap atının seri gidişile gözden kayboldu.

Delikanlı, kadının bu suretle kaçışından korku ve hayret içinde kalarak bağırmaktan kendini alamamıştı.

İşte, yolcunun arabanın içinde iken duyup sebebini anlamak için dışarıya fırladığı ses, bu idi..

. . . . . z.

— 4 —

JİLBER

Kadının ata atlayıp kaçması esnasında, delikanlının çıkardığı hayret feryadını duyup arabanın hususî dairesinden süratle çıkan yolcu, dikkatle kapıyı kapadıktan sonra etrafına bir göz gezdirdi. İlk gördüğü şey ayak üzerinde ürkmüş ve şaşkın bir halde duran delikanlı oldu.

O sırada ortalığı aydınlatan bir şimşeğin ışığı sayesinde yolcu delikanlıyı baştan aşağı gözden geçirdi..

Bu delikanlı on altı, on yedi yaşlarında küçük, zayıf ve asabî bir çocuk idi. Siyah gözleri tatlı ve güzel değil ise de çirkin de denemezdi. Yüzünün umumî şekli, zekâsını, aklı başında sebat ve metanet sahibi olduğunu gösteriyordu.

Yolcu:

— Şimdi burada siz mi bağırdınız? diye sordu.

Genç cevap verdi:

— Evet ben bağırdım..

— Öyle ise niçin?.

— Çünkü... .

Delikanlı tereddüt etti. Sonra kekeleyerek ilâve etti:

— Çünkü!.. Arabada bir kadın vardı.

— Evet...

— Arabanın arka tekerleğine bağlı bir de at vardı.

— Evet!...

— Arabadaki kadın, arabanın arkasında bağlı olan ata binerek gitti.

Yolcu hiç ses çıkarmadı, bir kelime bile söylemedi, sür'atle arabanın üzerine atlayarak meşin perdeleri açtı, o sırada çakan bir şimşek ışığı altında arabanın içi boş olduğunu gördü.

Yolcu o zaman müthiş bir sesle bağırdı:

— Vay melun, vay!..

Bu kelimeyi söyledikten sonra kaçan kadını takip edebilmek için bir çare ve vasıta arıyormuş gibi etrafına bakındı, fakat derhal buna imkân olmadığını anlayarak:

— Bu atlardan biri ile Ceride yetişmeğe çalışmak, kaplumbağa ile ceylânı takibe gitmeğe benzer. Onun nerede olduğunu her halde anlayacağım!.. Fakat...

Yolcu sür'atle elini ceketinin cebine sokarak bir küçük cüzdan çıkarıp açtı, bu cüzdanın bir gözünde bükülmüş bir kâğıt, kâğıdın içinde bir miktar siyah saç vardı, bunları görünce yüzü güldü ve tamamiyle sükûnet buldu.

Ter damlaları akmakta olan alnını eliyle silerek sordu:

— Pek güzel, madam giderken size bir şey söylemedi mi?.

— Söyledi mösyö.

— Ne söyledi?.

— Sizden dargınlık ve kinle ayrılmadığını, belki korkusundan kaçtığını ve kendi dindar bir hıristiyan olup, siz ise....

Genç burada tereddüt ederek sustu..

O zaman yolcu sordu:

— Ben ise?..

— Bilmem size söylemek doğru olur mu?.

— Garip şey! Söyle bakalım ...

— Siz ise bir dinsiz ve sihirbaz olduğunuzu, bu gece Tanrının yıldırımlariyle size bir ihtarda bulunduğunu ve kendi bu ihtarı anladığından sizi de bunu anlamağa davet ettiğini söylememi bana tenbih eyledi .

— Size söylediği bundan ibaret mi?.

— Evet, mösyö..

— Pek güzel.. Şimdi başka şeyler konuşalım..

Bu esnada yolcu bütün itida-